

Lounaismaan Osuuspankin toimintakertomus ja tilinpäätös 2024

LOUNAISMAAN OSUUSPANKKI

Y-TUNNUS 2205851-0

SISÄLLYSLUETTELO

sivu

1 Toimintakertomus

21 Osuuspankin tuloslaskelma ja tase

23 Rahoituslaskelma

**Osuuspankin tuloslaskelman ja taseen liitteenä
annettavat tiedot**

25 Osuuspankin tilinpäätöksen merkittävimmät laatimisperiaatteet

45 Liitetiedot

66 Hallituksen allekirjoitus

66 Hallintoneuvoston lausunto

67 Tilintarkastajien merkintä suoritetusta tilintarkastuksesta

LOUNAISMAAN OP

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Lounaismaan Osuuspankin korkokate kasvoi ja osuuspankin liikevoitto oli hieman suurempi kuin edellisvuonna. Tilikaudella kirjattiin vertailukautta vähemmän odotettavissa olevia luottotappioita luotoista ja muista sitoumuksista. Odotettavissa olevien luottotappioiden (arvonalentumisten) määrä suhteutettuna luotto- ja takauskantaan pysyi alhaisella tasolla. Kulujen suhde tuottoihin heikkeni hieman. Luottokanta laski ja talletuskanta kasvoi vuoden 2024 aikana. Ydinpääoman CET1-vakavaraisuussuhde oli edellisvuotta parempi. Omistaja-asiakkaiden määrä oli edellisen vuoden tasolla.

Avainlukuja

	2024	2023	Muutos, %
Liikevoitto, 1000 €	37 133	36 551	1,6
Kulujen suhde tuottoihin, %	43,1	40,9	2,3
Oman pääoman tuotto (ROE), %	8,5	9,1	-0,7
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	39,36	37,88	1,48
Omistaja-asiakkaat	52 620	54 511	-

OP Ryhmä

Lounaismaan Osuuspankki on jäsentensä omistama osuuskuntamuotoinen talletuspankki, joka harjoittaa toimialueellaan paikallista vähittäispankkitoimintaa. Kaikki jäsenet ovat omistaja-asiakkaita, joista jokaisella on yksi yhtäläiset oikeudet tuottava jäsenosuus.

Osuuspankki kuuluu OP Ryhmään, joka on johtava suomalainen finanssiryhmä. Se koostuu itsenäisistä osuuspankeista ja niiden keskusyhteisöstä OP Osuuskunnasta tytäryhtiöineen. OP Ryhmän ja sen jäsenpankkien keskitettyjen palveluiden kehittämisestä ja tuottamisesta vastaavat OP Osuuskunta ja sen tytäryhtiö OP Vähittäisasiakkaat Oyj. OP Osuuskunta toimii koko OP Ryhmän strategisena omistusyhteisönä ja ryhmäohjauksesta ja valvonnasta vastaavana keskusyhteisönä.

Osuuspankki on OP Osuuskunnan jäsenluottolaitos. OP Osuuskunta ja sen jäsenluottolaitokset yhdessä niiden konsolidointiryhmiin kuuluvien yhteisöjen kanssa muodostavat yhteenliittymän, josta säädetään laissa talletuspankkien yhteenliittymästä (Yhteenliittymälaki). Yhteenliittymälain mukaan keskusyhteisö ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat toistensa veloista ja sitoumuksista ja niiden vakavaraisuutta, maksuvalmiutta ja asiakasriskejä valvotaan yhteenliittymän tasolla. OP Ryhmän vakuutusyhtiöt eivät kuulu keskinäisen vastuun piiriin.

Osuuspankilla jäsenluottolaitoksena ei ole velvollisuutta julkistaa luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvun 12 §:n mukaista puolivuositiedotusta. Jäsenluottolaitoksella ei ole velvollisuutta julkistaa vakavaraisuutta koskevia tietoja (ns. Pilari 3 -tiedot) kokonaisuudessaan, vaan ne julkistetaan OP yhteenliittymästä.

Toimintaympäristö

Vuonna 2024 maailmantalous kasvoi ennakkotietojen mukaan pidemmän ajan keskiarvovauhtia. Luottamus maailmantaloutta kohtaan koheni suhdannekyselyjen mukaan vuoden aikana palvelualojen vetämänä, mutta teollisuuden suhdannetilanne ei elpynyt vaisuista lukemista. Vaikka euroalueen BKT:n kasvu elpyi vuoden jälkipuoliskolla edellisvuotta nopeammaksi, jäi se pitkän ajan keskiarvoa hitaammaksi. Inflaatio hidastui joulukuussa vuoden 2023 lopun 2,9 prosentista 2,3 prosenttiin.

Maailman keskeiset osakehintaindeksit nousivat vuonna 2024 edellisvuoden loppua korkeammalle tasolle. Suomessa osakkeiden hinnat olivat joulukuun lopussa hieman edellistä vuodenvaihdetta matalammalla.

Euroopan keskuspankki laski vuonna 2024 ohjauskorkojaan neljä kertaa. Talletuskorko aleni 3,00 prosenttiin. Keskeinen asuntolainojen viitekorko, 12 kuukauden euriborkorko laski joulukuun loppuun mennessä 2,46 prosenttiin vuoden 2023 lopun 3,51 prosentista.

Suomessa BKT supistui vuoden 2024 alkupuolella edellisvuoteen nähden, mutta ennakkotietojen perusteella BKT kasvoi loppuvuonna hieman edellisestä vuodesta. Työttömyysasteen trendi nousi marraskuussa 9,0 prosenttiin vuoden 2023 lopun 7,7 prosentista. Inflaatio hidastui joulukuussa 0,7 prosenttiin vuoden takaisesta 3,6 prosentista. Asuntokauppa väheni edellisestä vuodesta ja asuntojen hinnat laskivat.

Vastuullisuus

Vastuullinen liiketoiminta on yksi OP Ryhmän strategisista painopisteistä ja tiivis osa OP Ryhmän toimintaa.

OP Ryhmän vastuullisuustyö perustuu ryhmän perustehtävään ja arvoihin, joita asiakasomisteinen liiketoimintamalli tukee. Liiketoiminnan tulee edistää asiakkaiden ja toimintaympäristön hyvinvointia, turvallisuutta ja kestävää taloudellista menestystä. OP Ryhmän tavoitteena on olla vastuullisuuden edelläkävijä toimialallaan Suomessa.

OP Ryhmän vastuullisuusohjelma ohjaa ryhmän toimintaa. Vastuullisuusohjelma ja sen linjaukset toteuttavat ryhmän strategiaa sekä ohjaavat liiketoimintojen ja osuuspankkien vastuullisuustyötä. Vastuullisuusohjelma rakentuu kolmen teeman ympärille: Ilmasto ja ympäristö, Ihmiset ja yhteisöt sekä Hyvä hallintotapa. OP Ryhmän vastuullisuusohjelma ja sen tavoitteet vastaavat muuttuvaan toimintaympäristöön, kasvaneisiin sidosryhmien odotuksiin ja lisääntyneisiin sääntelyvaateisiin. Vastuullisuusohjelma ja sen tavoitteet on työstetty yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa. Ilmasto ja ympäristö -osiossa asetetaan tavoitteet kestävien rahoitus- ja sijoitustuotteiden tarjoamisesta, luotto- ja sijoitussalkkujen päästövähennyksistä sekä luonnon monimuotoisuuden edistämisestä. Ihmiset ja yhteisöt -osiossa keskiössä ovat paikallisyhteisöjen hyvinvointi sekä oman talouden hallinnan sekä taloustaitojen tukeminen. Hyvä hallintotapa sisältää vastuullisuuden integroimisen kaikkeen liiketoimintaan ja sen riskinottoon sekä tavoitteen hallinnon monimuotoisuuden lisäämisestä. OP Ryhmä on sitoutunut kansainväliseen Partnership for Carbon Accounting Financials -yhteistyöhankkeeseen (PCAF), jonka tavoite on kehittää ja ottaa käyttöön yhtenäinen tapa arvioida ja raportoida lainoihin ja sijoituksiin liittyviä kasvihuonekaasupäästöjä.

OP Lounaismaa on laatinut oman vastuullisuusohjelman, johon liittyviä hankkeita on toteutettu vuoden 2024 aikana. Vastuullisuustoimemme ovat edistäneet paikallisyhteisömme hyvinvointia. Olemme esimerkiksi järjestäneet tapahtumia, tarjonneet talouteen liittyviä valmennuksia ja toteuttaneet ympäristötekoja konttoreillamme.

OP Ryhmän Hyvän liiketavan periaatteet (Code of Conduct) sisältävät ryhmän vastuullisuus- ja ympäristöperiaatteet, joiden mukaisesti kaikkien OP Ryhmässä työskentelevien tulee toimia roolista, asemasta tai toimipaikasta riippumatta. Yksityiskohtaisemmat säännöt ja ohjeet täydentävät Hyvän liiketavan periaatteita. Toimittajan vastuullisuusvaatimukset (Supplier Code of Conduct) velvoittavat kaikkia ryhmän palveluntarjoajia, muita toimittajia ja kumppaneita. OP Ryhmä on sitoutunut noudattamaan YK:n Global Compact -aloitteen kymmentä periaatetta ihmisoikeuksista, työelämän oikeuksista, ympäristöperiaatteista ja korruption torjunnasta. OP

on myös sitoutunut noudattamaan YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteita ja YK:n kestävän vakuuttamisen periaatteita. OP Ryhmä on allekirjoittanut perustajajäsenenä YK:n ympäristöohjelman Finance Initiative (UNEP FI) vastuullisen pankkitoiminnan periaatteet. OP Ryhmä raportoi vastuullisuudestaan raportointivuodesta 2024 alkaen kestävyysraportointidirektiivin (CSRD) alaisten eurooppalaisten kestävyysraportointistandardien (ESRS) mukaisesti.

Kirjanpitolain 7 luvun edellyttämä kestävyysraportti raportoidaan 18 §:n mahdollistamalla tavalla OP Ryhmän (kotipaikka Helsinki) vuoden 2024 toimintakertomuksessa. OP Ryhmän toimintakertomus löytyy osoitteesta [OP Ryhmän raportit | OP Ryhmä | OP](#) ja tilintarkastuslain 3 luvun 5 a §:ssä tarkoitettu kestävyysraportoinnin varmennuskertomus osoitteesta [OP Ryhmän raportit | OP Ryhmä | OP](#). OP Ryhmän toimintakertomus julkaistaan vuoden 2025 viikolla 11.

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Osuuspankki käytti osan parantuneesta kannattavuudestaan tarjoamalla omistaja-asiakkaille lisäetuja. Osuuspankki korotti vuodelta 2024 kertyviä OP-bonuksia omistaja-asiakkailleen 40 prosentilla vuoden 2022 normaaliin tasoon verrattuna. Omistaja-asiakkaat saivat myös päivittäiset pankkipalvelut ilman kuukausimaksuja vuonna 2024.

Eduskunta hyväksyi loppuvuodesta Suomen hallituksen hallitusohjelmakirjauksen mukaisen esityksen OP-bonuksiin vaikuttavasta, finanssialan asiakasbonusten verotuskäytäntöihin liittyvästä lakimuutoksesta. 1.1.2026 voimaan tuleva lakimuutos vaikuttaa OP-bonusten verokohteluun merkittävästi. Uuden lain myötä finanssialan asiakasbonukset tulkitaan veronalaisiksi, jos niitä käytetään muihin kuin palveluihin, joista niitä on kertynyt, esimerkiksi jos pankkipalveluista kertyneitä OP-bonuksia käytettäisiin vakuutusmaksuihin. OP Ryhmä on valmistautunut finanssialan asiakasbonusten verotuskäytäntöjen muutokseen hyvin ja OP Ryhmän omistaja-asiakkaat saavat jatkossakin vähintään entisen tasoiset taloudelliset edut lakimuutoksesta huolimatta.

Marraskuussa 2024 Osuuspankki osti OP-Asuntoluottopankin taseessa olleen luottokannan takaisin omaan taseeseensa (kh. 43 924 634,31€). OP-Asuntoluottopankista ostetut luotot kasvattivat kiinteistövakuudellisten vastuiden riskipainotettujen erien määrää.

Vuonna 2023 alkanut OP Lounaismaan ja OP Lounais-Suomen hallitusten tunnustelu pankkien mahdollisesta yhdistymisestä päättyi tuloksettomana maaliskuussa 2024.

Lounaismaan Osuuspankilla ei ollut muita olennaisia tapahtumia tilikaudella.

Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Osuuspankki korottaa vuodelta 2025 kertyviä OP-bonuksia omistaja-asiakkailleen 40 prosentilla vuoden 2022 normaaliin tasoon verrattuna. Omistaja-asiakkaat saavat myös päivittäiset pankkipalvelut ilman kuukausimaksuja vuoden 2025 loppuun saakka.

EU:n vakavaraisuusasetuksen muutoksilla (CRR3), jotka implementoivat lopullisen Basel III -sääntelyn EU:ssa, arvioidaan olevan vähäinen heikentävä vaikutus osuuspankin vakavaraisuuteen. Muutokset tulivat voimaan 1.1.2025 alkaen.

Lounaismaan Osuuspankilla ei ole ollut olennaisia tapahtumia tilikauden päättymisen jälkeen.

Osuuspankin tulos

Liikevoittoon vaikuttaneiden keskeisimpien tuotto- ja kuluerien kehitys kolmelta viimeiseltä vuodelta on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Tulosanalyysi

1000 €	2024	2023	Muutos, %	2022
Tuotot				
Korkokate	49 001	45 776	7	22 477
Muut tuotot				
Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista	8 460	8 658	-2,3	6 286
Palkkiotuotot, netto	8 977	10 636	-15,6	13 012
Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusvälineiden nettotuotot	-42	-132	-68,1	-380
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot	-	-	-	-
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	-108	-603	-82,1	-242
Liiketoiminnan muut tuotot	524	481	9	364
Muut tuotot yhteensä	17 812	19 040	-6,5	19 040
Tuotot yhteensä	66 812	64 817	3,1	41 517
Kulut				
Henkilöstö- ja hallintokulut	-9 085	-8 088	12,3	-7 265
Muut hallintokulut	-14 532	-12 713	14,3	-11 054
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä osakkeista ja osuuksista	-190	-709	-73,3	-180
Liiketoiminnan muut kulut	-5 014	-4 987	0,5	-4 470
Kulut yhteensä	-28 820	-26 498	8,8	-22 969
Lopulliset ja odotetavissa olevat luottotappiot	-858	-1 767	-51,4	-693
Liikevoitto (- tappio)	37 133	36 551	1,6	17 854

Liikevoitto kasvoi vertailukaudesta markkinakorkojen nousun edelleen kasvattaessa korkokatetta.

Palkkiotuottoja kertyi seuraavasti:

Palkkiotuotot

1000 €	2024	2023	Muutos, %
Talletuksista	475	498	-4,5
Luotonannosta	1 092	1 238	-11,7
Maksuliikkeestä	3 614	4 579	-21,1
Arvopapereiden välityksestä ja liikkeeseen laskusta	1 895	1 776	6,7
Omaisuuksien hoidosta ja lainopillisista tehtävistä	2 440	2 525	-3,4
Takauksista	317	273	16,1

Vakuutusten välityksestä	2 418	2 583	-6,4
Muut	2 972	3 110	-4,4
Yhteensä	15 223	16 581	-8,2
OP-bonukset	-5 195	-4 849	7,1
Palkkiotuotot yhteensä	10 027	11 732	-14,5
Palkkiokulut	-1 050	-1 096	-4,2
Palkkiotuotot, netto	8 977	10 636	-15,6

Osuuspankin palkkiotuotot laskivat vertailuvuodesta, ainoastaan palkkiot arvopaperien välityksestä ja liikkeelle laskusta sekä takauksista kasvoivat. Palkkiotuottoihin sisältyy vähennyksenä omistaja-asiakkaille kertyneet OP-bonukset, joiden määrä kasvoi.

Liiketoiminnan muita kuluja kasvattivat OP Ryhmän sisäiset veloitukset. Tutkimus- ja kehitystoiminta on keskitetty OP Ryhmän keskusyhteisöön.

Toteutuneet ja odotettavissa olevat luottotappiot pienenivät vertailukaudesta. Suhteutettuna luotto- ja takauskantaan toteutuneet ja odotettavissa olevat luottotappiot pysyivät entistään matalammalla tasolla.

Toteutuneet ja odotettavissa olevat luottotappiot

1000 €	2024	2023	Muutos, %
Toteutuneiden ja odotettavissa olevien luottotappioiden määrä yhteensä	-858	-1 767	-51,4
Toteutuneet ja odotettavissa olevat luottotappiot luotto- ja takauskannasta %	0,06	0,12	-0,06

Tase ja taseen ulkopuoliset sitoumukset

Keskeisiä tase- ja sitoumuseriä

Keskeisimpien tase- ja sitoumuserien kehitys kolmelta vuodelta ja tilikauden 2024 muutos on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Keskeisiä tase- ja sitoumuseriä

1000 €	31.12.2024	31.12.2023	Muutos, %	31.12.2022
Tase	2 125 068	2 092 076	1,6	2 064 335
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöltä*	1 410 758	1 428 134	-1,2	1 354 142
Saamistodistukset*	-	-		-
Osakkeet ja osuudet	217 337	186 042	16,8	177 069
Velat yleisölle ja julkisyhteisölle*	1 409 233	1 387 064	1,6	1 370 864
Oma pääoma	338 150	312 258	8,3	265 737
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	86 488	59 028	46,5	94 351

* Osuuspankki muutti vuoden 2024 aikana lainasaamisten ja saamistodistusten saamatta olevien korkojen sekä rahoitusvelkojen maksamattaolevien korkojen esittämistä taseella. Muutokset tehtiin takautuvasti vertailuvuoden taseelle 31.12.2023. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa.

Antolainauksen kehitys

Uusia luottoja nostettiin tilikauden aikana 161 miljoonaa euroa eli 42 miljoonaa euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna. Luottokanta yhteensä tilikauden lopussa oli 1 414 854 tuhatta euroa (1 436 692). Luottokanta ja asuntoluottojen määrä laski viime vuodesta.

Järjestämättömät saamiset ja lainanhoitojoustosaamiset kehittivät tilikauden aikana seuraavasti:

Järjestämättömät saamiset ja lainanhoitojoustot

1000 €	31.12.2024	31.12.2023	Muutos, %
Järjestämättömät saamiset	52 365	56 303	-6,99
Yli 90 päivää erääntyneet saamiset	12 399	10 935	13,39
Järjestämättömät lainanhoitojoustosaamiset	22 344	29 872	-25,20
Todennäköisesti maksamatta jäävät saamiset	17 622	15 496	13,72
Terveet lainanhoitojoustosaamiset	53 560	71 119	-24,69
Ongelmasaamiset yhteensä	105 925	127 421	-16,87

Taulukon luvut esitetään bruttomääräisinä eli luvuista ei ole vähennetty tappiota koskevaa vähennyserää. Yli 90 päivää erääntyneenä saamisena esitetään jäljellä oleva pääoma sellaisesta saamisesta, jonka korko tai pääoma on ollut erääntyneenä ja maksamatta yli kolme kuukautta. Lainahoitojoustosaamisena esitetään saamiset, joiden sopimusten ehtoja on neuvoteltu uudelleen asiakkaan heikentyneestä maksukyvyystä johtuen. Todennäköisesti maksamatta jäävinä saamisina esitetään muut heikompiin luottoluokkiin kuuluvat saamiset.

Kiinteistöomistukset

Osuuspankin kiinteistöomistukset muodostuvat omassa käytössä olevista kiinteistöistä ja sijoituskiinteistöistä.

Kiinteistöomistukset

1000 €	31.12.2024	31.12.2023
Omassa käytössä olevat kiinteistöt		
Sitoutunut pääoma	7 446	7 625
Prosenttia taseesta	0,4	0,4
Sijoituskiinteistöt		
Sitoutunut pääoma	1 981	2 160
Prosenttia taseesta	0,1	0,1
Käypä arvo	2 186,9	2 276,3
Nettotuotto, %	-2,9	3,9
Kiinteistöihin sitoutunut pääoma yhteensä	9 427	9 785
Prosenttia taseesta	0,4	0,5

Kiinteistöyhteisöjen sitoutunut pääoma muodostuu osakehuoneiston kirjanpitoarvosta ja osakehuoneistoon kohdistuvasta lainaosuudesta.

Omassa käytössä tai sijoituskäytössä oleviin kiinteistöihin ei kirjattu tilikauden aikana arvonalennuksia tai niiden peruutuksia.

Asunto Oy Jokioisten Kalliopaana on purettu ja pankin 100% omistamat osakkeet taseesta on romutettu.

Pankki on myynyt marraskuussa Lunkintontti kiinteistöön kuuluneen osuuden yhteiseen vesialueeseen Uurtaanjärvellä 109-504-876-1 (kh. 2t€).

Muun sijoitustoiminnan kehitys

Saamiset luottolaitoksilta, joista valtaosan muodostavat saamiset OP Yrityspankki Oyj:ltä, olivat 470 miljoonaa euroa (442,7).

Tilikauden lopussa osuuspankilla oli sijoituksia keskusyhteisön osuuspääomaan yhteensä 217,1 miljoonaa euroa (185,7).

Velat yleisölle ja julkisyhteisöille

Yleisön talletusten ja muiden velkojen kehitys on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Velat yleisölle ja julkisyhteisöille			
1000 €	31.12.2024	31.12.2023	Muutos, %
Talletukset			
Käyttötilit	1 361 248	1 351 633	0,7
Määräaikaistilit	20 482	13 493	51,8
Muut talletukset	12 515	11 860	5,5
Korkovelat talletusveloista	14 858	9 865	50,6
Talletusvelat yhteensä	1 409 102	1 386 851	1,6
Muut velat	131	213	-38,5
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille yhteensä*	1 409 233	1 387 064	1,6

* Osuuspankki muutti vuoden 2024 aikana lainasaamisten ja saamistodistusten saamatta olevien korkojen sekä rahoitusvelkojen maksamattaolevien korkojen esittämistä taseella. Muutokset tehtiin takautuvasti vertailuvuoden taseelle 31.12.2023. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa.

Muun vieraan pääoman ja sitoumusten kehitys

Velat luottolaitoksille, jotka muodostuvat veloista OP Yrityspankki Oyj:lle ja ns. väliluotosta OP -Asuntoluottopankki Oyj:lle, vähenivät 301,1 miljoonaan euroon (307,2).

Osuuspankilla ei ole liikkeeseen laskettuja joukkovelkakirjalainoja.

Muut vieraan pääoman erät muodostuvat lähinnä lyhytaikaisista maksujenvälityseristä sekä tuottojen ja kulujen jaksotuksiin liittyvistä siirtyvistä eristä.

Oma pääoma ja varaukset

Lounaismaan Osuuspankin koko oman pääoman määrä kasvoi 8,3 prosenttia 338,2 miljoonaan euroon (312,3).

Osuuspääoma

Osuuspääoma oli 92,6 miljoonaa euroa (96,8). Omistaja-asiakkailla oli tilikauden lopussa sijoituksia jäsenosuuksiin 5 436 tuhatta euroa (5 452) ja Tuotto-osuuksiin 87,2 miljoonaa euroa (91,4). Irtisanottuja Tuotto-osuuksia oli tilikauden lopussa 6 864 tuhatta euroa (7 029) ja irtisanottuja jäsenosuuksia 174 tuhatta euroa (190).

Tuotto-osuuksien haltijoille maksettiin kesäkuussa 2024 vuodelta 2023 korkoa 4,50 prosenttia eli yhteensä 4 112 055,03 euroa. Jäsenosuosuuspääomalle ei makseta korkoa.

Osuuspankilla voi osuuskuntalain ja osuuspankin sääntöjensä mukaan olla jäsenen oikeudet tuottavia jäsenosuuksia ja vapaaehtoisina osuuksina Tuotto-osuuksia. Osuuspankin osuuspääomassa on jäsenosuuksia 52 620 kpl. Jokaisella jäsenellä on velvollisuus ottaa yksi osuuspankin jäsenosuuksia ja maksaa siitä merkintähintana 100 euron suuruinen jäsenosuusmaksu. Tuotto-osuuksia on osuuspankin osuuspääomassa 871 558 kpl. Tuotto-osuuksia voivat merkitä vain osuuspankin jäsenet ja niiden antamisesta päättää osuuspankin hallitus. Tuotto-osuuden nimellisarvo ja siitä osuuspankille merkintähintana maksettava tuotto-osuusmaksu on 100 euroa.

Jäsen- ja tuotto-osuusmaksut palautetaan osuuspankin sääntöjen, osuuskuntalain ja osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain mukaisesti ja sanotuissa laeissa mainituin edellytyksin jäsenyyden päätyttyä tai irtisanottaessa jäsenosuuksia tai Tuotto-osuuksia. Jäsenosuusmaksu ja tuotto-osuusmaksu voidaan palauttaa 12 kuukauden kuluttua sen tilikauden päättymisestä, jonka aikana jäsenyys on päättynyt tai Tuotto-osuuden omistaja on irtisanonut osuuden. Palautuksiin vaaditaan valvovan viranomaisen lupa, mikäli sääntely sitä edellyttää.

Osuuspankilla on kuitenkin oikeus kieltäytyä jäsenosuusmaksujen ja tuotto-osuusmaksujen palauttamisesta osuuspankin toiminnan aikana. Osuuspankki voi myöhemmin päättää edellä mainitun kiellon kumoamisesta. Palauttamista koskevasta kiellosta ja sen kumoamisesta päättää tarvittaessa pankin hallitus. Ellei palautusta voida jonakin vuonna maksaa täysimääräisesti, maksamatta jäänyt osa maksetaan seuraavien tilinpäätösten perusteella käytettävissä olevista omista pääomista. Edellä määrätty oikeus maksamatta jääneen osan jälkipalautukseen päättyy kuitenkin viidennen seuraavan tilinpäätöksen jälkeen. Maksamatta jääneelle osalle ei makseta korkoa.

Osuuspankilla on oikeus lunastaa kaikki Tuotto-osuudet. Lunastusoikeuden käyttämisestä päättää osuuspankin hallitus. Lunastukseen vaaditaan keskusyhteisön lupa sekä valvovan viranomaisen lupa, mikäli sääntely sitä edellyttää.

Muut oman pääoman erät

Negatiivinen käyvän arvon rahasto johtuu keväästä 2022 lähtien kohonneesta korkotasosta. Osuuspankin saama kiinteä korko rahavirtaa suojaavista johdannaisista on alempana kuin euribor-korot ja odotukset tulevista euribor-koroista.

Veroperusteiset varaukset

Luottotappiovarausta purettiin 475 tuhatta euroa.

Omat varat ja vakavaraisuus

Osuuspankin luottoriskin pääomavaateen laskennassa käytetään standardimenetelmää. Myös markkinariskien ja operatiivisten riskien pääomavaatimus lasketaan standardimenetelmällä.

OP Ryhmä julkistaa ns. Pilari III:n mukaiset tarkemmat vakavaraisuustiedot tilinpäätöksen yhteydessä. OP Ryhmän tilinpäätös ja Pilari III mukaiset vakavaraisuustiedot ovat luettavissa www.op.fi verkkopalvelussa.

Osuuspankin omat varat muodostuivat seuraavasti:

Omat varat

1 000 euroa	31.12.2024	31.12.2023
Ydinpääoma (CET1)	371 656	349 092
Oma pääoma*	338 150	312 258
Tilinpäätössiirrot vähennettynä laskennallisella verovelalla	42 226	42 606
Käyvän arvon rahasto rahavirran suojauksesta	4 081	6 559
Ydinpääoma (CET1) ennen vähennyksiä	384 457	361 423
Tilikauden tulos, jota ei lueta omiin varoihin	42 226	42 606
Suunniteltu voitonjako	-4 794	-4 112
Omista varoista vähennettävät osuuspääomat	-3 081	-4 315
Aineettomat hyödykkeet	0	0
Varovaisen arvostamisen oikaisu	-6	-16
Järjestämättömien vastuiden kattamisvaatimuksesta puuttuva määrä	-4 920	-3 888
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	371 656	349 092
Ensisijainen pääoma (T1) yhteensä	371 656	349 092
Toissijainen pääoma (T2)	137	
Yleiset luottoriskioikaisut	137	
Toissijainen pääoma (T2) yhteensä	137	
Omat varat yhteensä	371 793	349 092

* pl. mahdollinen arvonkorotusrahastoon liittyvä laskennallinen verovelka

Ydinpääomasta on vertailukaudella vähennetty asiakkaille palautetut irtisanotut osuuspääomat.

Kokonaisriski

1 000 euroa	31.12.2024	31.12.2023
Luottoriski	827 330	823 383
Standardimenetelmä (SA)	827 330	823 383
Saamiset yrityksiltä	72 642	75 108
Vähittäissaamiset	112 654	133 645
Kiinteistövakuudelliset vastuut	364 934	359 638
Maksukyvyttömyystilassa olevat vastuut	38 659	37 635
Saamiset valtioilta, keskuspankeilta ja julkisyhteisöiltä	7 115	8 300
Yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavat yritykset (CIU)	207	601
Erityisen suuren riskin sisältävät erät	7 412	16 003
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	217 315	185 977
Muut erät	6 392	6 475
Luottoriski yhteensä	827 330	823 383
Operatiivinen riski	86 745	71 894
Muut riskit ¹⁾	30 191	26 417
Yhteensä	944 265	921 695

1) Muuten kattamattomat riskit.

Vakavaraisuussuhdeluvut (%)

	31.12.2024	31.12.2023
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	39,36	37,88
Ensisijaisen pääoman (T1) vakavaraisuussuhde	39,36	37,88
Vakavaraisuussuhde	39,37	37,88
Osuuspankkien yhteenliittymän ydinpääoman vakavaraisuussuhde (CET1)	21,4*	19,1

* syyskuussa 2024

Pääomavaateet

	31.12.2024	31.12.2023
1000 euroa		
Minimipääomavaade + puskurivaateet*	99 163	96 789
Omien varojen ylijäämä	272 630	252 303

* Minimivaade 8 %, kiinteä lisäpääomavaatimus 2,5 % sekä mahdollinen maakohtainen muuttuva lisäpääomavaatimus.

OP Lounaismaan vakavaraisuussuhde on parantunut lähinnä oman pääoman kasvun ja vähittäissaamisten luottoriskin pienenemisen myötä. Vakavaraisuutta on heikentänyt vertailuvuodesta erityisesti sijoitus keskusyhteisön osuuspääomaan eli oman pääoman ehtoisten sijoitusten kasvu.

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde, % $\frac{\text{Ydinpääoma (CET1) yhteensä}}{\text{Kokonaisriski yhteensä}} \times 100$

Ensisijaisen pääoman (T1) vakavaraisuussuhde, % $\frac{\text{Ensisijainen pääoma (T1) yhteensä}}{\text{Kokonaisriski yhteensä}} \times 100$

Vakavaraisuussuhde, % $\frac{\text{Omat varat yhteensä}}{\text{Kokonaisriski yhteensä}} \times 100$

Keskinäinen vastuu

Yhteenliittymälain mukaisesti osuuspankkien yhteenliittymän muodostavat yhteenliittymän keskusyhteisö OP Osuuskunta, osuuspankkien keskusrahallaitoksena toimiva liikepankki OP Yrityspankki Oyj, keskusyhteisön muut jäsenluottolaitokset, keskusyhteisön ja jäsenluottolaitoksen konsolidointiryhmiin kuuluvat yhteisöt sekä sellaiset luottolaitokset, rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joista edellä mainitut yhteisöt yksin tai yhdessä omistavat yli puolet. OP Osuuskunnan jäseniä olivat vuoden 2024 lopussa 93 osuuspankkia sekä OP Yrityspankki Oyj, OP-Asuntoluottopankki Oyj ja OP Vähittäisasiakkaat Oyj. Talletuspankkien yhteenliittymää valvotaan konsolidoidusti.

Keskusyhteisö ja sen jäsenluottolaitokset ovat keskinäisessä vastuussa toistensa veloista. Velkoja, joka ei ole saanut jäsenluottolaitokselta suoritusta erääntyneestä saatavastaan, voi vaatia suoritusta keskusyhteisöltä, kun päävelka on erääntynyt. Mainitussa tapauksessa keskusyhteisön on laadittava laissa tarkoitettu osittelulaskelma kunkin jäsenluottolaitoksen maksettavaksi tulevasta vastuuosuudesta. Jäsenluottolaitosten keskinäinen vastuu määräytyy luottolaitosten viimeksi vahvistettujen taseiden mukaisessa suhteessa.

Jäsenluottolaitokset ovat velvollisia osallistumaan toisen jäsenluottolaitoksen selvitystilan ehkäisemiseksi tarvittaviin tukitoimiin sekä keskusyhteisön toisen jäsenluottolaitoksen puolesta suorittaman velan maksuun talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain 5 luvun mukaisesti. Jäsenluottolaitoksilla on lisäksi keskusyhteisön maksukyvyttömyystilanteessa osuuskuntalain mukainen rajaton lisämaksuvelvollisuus keskusyhteisön veloista

Keskusyhteisö on velvollinen antamaan jäsenluottolaitoksilleen ohjeita niiden sisäisestä valvonnasta sekä riskienhallinnasta, niiden toiminnasta maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi sekä yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamisesta yhteenliittymän yhdistellyn tilinpäätöksen laatimisessa.

Kriisinratkaisusta annetun lain mukaiset velat

Luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisua koskevan sääntelyn mukaan kriisinratkaisuviranomaisella on oikeus puuttua pankin liikkeeseen laskemien sijoitustuotteiden ehtoihin sijoittajan asemaan vaikuttavalla tavalla. OP Ryhmän kriisinratkaisuviranomainen on Brysselissä toimiva EU:n kriisinratkaisuneuvosto (Single Resolution Board, SRB). SRB on vahvistanut OP Ryhmän kriisinratkaisustrategian, jossa kriisinratkaisutoimet kohdistettaisiin OP-yhteenliittymään ja kriisinratkaisutilanteessa muodostettavaan uuteen OP Yrityspankkiin. Kriisinratkaisuviranomainen määrittää kriisinratkaisulain mukaisten velkojen minimimäärän OP Ryhmän tasolla.

Talletussuoja ja sijoittajien turva

Rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain mukaan talletuspankin on kuuluttava talletussuojarahastoon. OP Ryhmään kuuluvia talletuspankkeja pidetään talletussuojan osalta yhtenä pankkina. Talletussuojarahastosta korvataan tallettajien saamiset OP Ryhmän talletuspankeilta enintään 100 tuhanteen euroon asti. OP Ryhmässä talletuspankkeja ovat osuuspankit ja OP Yrityspankki Oyj. OP Ryhmälle tulevia uuden järjestelmän mukaisia maksuja on kuvattu tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa kohdassa Viranomaismaksut.

Sijoittajien korvausrahasto maksaa korvauksia ei-ammattimaisille sijoittajille silloin, kun sijoituspalveluyritys tai luottolaitos ei pysty suorittamaan muun kuin tilapäisen maksukyvyttömyyden vuoksi suojan piirissä olevia sijoittajien selviä ja riidattomia saamisia sopimuksen mukaisesti. Korvauksen määrä on 90 prosenttia saamisen määrästä, enintään 20 tuhatta euroa. Sijoittajien korvausrahastoa koskevan lainsäädännön mukaan OP Ryhmään kuuluvia pankkeja pidetään korvaussuojan osalta yhtenä pankkina.

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

Tunnusluku			
	2024	2023	2022
Oman pääoman tuotto (ROE), %	8,5	9,1	4,9
Koko pääoman tuotto (ROA), %	1,5	1,4	0,7
Omavaraisuusaste, %	17,9	17	14,9
Kulu-tuotto-suhde, %	43,1	40,9	55,3

Tunnuslukujen laskukaavat

Oman pääoman tuotto (ROE), %

$$\frac{\text{Liikevoitto (-tappio)} - \text{Tuloverot}^*}{\text{Oma pääoma ja vähemmistön osuus} + \text{Tilinpäätössiirtojen kertymä laskennallisella verolla vähennettynä (tilikauden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$$

Koko pääoman tuotto (ROA), %

$$\frac{\text{Liikevoitto (-tappio)} - \text{Tuloverot}^*}{\text{Taseen loppusumma keskimäärin tilikauden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$$

Omavaraisuusaste, %

$$\frac{\text{Oma pääoma ja vähemmistön osuus} + \text{Tilinpäätössiirtojen kertymä laskennallisella verolla vähennettynä}}{\text{Taseen loppusumma}} \times 100$$

Kulu-tuotto-suhde, %

$$\frac{\text{Hallintokulut} + \text{Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä} + \text{Liiketoiminnan muut kulut}}{\text{Korkokate} + \text{Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista} + \text{Nettopalkkiotuotot} + \text{Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusvälineiden nettotuotot} + \text{Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot} + \text{Sijoituskiinteistöjen nettotuotot} + \text{Liiketoiminnan muut tuotot} + \text{Osuus osakkuusyritysten tuloksista (netto)}} \times 100$$

* Tilinpäätössiirtoihin sisältyvä verovaikutus huomioitu

Riskienhallinta

Riskienhallinnan periaatteet ja organisointi sekä pankin riskiprofiili

Riskienhallinta perustuu liiketoimintapäätöksiä tekevien henkilöiden ammattitaitoon ja varovaisuuteen sekä systemaattiseen riskien mittaamiseen, arviointiin ja rajoittamiseen. Riskienhallinnan tärkein tavoite on turvata pankin riskinkantokyky ja varmistaa, ettei toiminnassa oteta niin suurta riskiä, että se vaarantaisi pankin kannattavuuden, vakavaraisuuden, maksuvalmiuden tai toiminnan jatkuvuuden. Riskinkantokyky muodostuu

toiminnan laajuuteen ja vaativuuteen suhteutetusta laadukkaasta riskienhallinnasta sekä kannattavaan liiketoimintaan perustuvasta riittävästä vakavaraisuudesta ja likviditeetistä.

Pankkitoiminnan riskipolitiikka sisältää ne riskienhallinnalliset linjaukset, toimenpiteet, tavoitteet ja rajaukset, joilla liiketoimintaa ohjataan OP Ryhmän strategiassa ja riskinoton periaatteissa vahvistettujen linjausten toteuttamiseksi.

Osuuspankin riskienhallinta on järjestetty OP Osuuskunnan jäsenpankeilleen antamien ohjeiden mukaisesti. Osuuspankin hallintoneuvosto valvoo hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa osuuspankin hallintoa.

Hallitus huolehtii riskien hallinnasta ja riskienhallintajärjestelmien riittävydestä. Hallitus vahvistaa liiketoiminnan tavoitteet, vakavaraisuutta ja eri riskilajeja koskevat limiitit sekä valvoo ja seuraa säännöllisesti pankin liiketoimintaa, riskinkantokykyä ja riskiprofilia.

Toimitusjohtaja vastaa riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan toteutuksesta ja siihen liittyvien tehtävien organisoinnista. Toimitusjohtaja raportoi säännöllisesti hallitukselle pankin liiketoiminnasta, riskinkantokyvystä ja riskiprofilista.

Osuuspankin suhtautuminen riskinottoon on maltillinen. Riskinkantokyvyn riittävyttä suhteessa pankin riskeihin arvioidaan riskimittareiden ja taloudellisen pääomatarpeen avulla.

Pääomasuunnittelulla varmistetaan ennakoivasti, että pankilla on riittävä vakavaraisuus nykyisiin ja ennakoituihin riskeihin nähden. Lisäksi sen avulla varmistetaan, että pankin kasvu-, kannattavuus- ja vakavaraisuustavoitteet ovat tarkoituksenmukaisia ja keskenään johdonmukaisesti asetettu. Pääomasuunnitelma sisältää mm. vakavaraisuustavoitteet ja varautumissuunnitelman vakavaraisuuteen vaikuttavien odottamattomien tilanteiden varalle. Omien varojen riittävyys turvataan ensisijaisesti pitämällä pankin kannattavuus kohtuullisella tasolla. Lisäksi pankki tarjoaa omistaja-asiakkaille merkittävaksi tuotto-osuuksia, jotka luetaan ydinpääomaan. Pankin riskinkantokyky on riittävä ja riskiprofiili on vakaa.

Luottoriskit

Luottoriskillä tarkoitetaan sitä, että vastapuoli ei täytä sopimuksenmukaisia takaisinmaksuvelvoitteitaan aiheuttaen pankille taloudellista tappiota. Luottoriskien hallinnan tarkoituksena on vähentää luottotappioiden todennäköisyyttä jo ennen luottopäätöstä sekä toisaalta rajoittaa ja estää jo tehtyihin luottopäätöksiin liittyvien riskien toteutuminen.

Luottoriskien hallinta perustuu asiakkaan hyvään tuntemiseen, asiakassuhteen aktiiviseen hoitoon, vahvaan ammattitaitoon, kattavaan dokumentointiin ja vakuuksiin. Keskeisessä asemassa luottoriskien hallinnassa on päivittäinen luottoprosessi ja sen laatu.

Asiakkaan riittävä velanhoitokyky on kaiken luotonmyönnön edellytys. Luottopäätökset ovat huolellisia ja harkittuja, ja ne perustuvat päätöksenteko-ohjeisiin, voimassa olevaan ja ajantasaiseen luottoluokitukseen sekä vakuuksiin, joiden tulee yleensä olla turvaavat.

Pankin arvio asiakkaan velanhoitokyvystä ja luottoriskistä muodostuu luottoluokittelusta ja maksukäyttäytymistiedoista ja yritysasiakkailta tarpeen mukaan myös tilinpäätösanalyysistä ja –ennusteista, toimialakatsauksista, luottokelpoisuusarvioista sekä mahdollisista muista dokumenteista.

Henkilöasiakkaiden maksukyvyn riittävyys varmistetaan koronnousun varalta. Asiakkaat voivat suojautua koronnousulta käyttämällä luotoissaan kiinteää korkoa, korkokattoa tai -putkea. Luotonmyönnössä vältetään korkeita luototussuhteita. Asiakkaille tarjotaan takaisinmaksun turvaavia vakuutuksia sairauden ja työttömyyden varalle.

Ennakoitavissa oleviin ongelmiin reagoidaan mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Asiakkaat, joiden taloudellisen tilan kehitystä, luottoriskin määrää ja maksukäyttäytymistä halutaan tarkastella tavallista tiiviimmin, otetaan erityisseurantaan.

Uusluotonannolle ja luottokannalle on asetettu luottoluokittaisia tavoitearvoja, jotta luottosalkun laatu säilyy hyvänä. Luottoriskien kehitystä seurataan säännöllisesti suhteessa asetettuihin limiitteihin, seurantarajoihin ja tavoitteisiin. Lisäksi seurataan luottosalkun laatua ja rakennetta, vakuuksien kattavuutta sekä ongelmasaamisia. Luottoriskejä limitoidaan ja rahoitusprosessia valvotaan OP Ryhmän riskienhallintajärjestelmän puitteissa.

Suurella asiakasriskillä tarkoitetaan sellaisia vastuita samalta asiakkaalta tai asiakaskokonaisuudelta, joiden yhteismäärä vähennyserien jälkeen on vähintään 10 prosenttia asiakasriskejä kattavista omista varoista. Säännösten mukaan yksittäisen asiakasriskin enimmäismäärä saa olla enintään 25 prosenttia omista varoista, keskusyhteisön luvalla enintään 40 prosenttia. Pankin asiakasriskejä kattavat omat varat olivat joulukuussa 2024 yhteensä 371,7 miljoonaa euroa.

Pankilla ei ole yhtään sellaista asiakaskokonaisuutta, jonka asiakasriski ylittäisi 10 prosenttia omista varoista.

Likviditeettiriski

Pankkitoiminnan likviditeettiriski koostuu rakenteellisesta rahoitusriskistä ja maksuvalmiusriskistä. Rakenteellisella rahoitusriskillä tarkoitetaan pitkän aikavälin luotonantoon liittyvää epävarmuutta, joka johtuu rahoituksen rakenteesta aiheutuvasta jälleenrahoitusriskistä. Maksuvalmiusriski on riski siitä, että pankki ei suoriudu odotetuista ja odottamattomista, olemassa olevista ja tulevista maksuista ilman vaikutusta liiketoiminnan jatkuvuuteen, kannattavuuteen tai vakavaraisuuteen.

Rakenteellista rahoitusriskiä seurataan luotonannon ja sijoitusten sekä niiden rahoituksen maturiteettirakenteen erolla. Maksuvalmiusriskiä seurataan pankin tulo- ja menokassavirtojen erona ja maksuvalmius hoidetaan OP Yrityspankki Oyj:ssä olevan sekkitilin kautta. Rakenteellista rahoitusriskiä hallitaan OP Ryhmän likviditeetin hallintaa koskevien linjausten ja ohjeiden sekä keskusyhteisön osuuspankeille vahvistamien limiittien avulla. Pankin rahoitusvarojen ja -velkojen jakauma on kuvattu liitetiedoissa.

OP Osuuskunta osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisönä on antanut jäsenluottolaitoksilleen talletuspankkien yhteenliittymälain mukaisen poikkeusluvan, jonka mukaan jäsenluottolaitoksiin ei sovelleta EU:n vakavaraisuusasetuksen kuudennessa osassa mainittuja luottolaitoksen maksuvalmiudelle asetettuja vaatimuksia. Asetuksen mukaista maksuvalmiutta valvotaan ja raportoidaan osuuspankkien yhteenliittymän tasolla.

Markkinariskit

Markkinariskillä tarkoitetaan sopimuksen arvoon tai sopimuksen ansaintaan kohdistuvaa epäedullista muutosta, joka aiheutuu rahoitusmarkkinoilla havaittavien hintojen muutoksista. Markkinariskeihin kuuluvat taseen ja taseen ulkopuolisten erien korko-, valuutta-, volatilitieetti-, luottospread-, osake- ja kiinteistöriski sekä mahdolliset muut hintariskit.

Markkinariskien hallinnan tavoitteena on tunnistaa, mitata, rajoittaa, seurata ja valvoa pankin markkinariskejä siten, että pankin kannattavuus tai vakavaraisuus ei vaarannu.

Pankkitoiminnan merkittävin markkinariski on korkotuloriski eli korkotason muutoksen vaikutus korkokatteeseen. Korkoriski aiheutuu luotonannon ja talletusvarainhankinnan toisistaan poikkeavista korkosidonnaisuuksista tai korontarkistusajankohdista, jolloin korkotason muutokset realisoituvat korkokatteeseen. Osuuspankin luotonannosta ja talletusvarainhankinnasta syntyvää korkoriskiä hallitaan OP Ryhmän keskuspankkisijoitus- ja -rahoitustuotteilla, OP-Asuntoluottopankin väliluoton korkosidonnaisuusvalinnoilla sekä ryhmän käytössä olevilla korkoriskin johdannaissuojasmalleilla.

Osuuspankki on tilikaudella soveltanut:

- rahavirran suojauslaskentaa suojatessaan euribor-sidonnaisen luottokannan korkovirtaa koronlaskulta tai pitkään jatkuvalta matalalta korkotasolta. Rahavirran suojauksessa osa euribor-sidonnaisen luottokannan tulevista korkovirroista on vaihdettu koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon

- käyvänarvon suojauslaskentaa suojatessaan kiinteäkorkoisen talletuskannan käyvänarvon heikkenemistä korkojen laskulta.
- käyvänarvon suojauslaskentaa suojatessaan luottosopimuksiin liittyvien korkokattojen ja korkoputkien käyvän arvon muutosta.

Pankkiliiketoiminnassa valuuttariskillä tarkoitetaan valuuttakurssimuutosten pankille aiheuttamaa tulosriskiä tai markkina-arvon muutosriskiä. Avoin valuuttapositio syntyy, kun samassa valuutassa olevien saamisten ja velkojen määrät poikkeavat toisistaan. OP Ryhmässä valuuttariski keskitetään OP Yrityspankkiin.

Osakeriskillä tarkoitetaan osakkeiden ja muiden vastaavien instrumenttien markkinakurssimuutosten aiheuttamaa tulosriskiä ja markkina-arvojen muutosriskiä. Osakesijoitukset ovat pääosin OP Ryhmän sisäisiä sijoituksia. Muu osakesijoitustoiminta on vähäistä.

Kiinteistöriskillä tarkoitetaan osuuspankin ja sen konserniyhtiöiden omistuksessa oleviin kiinteistöihin tai kiinteistöyhteisöjen osakkeisiin ja osuuksiin kohdistuvaa arvonalenemis-, tuotto- ja vahingoittumisriskiä. Kiinteistöt on vakuutettu käyvästä arvostaan. Pankin hallitus käsittelee kiinteistöomistukset ja niihin liittyvät riskit sekä investointi-, korjaus- ja muut toimenpiteet säännöllisesti. Seurannassa kiinnitetään huomiota muun muassa kiinteistöihin sitoutuneen pääoman määrään suhteessa pankin taseeseen ja sijoituskiinteistöjen sitoutuneelle pääomalle saatavaan nettotuottoon sekä käypiin arvoihin.

Osuuspankki ei harjoita varsinaista kiinteistöliiketoimintaa, vaan kiinteistöomistukset muodostuvat pääasiallisesti omassa käytössä olevista toimitilakiinteistöistä.

Operatiiviset riskit

Operatiivinen riski on niin sanottu seuraamusriski, jota aiheutuu kaikesta liiketoiminnasta ja joka voi aiheutua puutteellisista tai virheellisistä menettelytavoista, prosesseista, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä. Operatiivinen riski sisältää myös oikeudellisen riskin, turvallisuusriskit ja tietoturvariskit. Operatiivinen riski voi ilmetä taloudellisina tappioina tai muina haitallisina seuraamuksina, kuten maineen tai luottamuksen heikkenemisenä tai menetyksenä.

Operatiivisten riskien hallinnan tavoitteena on varmistaa keskeisten liiketoimintoprosessien ja toimintojen tehokkuus ja laatu sekä niiden jatkuvuus myös poikkeuksellisissa olosuhteissa. Jokaisen OP Ryhmän yrityksen johto on vastuussa operatiivisten riskien hallinnan järjestämisestä edellä mainittujen tavoitteiden mukaisesti liiketoimintojen erityispiirteet huomioiden.

Operatiivisten riskien hallinnalla yrityksen johto varmistaa, ettei riskeistä aiheudu ennalta arvaamattomia taloudellisia menetyksiä tai muita haitallisia seuraamuksia. Operatiivisten riskien laadullisen luonteen vuoksi niiltä ei voi koskaan suojautua täysin eikä niiden haitallisia vaikutuksia pystytä kaikissa tapauksissa estämään. Operatiivisten riskien hallinnalla ei myöskään aina pyritä riskin poistamiseen kokonaisuudessaan, vaan riskin hallitsemiseen siten, että riskitaso on hyväksyttävissä.

Toteutuneiden riskitapahtumien ja lähellä piti -tilanteiden sekä toimintaan liittyvien riskien että niiden syiden ja vaikutusten jatkuva seuranta on tärkeä osa operatiivisten riskien hallintaa.

OP Ryhmän liiketoiminnan tavoitteena on varmistaa mahdollisimman häiriötön toiminta kaikissa olosuhteissa. Jatkuvuudenhallinnalla yritys varautuu minimoimaan häiriön taloudelliset vaikutukset, keskeytyksien pituudet ja haitalliset mainevaikutukset. Jatkuvuussuunnittelu on osa varautumista, jatkuvuudenhallintaa ja liiketoiminnan riskien hallintaa.

Jatkuvuussuunnittelulla yritys varautuu riskeihin, jotka toteutuessaan voivat aiheuttaa liiketoimintaan pitkän keskeytyksen tai uhkaavat muuten merkittävästi vaarantaa toiminnan jatkuvuutta. Suunnitelma sisältää myös ulkoistettujen toimintojen sekä ulkopuolisten ja muiden palveluntoimittajien jatkuvuuden varmentamisen.

Jatkuvuussuunnitelmassa liiketoiminta määrittää jatkuvuuden varmistamiskäytännöt ja toimintamallit toiminnan jatkuvuutta uhkaavien riskien ja vakavien häiriöiden varalta. Ennalta määritetyillä toimintamalleilla se vähentää häiriön haittavaikutuksia sekä liiketoiminnan toiminnan keskeytyksen pituutta.

Tulevan liiketoiminnan riskit

Tulevan liiketoiminnan riskit ovat riskejä siitä, millä ehdoin ja volyymein solmitaan uusia joko nykyisenkaltaisia tai kokonaan uudenlaisia sopimuksia. Tähän sisältyy myös riski, joka syntyy puutteellisesta sisäisestä reagoinnista ja joustamattomuudesta liiketoiminta- ja kilpailuympäristössä tai asiakkaiden arvoissa ja teknologiassa tapahtuneisiin muutoksiin. OP Ryhmässä toteutetaan yhteistä ryhmätason strategiaa, josta osuuspankit johtavat omat strategian toteutussuunnitelmat.

Toimintaympäristön muutostekijät

Toimintaympäristöä analysoidaan osana jatkuvaa riskienarviointia ja strategiaprosessia. Megatrendit ja tulevaisuudenkuvat strategian taustalla heijastavat muutosvoimia, jotka vaikuttavat OP Ryhmän ja sen asiakkaiden arkeen, olosuhteisiin ja tulevaisuuteen. Tällaisia toimintaympäristöä muovaavia tekijöitä ovat tällä hetkellä muun muassa ilmasto, luontokato, tieteelliset ja teknologiset innovaatiot, demografia ja geopolitiikka. Ulkoisen toimintaympäristön tekijöitä tarkastellaan huolellisesti, jotta ymmärretään niiden vaikutukset asiakkaiden tulevaan menestykseen. Neuvonnalla ja liiketoimintapäätöksillä edistetään omistaja-asiakkaiden ja toimintaympäristön kestävää taloudellista menestystä, turvallisuutta ja hyvinvointia ja hallitaan samalla OP Ryhmän riskiprofiilia pidemmällä aikavälillä. Asiakkaan neuvonta, palvelujen mitoitus, sopimusten elinkaaren aikainen käsittely, päätöksenteko, johtaminen ja raportointi perustuvat oikeaan ja kattavaan tietoon.

Toimintaympäristön muutostekijät eivät ole riskejä itsessään, vaan ne kanavoituvat erilaisten vaikutusketjujen kautta taloudelliseksi riskeiksi OP Ryhmän pankki- ja vakuutusliiketoiminnalle. Vaikutukset voivat toteutua suoraan tai välillisesti muun muassa luotto-, markkina-, operatiivisina ja maineriskeinä.

OP Ryhmän liiketoiminta kattaa laajasti finanssisektorin eri osa-alueet. Taloudellisen toimintaympäristön ulkopuolelta tulevien yllättävien shokkien suorat ja epäsuorat vaikutukset OP Ryhmän asiakkaiden menestykseen sekä OP Ryhmän toimitiloihin, tietotekniseen infrastruktuuriin ja henkilökuntaan voivat olla moninaiset. Realisoituessaan ne voivat vaikuttaa riskiprofiiliin, pääomitukseseen, likviditeettiin ja päivittäisen toiminnan jatkuvuuteen useilla tavoilla. Tällaisten potentiaalisten shokkien vaikutuksia arvioidaan skenaariotyöskentelyn keinoin. OP Ryhmä varautuu jatkuvasti tämän kaltaisiin tapahtumiin tekemällä niiden varalta erilaisia toimintasuunnitelmia ja testaamalla näitä suunnitelmia.

Asiakastasolla riskejä hallitaan neuvomalla asiakkaita ja seuraamalla asiakkuuden kehittymistä. Hinnottelu on riskiperusteista. Rahoitettavien ESG-hankkeiden ja/tai -sijoitusten tulee olla taloudellisesti kestäviä. Asiakkaiden tulevasta menestyksestä huolehtiminen varmistaa, että ryhmän liiketoiminta säilyy kannattavana myös pitkällä tähtäimellä ja että toimintaa varten tarvittavat riskipuskurit pääoman ja likviditeetin osalta ovat riittävät. Asiakkaiden neuvomisen osalta pyrkimys on, että se tuottaa lisäarvoa, joka näyttäytyy asiakkaiden entistä parempana taloudellisena asemana ja hyvinvointina.

Palveluverkko

OP Ryhmän palveluverkosto koostuu monikanavaisesti verkko- ja mobiilipalveluista, puhelinpalveluista sekä maan kattavimmasta konttoriverkostosta. Tilikauden lopussa Lounaismaan Osuuspankillä oli konttorit Salossa, Forssassa, Kiikalassa, Perniössä, Perttelissä ja Somerolla.

Pankkipalveluiden lisäksi osuuspankki tarjoaa OP Vakuutuksen vakuutuspalveluita asiamiehen kautta.

OP Ryhmä on investoinut mobiili- ja verkkopalveluiden kehittämiseen merkittävästi. Erityisesti mobiilipalveluiden merkitys on kasvanut niin henkilö- kuin yritysasiakkaidenkin asioinnissa.

Henkilöstön palkitsemisjärjestelmät

OP Ryhmän muuttuva palkitseminen koostuu vuonna 2024 koko henkilöstöä koskevasta tulospalkkiojärjestelmästä ja henkilöstörahastosta. Yrityskohtaiset vuosisuunnitelman mukaiset tavoitteet sekä ryhmätasoiset strategiset tavoitteet huomioidaan tulospalkkiojärjestelmän ja henkilöstörahaston mittareissa. Palkitsemisjärjestelmiä laadittaessa on otettu huomioon finanssi- ja rahoitusalan palkitsemisjärjestelmiä koskeva sääntely. Palkitsemisjärjestelmiä on kuvattu tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Henkilöstö

Osuuspankin palveluksessa oli katsauskauden lopussa 152 henkilöä (133). Henkilöstöä oli keskimäärin 142 (131). Henkilöstömäärän kasvu on kohdistunut myyntiin ja luottoriskien hallintaan.

Osuuspankin hallinnointijärjestelmä

Edustajisto

Lounaismaan Osuuspankin omistaja-asiakkaiden päätösvaltaa käyttää omistaja-asiakkaiden keskuudesta valittu edustajisto, johon sääntöjen mukaan kuuluu vähintään 40 ja enintään 60 edustajaa. Hallintoneuvosto päättää edustajien lukumäärän edustajiston neljän vuoden mittaiseksi toimikaudeksi. Nykyisen edustajiston jäsenmäärä on 55. Jokaisella edustajiston jäsenellä on edustajiston kokouksessa yksi ääni.

Edustajat valitaan osuuspankin säännöissä määrätyllä tavalla enemmistövaalitapaa noudattaen joka neljäs vuosi. Osuuspankin edustajisto valittiin vuonna 2021 ja jäsenten toimikausi päättyy vuonna 2025 uuden edustajiston valintaan.

Vuosittain ennen toukokuun loppua pidettävä varsinainen edustajiston kokous käsittelee muun muassa seuraavat asiat:

- osuuspankin tilinpäätöksen (ja konsernitalinpäätöksen) vahvistaminen
- hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenten sekä toimitusjohtajan vastuuvapaudesta päättäminen,
- ylijäämän käytöstä päättäminen,
- hallintoneuvoston jäsenten lukumäärästä, valinnasta ja palkkioista päättäminen
- tilintarkastajan valinnasta ja palkkioista päättäminen.

Lisäksi edustajiston kokous päättää muun muassa osuuspankin sääntöjen muutoksista. Edustajiston kokouksen koollekutsumisesta päättää pankin hallitus.

Varsinainen edustajiston kokous pidettiin 10.4.2024 ja ylimääräiset edustajiston kokoukset 15.2.2024 ja 27.11.2024

Edustajiston jäsenet ja tarkemmat henkilötiedot katso Lounaismaan Osuuspankin internetsivut

<https://www.op.fi/web/op-lounaismaa/hallinto>

Hallintoneuvosto

Osuuspankilla on hallintoneuvosto, jonka tehtävänä on valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa pankin hallintoa. Hallintoneuvosto valitsee hallituksen jäsenet ja toimitusjohtajan sekä toimitusjohtajan sijaisen. Hallintoneuvosto myös päättää, kuuluuko toimitusjohtaja pankin hallitukseen. Lisäksi se muun muassa vahvistaa osuuspankin ohjesäännön ja merkitsee tiedoksi keskusyhteisön ohjeistuksen mukaisesti hallintoneuvostossa käsiteltävät ohjeet.

Hallintoneuvosto antaa varsinaiselle edustajiston kokoukselle lausunnon edellisen vuoden tilinpäätöksestä. Se voi myös antaa hallitukselle ohjeita asioissa, jotka ovat laajakantoisia tai periaatteellisesti tärkeitä.

Hallintoneuvostoon kuuluu pankin sääntöjen mukaan vähintään 15 ja enintään 30 jäsentä. Jäsenmäärä vahvistetaan vuosittain varsinaisessa edustajiston kokouksessa, ja se on tällä hetkellä 15. Jäsenet valitaan osuuspankin omistaja-asiakkaista ja heidän tulee edustaa monipuolisesti omistaja-asiakaskuntaa. Kunkin jäsenen toimikausi kestää kolme vuotta. Vuosittain jäsenistä on erovuorossa kolmannes.

Hallintoneuvosto kokoontui vuonna 2024 yhteensä 5 kertaa.

Hallintoneuvoston jäsenet ja tarkemmat henkilötiedot katso Lounaismaan Osuuspankin internetsivut <https://www.op.fi/web/op-lounaismaa/hallinto>

Hallintoneuvoston valmistelujaos

Hallintoneuvosto on sille kuuluvien valvontatehtävien toteuttamisen tueksi nimennyt keskuudestaan valmistelujaoksen ja vahvistanut sille työjärjestyksen.

Nimitysvaliokunta

Osuuspankilla on hallinnon jäsenten nimityksiä valmisteleva nimitysvaliokunta. Valiokunnan tarkoituksena on avustaa osuuspankin edustajistoa ja hallintoneuvostoa henkilövalintojen tekemisessä ja varmistaa valintaprosessin tehokas valmistelu. Hallintoneuvosto vahvistaa nimitysvaliokunnalle työjärjestyksen.

Hallitus

Hallitus johtaa osuuspankin toimintaa. Hallituksen on edistettävä osuuspankin etua huolellisesti ja hoidettava sen asioita lakien ja pankin sääntöjen, hallintoneuvoston vahvistaman ohjesäännön sekä keskusyhteisön vahvistamien ohjeiden mukaisesti. Hallituksella on yleinen toimivalta päättää kaikista pankin hallintoon ja muihin asioihin liittyvistä kysymyksistä, jotka lain tai sääntöjen mukaan eivät kuulu edustajistolle, hallintoneuvostolle tai toimitusjohtajalle. Hallitus vastaa pankin strategisesta johtamisesta sekä ohjaa ja valvoo pankin toimivaa johtoa. Lisäksi hallitus huolehtii siitä, että osuuspankin kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty.

Osuuspankin sääntöjen mukaan hallituksen muodostavat hallintoneuvoston valitsevat 4–8 jäsentä, joiden tulee olla osuuspankin omistaja-asiakkaita. Hallituksen jäsenmäärä on tällä hetkellä 6. Hallituksen jäsenen toimikausi on yksi vuosi.

Hallitus kokoontui vuonna 2024 yhteensä 14 kertaa.

Hallituksen jäsenet ja tarkemmat henkilötiedot katso Lounaismaan Osuuspankin internetsivut <https://www.op.fi/web/op-> <https://www.op.fi/web/op-lounaismaa/hallinto>

Toimitusjohtaja

Pankin toimitusjohtajan on edistettävä osuuspankin etua huolellisesti ja hoidettava pankin päivittäistä hallintoa lakien ja hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten sekä keskusyhteisön vahvistamien ohjeiden mukaisesti. Toimiin, jotka pankin toiminnan laajuus ja laatu huomioon ottaen ovat epätavallisia tai laajakantoisia, toimitusjohtaja saa ryhtyä vain, jos hallitus on hänet siihen valtuuttanut tai hallituksen päätöstä ei voida odottaa aiheuttamatta pankin toiminnalle olennaista haittaa. Lisäksi toimitusjohtaja huolehtii, että pankin kirjanpito on lain mukainen ja että pankin varainhoito on järjestetty luotettavalla tavalla.

Pankin toimitusjohtajana on toiminut 1.4.2018 alkaen KTM Jouni Hautala (1964).

Tilintarkastaja

Tilintarkastusyhteisö on PricewaterhouseCoopers Oy ja päävastuullinen tilintarkastaja Kalle Laaksonen.

Sisäinen tarkastus

OP Osuuskunnan Sisäinen tarkastus vastaa sisäisestä tarkastuksesta kaikissa OP Ryhmän yhteisöissä. Sisäisen tarkastuksen tarkoituksena on parantaa ja suojata OP Ryhmän arvoa tuottamalla johdolle riippumatonta, riskiperusteista ja objektiivista arviointia, varmennusta ja konsultointia.

Sisäinen tarkastus noudattaa toiminnassaan Sisäisen tarkastuksen toimintaperiaatteita ja IIA:n (Institute of Internal Auditors) vahvistamia kansainvälisiä sisäisen tarkastuksen ammattistandardeja (International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing).

Sisäistä tarkastusta on suoritettu OP Ryhmän keskusyhteisön toimintoihin sekä osuuspankkeihin kohdistuvana tarkastuksena. Tarkastukset on priorisoitu ja kohdennettu perustuen Sisäisen tarkastuksen suorittamaan riskiarviointiin ja Sisäisen tarkastuksen toimintasuunnitelmaan sekä huomioiden OP Ryhmän strategiset tavoitteet, sääntely- ja viranomaisvaatimukset sekä Sisäisen tarkastuksen painopistealueet. Tarkastuksissa on arvioitu esimerkiksi sääntelyn ja muiden vaatimusten noudattamista, strategisten ja operatiivisten tavoitteiden toteuttamista, governance-, riskienhallinta- ja kontrollimenettelyjen tehokkuutta ja vaikuttavuutta sekä sisäisen valvonnan laatua. Tarkastuksissa on annettu tarvittaessa suosituksia riskien vähentämiseksi ja toiminnan kehittämiseksi. Sisäinen tarkastus on seurannut suositusten toteuttamista systemaattisesti. Sisäinen tarkastus on raportoinut suoritettujen tarkastusten tulokset sekä suositusten toteuttamisen tilanteen OP Ryhmän ylimmälle ja toimivalle johdolle mukaan lukien tarkastettujen osuuspankkien toimitusjohtajat ja hallitukset.

Tulevaisuuden näkymät

Korkojen lasku ja reaalitulojen kasvu tukevat Suomen talouden vahvistumista vuoden 2025 aikana. Elpyminen on toistaiseksi yhä haurasta, ja vientimarkkinoiden kehitykseen liittyy epävarmuutta. Pankin tulostaso muodostuu korkojen laskun takia vuotta 2024 alhaisemmaksi.

Hallituksen ehdotus ylijäämän käyttämisestä

Osuuspankin voitonjakokelpoiset varat (jakokelpoinen ylijäämä) olivat 225 545 822,44 euroa, josta tilikauden voitto (ylijäämä) oli 31 758 042,6 euroa.

Tilikauden voitto (taseen osoittama ylijäämä) ehdotetaan käytettäväksi siten, että Tuotto-osuudelle maksetaan korkoa 5,50 prosenttia, eli yhteensä 4 794 202,53 euroa. Tilikauden voitosta (ylijäämästä) jää 26 963 840,07 euroa edellisten tilikausien voittovarojen tilille.

Osuuspankin taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Pankin maksukyky on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan pankin maksukykyä.

LOUNAISMAAN OSUUSPANKKI

OSUUSPANKIN TULOSLASKELMA	1.1. - 31.12.2024	1.1.-31.12.2023
Korkotuotot	82 432 909,28	68 955 123,96
Korkokulut	-33 432 378,49	-23 178 783,92
KORKOKATE	49 000 530,79	45 776 340,04
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	8 459 789,00	8 658 158,30
Samaan konserniin kuuluvista yrityksistä	0,00	160 000,00
Muista yrityksistä	8 459 789,00	8 498 158,30
Palkkiotuotot	10 027 352,52	11 731 838,70
Palkkiokulut	-1 049 953,97	-1 095 902,07
Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusvälineiden nettotuotot	-42 129,94	-132 003,17
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	-107 892,19	-603 077,33
Liiketoiminnan muut tuotot	524 417,85	481 254,61
Henkilöstö- ja hallintokulut	-23 616 832,31	-20 801 852,88
Henkilöstökulut	-9 084 675,52	-8 088 445,48
Palkat ja palkkiot	-7 622 344,14	-6 790 468,59
Henkilösivukulut	-1 462 331,38	-1 297 976,89
Eläkekulut	-1 222 798,76	-1 108 171,51
Muut henkilösivukulut	-239 532,62	-189 805,38
Muut hallintokulut	-14 532 156,79	-12 713 407,40
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä osakkeista ja osuuksista	-189 635,73	-709 037,51
Liiketoiminnan muut kulut	-5 014 026,26	-4 987 255,71
Lopulliset ja odotettavissa olevat luottotappiot	-858 250,21	-1 767 176,97
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)	37 133 369,55	36 551 286,01
Tilinpäätössiirrot	475 024,99	3 199 168,41
Tuloverot	-5 850 351,90	-6 329 842,22
Tilikauden verot	-6 065 839,29	-6 212 615,10
Aikaisempien tilikausien verot	0,00	-183 454,34
Laskennallinen vero	215 487,39	66 227,22
VARSINAISEN TOIMINNAN VOITTO (TAPPIO) VEROJEN JÄLKEEN	31 758 042,64	33 420 612,20
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	31 758 042,64	33 420 612,20

LOUNAISMAAN OSUUSPANKKI

OSUUSPANKIN TASE	31.12.2024	31.12.2023
VASTAAVAA		
Käteiset varat	1 591 642,21	1 707 352,16
Saamiset luottolaitoksilta	470 000 031,41	442 706 755,75
Vaadittaessa maksettavat	80 217 075,06	63 754 288,14
Muut	389 782 956,35	378 952 467,61
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	1 410 758 151,94	1 428 134 419,48
Muut	1 410 758 151,94	1 428 134 419,48
Osakkeet ja osuudet	217 101 431,01	185 805 546,27
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	236 013,87	236 013,87
Johdannaissopimukset	14 935 138,78	17 144 558,32
Aineelliset hyödykkeet	6 392 212,47	6 474 549,34
Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistöosakkeet ja -osuudet	1 321 674,67	1 362 969,18
Muut kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet	3 178 889,00	3 223 696,36
Muut aineelliset hyödykkeet	1 891 648,80	1 887 883,80
Muut varat	1 806 272,55	1 552 055,58
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	395 883,28	6 059 958,08
Laskennalliset verosaamiset	1 850 944,48	2 254 935,07
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 125 067 722,00	2 092 076 143,92
VASTATTAVAA		
VIERAS PÄÄOMA		
Velat luottolaitoksille	301 101 481,29	307 179 698,31
Luottolaitoksille	301 101 481,29	307 179 698,31
Vaadittaessa maksettavat	4 135,38	35 145,27
Muut	301 097 345,91	307 144 553,04
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 409 232 547,96	1 387 064 026,92
Talletukset	1 394 244 188,09	1 376 985 938,11
Vaadittaessa maksettavat	1 359 889 851,60	1 350 230 911,78
Muut	34 354 336,49	26 755 026,33
Muut velat	14 988 359,87	10 078 088,81
Vaadittaessa maksettavat	0,20	0,20
Muut	14 988 359,67	10 078 088,61
Johdannaissopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	8 872 120,10	11 620 143,55
Muut velat	6 248 213,23	6 295 491,68
Muut velat	5 836 709,18	5 831 293,21
Pakolliset varaukset	411 504,05	464 198,47
Siirtovelat ja saadut ennakot	8 640 140,01	14 360 738,52
Laskennalliset verovelat	40 831,99	40 831,99
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 734 135 334,58	1 726 560 930,97
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	52 782 502,27	53 257 527,26
Verotusperusteiset varaukset	52 782 502,27	53 257 527,26
OMA PÄÄOMA		
Osuuspääoma	92 592 200,00	96 823 900,00
Jäsenosuudet	5 436 400,00	5 451 800,00
Tuotto-osuudet	87 155 800,00	91 372 100,00
Muut sidotut rahastot	16 036 793,54	13 558 881,69
Vararahasto	19 998 762,71	19 998 762,71
Käyvän arvon rahasto	-3 961 969,17	-6 439 881,02
Vapaat rahastot	13 681 672,70	13 681 672,70
Muut rahastot	13 681 672,70	13 681 672,70
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	184 081 176,27	154 772 619,10
Tilikauden voitto (tappio)	31 758 042,64	33 420 612,20
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	338 149 885,15	312 257 685,69
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 125 067 722,00	2 092 076 143,92
TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET		
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	21 453 477,86	18 204 019,69
Takaukset ja pantit	21 453 477,86	18 204 019,69
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset	65 034 069,42	40 824 135,62
Muut	65 034 069,42	40 824 135,62
TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET YHTEENSÄ	86 487 547,28	59 028 155,31

Lounaismaan Op Rahoituslaskelma

€	2024	2023
Liiketoiminnan rahavirta		
Kauden tulos	31 758 042,64	33 420 612,20
Oikaisut kauden tulokseen	-2 120 726,93	-2 306 198,89
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-13 707 883,74	113 054 440,75
Saamiset luottolaitoksilta	-12 929 660,01	87 898 100,29
Johdannaissopimukset	5 553 845,76	-5 064 023,72
Saamiset asiakkailta	25 136 735,96	30 285 185,58
Sijoitusomaisuus	-31 327 873,04	-174 781,35
Muut varat	-140 932,41	109 959,95
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	10 461 532,96	-131 586 734,08
Velat luottolaitoksille	-6 074 269,39	-68 441 364,32
Johdannaissopimukset	-4 634 414,60	4 089 387,13
Velat asiakkaille	19 660 800,00	-68 604 900,90
Varaukset ja muut velat	1 509 416,95	1 370 144,01
Maksetut tuloverot	-10 042 615,10	-3 958 157,59
Saadut osingot	8 459 789,00	8 658 158,30
A. Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	24 808 138,83	17 282 120,69
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-126 697,73	-307 714,91
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	9 271,91	40 296,37
Ostetut tytäryhtiöosakkeet	0,00	0,00
Myydyt tytäryhtiöosakkeet	0,00	0,00
B. Investointien rahavirta yhteensä	-117 425,82	-267 418,54
Rahoituksen rahavirrat		
Velat, joilla on huonompi etuoikeus muutos	0,00	0,00
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat muutos	0,00	0,00
Osuus- ja osakepääoma, lisäykset	96 800,00	110 000,00
Osuus- ja osakepääoman vähennykset	-4 328 400,00	-4 024 300,00
Osingot ja osuuspääoman korot	-4 112 036,04	-4 125 243,49
Vuokrasopimusvelat	0,00	0,00
Muut oman pääoman erien lisäykset	0,00	0,00
Muut oman pääoman erien vähennykset	0,00	0,00
C. Rahoituksen rahavirta yhteensä	-8 343 636,04	-8 039 543,49
Rahavarojen nettomuutos (A+B+C)	16 347 076,97	8 975 158,66

Rahavarat tilikauden alussa	65 461 640,30	56 486 481,64
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	0,00	0,00
Rahavarat tilikauden lopussa	81 808 717,27	65 461 640,30

Saadut korot	86 089 422,74	58 106 725,75
Maksetut korot	-32 337 664,30	-12 223 440,91

Tilikauden tulokseen tehdyt oikaisut

Erät, joihin ei liity maksutapahtumaa ja muut oikaisut

Saamisten arvonalentumiset	923 149,49	1 931 544,82
Rahoitusinstrumenttien arvon muutokset	-112 260,91	-5 580,27
Sijoituskiinteistöjen käyvän arvon muutos	0,00	0,00
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	0,00	0,00
Suunnitelman mukaiset poistot	189 635,73	1 277 920,53
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	0,00	0,00
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	0,00	0,00
Tuloverot	5 850 351,90	6 329 842,22
Muut	-8 971 603,14	-11 839 926,19

Erät, jotka esitetään muualla kuin liiketoiminnan rahavirrassa

Myyntitulokset, investointien rahavirtaan kuuluva osuus	0,00	0,00
Osuuspääoman korot	0,00	0,00
Muut palautukset omistaja-asiakkaille	0,00	0,00
Oikaisut yhteensä	-2 120 726,93	-2 306 198,89

Rahavarat

Käteiset varat	1 591 642,21	1 707 352,16
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	80 217 075,06	63 754 288,14
Yhteensä	81 808 717,27	65 461 640,30

Liiketoiminnan rahavirran taseen oikaisujen esittämistapaa siirtyvien korkojen osalta on muutettu.

Vuoden 2023 vertailutiedot on oikaistu vastaamaan uutta esittämistapaa.

Muutoksella ei ollut vaikutusta liiketoiminnan rahavirran määrään

OSUUSPANKIN TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

1.1 YLEISTÄ

Osuuspankki on jäsentensä omistama osuuskuntamuotoinen talletuspankki, joka harjoittaa toimialueellaan paikallista vähittäispankkitoimintaa.

Osuuspankki on osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisö OP Osuuskunnan jäsenluottolaitos. OP Osuuskunta toimii koko OP Ryhmän strategisena omistusyhteisönä ja ryhmäohjauksesta ja valvonnasta vastaavana keskusyhteisönä.

Seuraavassa esitetään tilinpäätöksessä sovelletut keskeiset laatimisperiaatteet. Niitä on noudatettu johdonmukaisesti kaikilla esitettävillä tilikausilla, ellei muuta mainita.

1.2 KESKINÄINEN VASTUU JA OP RYHMÄ

Pankki- ja vakuutustoimintaa harjoittava osuuspankkien yhteenliittymä (jäljempänä OP Ryhmä) on osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista sekä talletuspankkien yhteenliittymästä annetuissa laeissa määritelty taloudellinen kokonaisuus, jossa OP Osuuskunta ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Osuuspankki yhdistellään OP Ryhmän tilinpäätökseen. Laissa talletuspankkien yhteenliittymästä määrätään, että OP Ryhmän tilinpäätös on laadittava keskusyhteisö OP Osuuskunnan ja sen jäsenluottolaitosten tilinpäätösten tai konsernitilinpäätösten yhdistelmänä. OP Osuuskunnalla ja sen jäsenosuuspankeilla ei ole toisiinsa nähden yleisten konsernilaskentaperiaatteiden tarkoittamaa määräysvaltaa, minkä vuoksi OP Ryhmälle on määritelty tekninen emoyhtiö. Yhdistelty tilinpäätös käsittää myös sellaiset yhteisöt, joissa edellä tarkoitetuilla yhteisöillä yhdessä on kirjanpitolaissa tarkoitettu määräysvalta. OP Ryhmän osuuspääoma muodostuu osuuspankkien jäsenten sellaisista osuusmaksuista, joita pankilla on ehdoton oikeus kieltäytyä lunastamasta.

Jäljennös OP Ryhmän tilinpäätöksestä on saatavissa internet-osoitteesta www.op.fi tai ryhmän toimitiloista käyntiosoitteesta Gebhardinaukio 1, 00510 Helsinki.

1.3 LAATIMISPERUSTA

Osuuspankin tilinpäätös laaditaan ja esitetään luottolaitostoiminnasta annetun lain, valtiovarainministeriön luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen tilinpäätöstä, konsernitilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevan asetuksen, kirjanpitolain ja Finanssivalvonnan rahoitussektorin kirjanpitoa, tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevan määräys- ja ohjekokoelman mukaisesti. Osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisö OP Osuuskunta antaa lisäksi ohjeita yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamiseksi ja tilinpäätöksen laatimiseksi. Jäljempänä kuvatut tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ovat yhteneväiset kaikille OP Osuuskunnan jäsenosuuspankeille. Kuitenkaan jäsenosuuspankilla ei välttämättä ole kaikkia laatimisperiaatteissa lueteltuja eriä.

1.4 RAHOITUSINSTRUMENTIT

1.4.1 Käyvän arvon määrytyminen

Käypä arvo on se hinta, joka saataisiin omaisuuserän myynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutuvassa tavanmukaisessa liiketoimessa.

Rahoitusinstrumentin käypä arvo määritellään joko toimivilta markkinoilta saatavien hintanoteerauksien avulla tai jos toimivia markkinoita ei ole, omia arvostusmenetelmiä käyttäen. Markkinoiden katsotaan olevan toimivat, jos hintanoteerauksia on helposti ja säännönmukaisesti saatavissa ja ne kuvastavat todellisia ja säännönmukaisesti toistuvia, toisistaan riippumattomien osapuolten välisiä markkinatransaktioita. Rahoitusvarojen noteerattuna markkinahintana käytetään senhetkistä ostokurssia.

Mikäli markkinoilla on vakiintunut arvostuskäytäntö rahoitusinstrumentille, jolle ei saada suoraan markkinahintaa, niin käypä arvo perustuu markkinoilla yleisesti käytettyyn markkinahinnan laskentamalliin ja mallin käyttämien syöttötietojen markkinanoteerauksiin.

Mikäli arvostuskäytäntö ei ole markkinoilla vakiintunut, käytetään markkina-arvon määrittämisessä asianomaiselle tuotteelle laadittua omaa arvostusmallia. Arvostusmallit pohjautuvat yleisesti käytettyihin laskentamenetelmiin ja ne kattavat kaikki ne osatekijät, jotka markkinaosapuolet ottaisivat huomioon hintaa asettaessaan sekä ovat yhdenmukaisia rahoitusinstrumenttien hinnoittelussa käytettävien hyväksytyjen taloudellisten menetelmien kanssa.

Arvostusmenetelminä käytetään viimeaikaisten toteutuneiden markkinatransaktioiden hintoja, diskontattujen rahavirtojen menetelmää, sekä toisen olennaisilta osin samanlaisen instrumentin tilinpäätöshetken käypää arvoa.

Arvostusmenetelmissä otetaan huomioon arvio luottoriskistä, käytettävistä diskonttauskoroista, ennakaisen takaisinmaksun mahdollisuudesta ja muista sellaisista tekijöistä, jotka vaikuttavat rahoitusinstrumentin käyvän arvon määrittämiseen luotettavasti.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot jaetaan kolmeen eri hierarkiatasoon sen mukaan, miten käypä arvo on määritelty:

- täysin samanlaisille varoille tai veloille toimivilla markkinoilla noteeratut käyvät arvot (taso 1)
- käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen syöttötietoina muita kuin tason 1 noteerattuja hintoja, jotka ovat todennettavissa varoille tai veloille, joko suoraan (esim. hintoina) tai välillisesti (esim. johdettuina hinnoista) (taso 2)
- käyvät arvot on määritetty käyttäen varoille tai veloille syöttötietoja, jotka eivät perustu todennettavissa oleviin markkinahintoihin (taso 3).

Se käypien arvojen hierarkian taso, jolle tietty käypään arvoon arvostettu erä on kokonaisuudessaan luokiteltu, on määritetty koko kyseisen käypään arvoon arvostetun erän kannalta merkittävän alimmalla tasolla olevan syöttötiedon perusteella. Syöttötiedon merkittävyys on arvioitu kyseisen käypään arvoon arvostetun erän suhteen kokonaisuudessaan.

1.4.2 Arvostusmenetelmät

1.4.2.1 Jaksotettu hankintameno

Jaksotettu hankintameno on se määrä, johon rahoitusvaroihin kuuluva erä tai rahoitusvelka on arvostettu alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä, vähennettynä lyhennyksillä, lisättynä tai vähennettynä alkuperäisen määrän ja erääntyvän määrän välisen erotuksen kertyneillä, efektiivisen koron menetelmää käyttäen lasketuilla jaksotuksilla ja, kun on kyse rahoitusvaroista, oikaistuna tappiota koskevalla vähennyserällä.

Efektiivisen koron menetelmää käyttäen rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvelan odotettavissa olevana voimassaoloaikana saatavaksi tai suoritettavaksi arvioidut maksut tulevat diskontatuiksi täsmälleen rahoitusvaroihin kuuluvan erän bruttomääräisen kirjanpitoarvon tai rahoitusvelan jaksotetun hankintamenon suuruiseksi. Efektiivistä korkoa laskettaessa rahavirrat arvioidaan ottamalla huomioon rahoitusinstrumentin kaikki sopimusehdot ilman odotettavissa olevia luottotappioita ("ECL"). Laskelma sisältää kaikki sellaiset sopimusosapuolten välillä suoritettavat tai saatavat palkkiot ja korkopisteet, jotka ovat kiinteä osa efektiivistä korkoa, transaktiomenot sekä kaikki muut yli- tai alikurssit. Palkkioita, jotka ovat kiinteä osa rahoitusinstrumentin korkoa, ovat esim. lainan nostoon liittyvät toimisto- ja järjestelypalkkiot, ja ne jaksotetaan rahoitusinstrumentin odotettavissa olevalle juoksuajalle tai lyhyemmälle ajanjaksolle, jos se on asianmukaista. Palkkioita, jotka eivät ole kiinteä osa rahoitusinstrumentin efektiivistä korkoa, käsitellään kirjanpitolain mukaisesti ja näitä ovat esim. lainan hoitoon liittyvät maksut.

Korkotuotot

Korkotuotot on laskettu soveltamalla efektiivistä korkoa rahoitusvaroihin kuuluvan erän bruttomääräiseen kirjanpitoarvoon, paitsi silloin, kun kyseessä ovat rahoitusvarat, jotka eivät ole ostettuja tai alun perin myönnettyjä luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneita rahoitusvaroja, mutta joista on myöhemmin tullut luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneita rahoitusvaroja koska ne ovat erääntyneet yli 90 päivää (ovat vaiheessa 3). Tällöin näiden rahoitusvarojen korkojen suoriteperusteinen tuloutus loppuu ja muuttuu maksuperusteiseksi.

1.4.2.2 Alkuperäinen kirjaaminen ja arvostaminen

Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä arvostetaan rahoitusvaroihin kuuluva erä tai rahoitusvelka käypään arvoon, ja jos kyseessä on muu kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattava rahoitusvaroihin kuuluva erä tai rahoitusvelka, siihen lisätään tai siitä vähennetään rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvelan hankkimisesta tai liikkeeseenlaskusta välittömästi johtuvat transaktiomenot. Välittömästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen rahoitusvarasta kirjataan odotettavissa olevia luottotappioita koskeva vähennyserä, jos rahoitusvara arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon tai käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta. Tämä aiheuttaa tuloslaskelmaan kirjanpidollisen tappion äskettäin myönnytyistä tai äskettäin ostetuista rahoitusvaroista.

1.4.3 Rahoitusvarojen luokittelu ja myöhempi arvostaminen

Osuuspankki luokittelee rahoitusvarat seuraaviin ryhmiin:

- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat
- Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat
- Jaksotettuun hankintamenuon kirjattavat.

1.4.3.1 Luotot ja saamistodistukset

Luottojen ja saamistodistusten luokittelu ja myöhempi arvostaminen riippuvat seuraavista tekijöistä:

- a) Osuuspankin liiketoimintamallista rahoitusvarojen hallinnoinnissa
- b) rahoitusvaroihin kuuluvan erän sopimukseen perustuvista rahavirtaominaisuuksista.

Näiden tekijöiden perusteella Osuuspankki luokittelee luotot ja saamistodistukset kolmeen seuraavaan arvostusryhmään:

- 1) Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavia rahoitusvaroja pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoitteena on rahoitusvarojen hallussapito sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi, ja jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua. Erän kirjanpitoarvo sisältää odotettavissa olevien luottotappioiden vähennyserän ja korkotuotot kirjataan efektiivisen koron menetelmällä korkotuottoihin.
- 2) Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavia rahoitusvaroja pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoite saavutetaan keräämällä sopimukseen perustuvia rahavirtoja ja myymällä rahoitusvaroja. Lisäksi sopimusehdoissa määrätään tiettyinä ajankohtina toteutuvista rahavirroista, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua. Muutokset käyvässä arvossa kirjataan käyvän arvon rahastoon. Arvonalentumisvoitot tai -tappiot sekä valuuttakurssivoitot tai -tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti. Kun rahoitusvaroihin kuuluva erä kirjataan pois taseesta, siirretään käyvän arvon rahastoon kertynyt voitto tai tappio luokittelun muutoksesta johtuvana oikaisuna omasta pääomasta tulosvaikutteiseksi eräksi käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuottoihin. Efektiivisen koron menetelmää käyttäen laskettu korko kirjataan korkotuottoihin.
- 3) Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavia rahoitusvaroja pidetään kaupankäyntitarkoituksessa tai kun rahoitusvara ei täytä jaksotettuun hankintamenuon tai käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavien kriteereitä. Voittot ja tappiot kirjataan arvopaperikaupan nettotuottoihin. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä rahoitusinstrumenteista johtuvat korkotuotot ja -kulut kirjataan arvopaperikaupan nettotuottoihin.

Liiketoimintamalli

Liiketoimintamallilla tarkoitetaan sitä, miten Osuuspankki hallinnoi rahoitusvarojensa rahavirtojen kerryttämiseksi. Osuuspankissa liiketoimintamallin ratkaisee, syntyvätkö rahavirrat pelkästään sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämisestä vai sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämisestä sekä rahavirroista, jotka saadaan myymällä rahoitusvara, vai onko kyseessä kaupankäynti. Kaupankäyntiliiketoimintamalliin kuuluvat rahoitusvarat arvostetaan tulosvaikutteisesti. Liiketoimintamallia arvioidessaan Osuuspankki ottaa huomioon tulevat toimenpiteet liiketoimintamallin tavoitteen saavuttamiseksi. Arviointiin kuuluu aikaisempi kokemus rahavirtojen keräämisestä, kuinka liiketoimintamallin ja

sen mukaisesti hallussa pidettävien rahoitusvarojen tuloksellisuutta arvioidaan ja kuinka siitä raportoidaan yhteisön johtoon kuuluville avainhenkilöille, kuinka riskejä hallitaan ja kuinka liiketoiminnan johtajia palkitaan. Esimerkiksi Osuuspankin myöntämiä asuntoluottoja pidetään hallussa sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi.

Liiketoimintamallin muutos

Jos rahoitusvarojen hallinnoinnissa noudatettua liiketoimintamallia muutetaan, voidaan rahoitusvaroja joutua uudelleenluokittelemaan. Liiketoimintamallin muutoksia odotetaan tapahtuvan harvoin sisäisten tai ulkoisten muutosten seurauksena, ja niiden täytyy olla osuuspankin toiminnan kannalta merkittäviä. Liiketoimintamallin muutoksista päättää osuuspankin hallitus. Liiketoimintamalli muuttuu silloin, kun osuuspankki hankkii tai luovuttaa jonkin liiketoiminta-alueen tai lopettaa sen toiminnan. Liiketoimintamallin muutos dokumentoidaan asianmukaisesti osuuspankin toimesta, ja se käsitellään Taloudessa ja Riskienhallinnassa sen kirjanpitovaikutusten selvittämiseksi (ml. vaikutukset tappiota koskevaan vähennyserään). Yhteisön liiketoimintamallin tavoitteen muutos täytyy toteuttaa ennen luokittelun muutospäivää.

Luokittelun muutosta sovelletaan prospektiivisesti luokittelun muutospäivästä eteenpäin. Luokittelun muutospäivä on seuraavan raportointikauden ensimmäinen päivä, jota ennen päätös luokittelun muutoksesta on tehty. Aikaisempia raportointikausia ei oikaista takautuvasti. Osuuspankissa ei ole ollut liiketoimintamallin muutoksia vuosina 2023–2024.

Rahavirtaominaisuudet

Silloin kun Osuuspankin liiketoimintamalli on muu kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat, Osuuspankki arvioi, ovatko sopimukseen perustuvat rahavirrat yhdenmukaisia perustyyppisen lainanantojärjestelyn kanssa. Perustyyppisessä lainanhoitojärjestelyssä sopimukseen perustuvat rahavirrat ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua ("SPPI"), jossa koron merkittävimmät osatekijät ovat korvaus rahan aika-arvosta, luottoriskistä, lainanantoon liittyvistä riskeistä ja voittomarginaalista. Valtaosa Osuuspankin rahoitusvaroista on perustyyppisiä lainanantojärjestelyjä, tällaisia ovat mm. lainasopimuksiin liitetyt korkokatot tai korkoputket, jotka huomioidaan osana lainan kokonaisrahavirtoja.

Osuuspankin kaikki henkilöasiakkaille myönnettyt luotot ja osa yritysasiakkaiden luotoista sisältävät mahdollisuuden ennenaikaiseen takaisinmaksuun. Ehdot ovat kuitenkin yhdenmukaisia perustyyppisen lainanantojärjestelyn kanssa, koska ennen eräpäivää maksettava määrä vastaa sopimuksen mukaista nimellismäärää ja kertynyttä (mutta maksamatonta) sopimuksen mukaista korkoa, joka voi sisältää lisäkorvauksen sopimuksen ennenaikaisesta päättämisestä.

Osuuspankki myöntää yritysasiakkailleen kestävän rahoituksen luottoja, joissa on sovittu yrityskohtaisten kestävyystavoitteiden saavuttamisesta (esim. kasvihuonepäästöjen vähentämisestä), jotka vaikuttavat luoton marginaalin tasoon. Osuuspankki on arvioinut, että tällaisten sopimusten rahavirrat ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua.

Saamistodistusten rahavirtaominaisuudet testataan SPPI-työkalulla, jonka antaman palautteen pohjalta joko hyväksytään tai hylätään SPPI testi. Menetelmä tunnistaa sopimusehdoista useita eri elementtejä, jotka vaikuttavat siihen täyttyykö SPPI-määrittäminen.

Silloin kun sopimukseen perustuvat rahavirrat ovat alttiina esim. osakkeiden hintojen tai lainanottajan taloudellisen tuloksen muutoksille, ei kyseessä ole perustyyppinen lainanantojärjestely, ja tällaiset rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Tyypillisesti tällaisia ovat erilaiset rahastosijoitukset, jotka eivät täytä oman pääoman määritelmää IAS 32:n mukaisesti liikkeeseenlaskijan tilinpäätöksessä.

Rahoitusvaroihin sisältyviä kytkettyjä johdannaisia ei eroteta pääsopimuksesta vaan ne huomioidaan sopimukseen perustuvien rahavirtojen kokonaisarvioinnissa.

1.4.3.2 Oman pääoman ehtoiset instrumentit

Oman pääoman ehtoiset instrumentit ovat instrumentteja, jotka osoittavat oikeutta osuuteen yhtiön varoista sen kaikkien velkojen vähentämisen jälkeen. Tyypillisesti tällaisia ovat osakesijoitukset.

Oman pääoman ehtoiset instrumentit arvostetaan myöhemmin käypään arvoon tulosvaikutteisesti, paitsi silloin kun Osuuspankki on tehnyt alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä peruuttamattoman valinnan, jonka mukaan tietyt kaupankäyntiliiketoimintaan kuulumattomat sijoitukset oman pääoman ehtoiisiin instrumentteihin, jotka muutoin arvostettaisiin käypään arvoon tulosvaikutteisesti, käsitellään siten, että käyvän arvon myöhemmät muutokset esitetään käyvän arvon rahastossa. Tällaisia sijoituksia ovat osuuspankin strategiset sijoitukset osuuspankkien keskusyhteisö OP Osuuskunnan osuuspääomaan (lisäosuudet ja jäsenosuudet), joiden nimellisarvo vastaa käypää arvoa. Näiden sijoituksista ei muodostu myyntivoittoja tai tappioita. Osuuspääoman korot kirjataan tuottoihin oman pääoman ehtoista sijoituksista. Maksettavan koron määrä vahvistetaan vuosittain OP Osuuskunnan Osuuskuntakokouksessa. Osingot kaupankäyntitaroituksessa pidettävistä oman pääoman ehtoista sijoituksista kirjataan myös tuloslaskelman erään tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista.

1.4.3.3 Sopimukseen perustuvien rahavirtojen muuttaminen

Maksusuunnitelman muutoksia tehdään normaaliin asiakassuhteen hoitoon kuuluvana toimenpiteenä, mutta myös tilanteissa, joissa asiakkaan maksukyky on heikentynyt. Heikentyneen maksukyvyn takia annettu myönnytys merkitään lainanhoitajoustoksi, joka on tyypillisesti esimerkiksi lyhennysvapaa rajoitetuksi ajaksi. Yleensä näissä tilanteissa lainan sopimukseen perustuvat rahavirrat neuvotellaan uudelleen tai niihin tehdään muutoin muutoksia, eivätkä ne johda kyseisen lainan taseesta pois kirjaamiseen. Tällöin lasketaan lainan bruttokirjanpitoarvo uudelleen ja kirjataan tehdystä muutoksesta aiheutuva voitto tai tappio tuloslaskelmaan korkokatteeseen. Lisäksi lainan luokittelu lainanhoitajoustoksi siirtää lainan vähintään arvonalentumisvaiheeseen 2 ja koko voimassaoloajalta laskettavan odotettavissa olevan luottotappion piiriin vähintään kahdeksi vuodeksi tai kunnes asiakkaan maksukyky on tervehtynyt.

Lainanhoitajoustopon tervehtymisen edellytyksenä on myös, että vähintään kahden vuoden koeajan jälkeen:

- Vähintään puolet saamisen koeajasta asiakas on suorittanut säännöllisiä ja oikea-aikaisia maksuja ja tämän myötä on maksettu huomattava kokonaismäärä pääomasta tai korosta.
- Yksikään asiakkaan vastuista ei ole ollut erääntyneenä yli 30 päivää edellisen kolmen kuukauden aikana.

Maksusuunnitelmien muutosten kehitystä raportoidaan säännöllisesti johdolle asiakkaiden maksukykyä kuvaavana mittarina.

Jos lainaehtoihin tehtävät muutokset ovat merkittäviä tai laina muutoin neuvotellaan uudelleen, Osuuspankki kirjaa alkuperäisen lainan pois taseesta ja kirjaa samalla taseeseen muutetun uuden lainan. Tällöin muutoksen tekemisaikankohdasta on lainan alkuperäinen kirjaamisaikankohdasta, kun muutettuun lainaan sovelletaan arvon alentumista koskevia vaatimuksia. Tyypillisesti tämä tarkoittaa, että tappiota koskevan vähennyserän määrä vastaa 12 kuukaudesta odotettavissa olevia luottotappioita. Osuuspankki luokittelee muutoksen syyt ja vakavuusasteet sisäisellä luokituksella, jolla seurataan, onko taseesta pois kirjaamiseen yhteydessä ollut näyttöä siitä, että muutettu laina on alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä luottoriskin johdosta arvoltaan alentunut. Tällöin se kirjataan alun perin myönnettyinä luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneena rahoitusvaroihin kuuluvana eränä. Tämä voisi tapahtua esimerkiksi tilanteessa, jossa ongelmalliseen omaisuuserään on tehty huomattava muutos.

Muutoin rahoitusvaroihin kuuluvat erät kirjataan pois taseesta silloin, kun sopimukseen perustuvat oikeudet rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtoihin lakkaavat olemasta voimassa tai kun Osuuspankki siirtää rahoitusvaroihin kuuluvan erän toiselle osapuolelle ja siirto täyttää taseesta pois kirjaamisen edellytykset.

1.4.4 Arvon alentuminen

Odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan kaikista jaksotettuun hankintamenoarvostettavista ja käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavista tase-eristä (muut kuin oman pääoman ehtoiset instrumentit) sekä taseen ulkopuolisista luottositoumuksista ja takaussopimuksista. Odotettavissa olevat luottotappiot kirjataan jokaisena raportointipäivänä ja ne kuvastavat:

1. vinoutumatonta ja todennäköisyyksillä painotettua rahamäärää, joka määritetään arvioimalla mahdollisten tulevien vaihtelualue;
2. rahan aika-arvoa ja
3. järkevää ja perusteltavissa olevaa informaatiota, joka on raportointipäivänä saatavissa ilman kohtuuttomia kustannuksia tai ponnisteluja ja joka koskee toteutuneita tapahtumia, vallitsevia olosuhteita ja ennusteita tulevista taloudellisista olosuhteista.

1.4.4.1 Sopimusten luokittelu kolmeen arvonalentumisvaiheeseen

Sopimukset luokitellaan kolmeen eri vaiheeseen. Eri vaiheet kuvastavat luoton laadun heikkenemistä alkuperäisen kirjaamisen jälkeen.

- Vaihe 1: sopimukset, joiden luottoriski ei ole kasvanut merkittävästi alkuperäisestä ja joille lasketaan 12 kuukauden ECL.
- Vaihe 2: sopimukset, joiden luottoriski on kasvanut merkittävästi alkuperäisestä ja joille lasketaan koko voimassaoloajan ECL.
- Vaihe 3: Järjestämättömät sopimukset, joille lasketaan myös koko voimassaoloajan ECL.

Maksukyvyttömyyden (default) määritelmä

Osuuspankissa sovelletaan IFRS 9 -standardin mukaisessa laskennassa samaa maksukyvyttömyyden määritelmää kuin sisäisissä luottoriskimalleissa. Maksukyvyttömyyttä arvioidaan Osuuspankin sisäisellä maksukäyttämiseen perustuvalla luokittelujärjestelmällä. Henkilöasiakkaissa maksukyvyttömyyden määritelmää sovelletaan sopimuskohtaisesti, kun taas yritysasiakkaissa tarkastellaan asiakaskokonaisuutta. Asiakas luokitellaan maksukyvyttömäksi, kun asiakkaan takaisinmaksua pidetään epätodennäköisenä, esimerkiksi kun asiakkaalla on julkinen maksuhäiriö tai sille on myönnetty lainanhoitojousto, jossa lainan nykyarvo pienenee enemmän kuin 1 prosenttia. Maksukyvyttömyys laajenee henkilöasiakkaissa maksukyvyttömän velallisen kaikkiin luottovelvoitteisiin, kun merkittävä osa (20 prosenttia) henkilöasiakkaan vastuista on maksukyvyttömiä. Lisäksi sopimus on maksukyvytön viimeistään silloin, kun rahoitusvaroihin kuuluvaan erään liittyvä maksu on viivästynyt yli 90 päivää.

Asiakkaan maksukyvyttömyys päättyy, kun se ei enää täytä maksukyvyttömyyden määritelmää ja sen jälkeinen 6–12 kuukauden koeaika on päättynyt.

Maksukyvyttömyyden määritelmä perustuu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen EU N:o 575/2013 (CRR) artiklaan 178 sekä Euroopan pankkiviranomaisen (EBA) ohjeistukseen maksukyvyttömyyden määritelmän soveltamisesta EBA/GL/2016/07 ja EBA/RTS/2016/06).

Järjestämättömän (non-performing) vastuun määritelmä

Järjestämättömän vastuun määritelmä sisältää aiemmin käytetyn maksukyvyttömyyden määritelmän mukaisten vastuiden lisäksi järjestämättömien lainanhoitojoustollisten saamisten koeajat, ennen kuin ne voidaan luokitella terveiksi (performing). Järjestämätön vastuu määritellään Vakavaraisuusasetuksen (EU) N:o 575/2013 47a artiklan mukaisesti. Osuuspankki käyttää järjestämätöntä vastuuta arvonalentumisvaiheen 3 luokittelun kriteerinä.

Lisäksi sopimukset, jotka on alun perin myönnetty arvoltaan alentuneina, ovat aina koko voimassaoloajan odotetun tappion laskennan piirissä (POCI).

Luottoriskin merkittävä lisääntyminen

Odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan sopimuskohtaisesti joko 12 kuukaudelle tai koko voimassaoloajalle riippuen siitä, onko instrumentin luottoriski lisääntynyt raportointipäivänä merkittävästi alkuperäisestä. Luottoriskin merkittävää lisääntymistä arvioidaan sopimuskohtaisesti sekä laadullisilla että määrällisillä kriteereillä. Kaikille sopimustyypeille laadulliset kriteerit luottoriskin merkittävästä lisääntymisestä ja siten siirrolle arvonalentumisvaiheeseen 2 ovat lainanhoitojoustot sekä ennakkovaroitusjärjestelmän tuottamaa tarkkailulistamerkintä.

Osuuspankki on sisällyttänyt suhteellisia ja absoluuttisia kynnysarvoja luottoriskin merkittävän luottoriskin määrällisen lisääntymisen määrittämiseen ottaen huomioon kaikki olennainen ja perusteltavissa oleva informaatio.

Asuntoluottojen ja vakuudellisten osuuspankkien kulutusluottojen IFRS 9 mallit uudistettiin vuonna 2024. Näiden sopimustyyppien määrällinen muutos arvioidaan kahdella kriteerillä, joista toisen täytyessä luottoriskin katsotaan lisääntyneen merkittävästi:

1) Absoluuttisessa kriteerissä lasketaan ensin absoluuttinen koko voimassaoloajan PD vähentämällä raportointihetken annualisoidusta PD:stä alkuperäinen annualisoitu PD. Sen jälkeen katsotaan ylittääkö se mallinnetun kynnysarvon.

2) Suhteellisessa kriteerissä ensin lasketaan ensin suhteellinen koko voimassaoloajan PD jakamalla raportointihetken annualisoitu PD alkuperäisellä annualisoidulla PD:llä. Sen jälkeen katsotaan ylittääkö se mallinnetun kynnysarvon.

Kaikkien muiden sopimustyyppien määrällinen muutos arvioidaan koko voimassaoloajan PD lukujen (PD-käyrä) suhteellisen muutoksen perusteella. Alkuperäinen koko voimassaoloajan PD-käyrä lasketaan luoton myöntöhetkellä huomioiden makroekonomiset tekijät. Seuraavaksi määritellään luonnollinen hyväksyttävä vaihteluväli sille, milloin luottoriskin ei katsota lisääntyneen merkittävästi lainan jäljellä olevan maturiteetin aikana. Hyväksyttävä vaihteluväli on mallinnettu erikseen henkilö- yritysasiakkaille. Tuloksena saadaan ns. kynnysarvokäyrä, johon kunakin raportointipäivänä verrataan sen hetkistä jäljellä olevaa koko voimassaoloajan PD-käyrää; jos kynnysarvo ylittyy, luottoriski on kasvanut merkittävästi ja luotosta kirjataan koko luoton juoksuajalle laskettu luottotappio. Tämän suhteellisen muutoksen rajan lisäksi edellytetään, että luottoluokassa on tapahtunut heikennys alkuperäisestä, jotta siirtyminen koko voimassaoloajan ECL- lasketaan ei tapahdu vain ajan kulumisen perusteella.

Edellä mainittujen kriteerien lisäksi rahoitusvaroihin kuuluvaan erään liittyvä luottoriski on lisääntynyt merkittävästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen kaikissa sopimustyypeissä (ns. backstop kriteetit) jos

- Annualisoidun PD:n kasvu on yli kolminkertaistunut alkuperäisestä.
- Annualisoidun PD:n pitää olla kuitenkin yli 0,3 prosenttia, joten tässä sovelletaan IFRS 9 -standardin sallimaa ns. alhaisen luottoriskin olettaa. Sopimukseen perustuvat maksut ovat viivästyneet yli 30 päivää

Osuuspankki seuraa säännöllisesti, miten tehokkaasti edellä mainitut kriteerit havaitsevat luottoriskin merkittävän lisääntymisen ennen kuin sopimukseen perustuvat maksut ovat erääntyneet yli 30 päivää, ja että sopimukset eivät yleensä siirry arvonalentumisvaiheesta 1 suoraan arvonalentumisvaiheeseen 3, ja tekee suhteellisen muutoksen laskutapaan tarvittavat kalibroinnit.

1.4.4.2 Laskentamenetelmät

Odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan pääosin järjestelmäperusteisesti maksukyvyttömyyden todennäköisyys/tappio-osuus -menetelmällä (PD/LGD-menetelmä) sopimuskohtaisesti kaikille henkilö- ja yritysasiakkaiden vastuille. Tämän lisäksi suurimmille tarkkailulistalla ja R-ratingmallin piirissä oleville yritys vastuille, joiden vastuut ovat lähtökohtaisesti päätyneet ECL-laskennan vaiheeseen 2 tai 3 käytetään asiantuntija-arvioon perustuvaa kassavirtaperusteista ECL laskentamenetelmää.

1.4.4.2.1 PD/LGD – menetelmä

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta perustuu portfoliokohtaisesti kehitetyille luottoriskimalleille:

- Asuntoluotot ja osuuspankkien vakuudelliset kulutusluotot
- Muut vähittäisvastuut
- Yritysasiakasvastuut

Odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan käyttäen mallinnettuja riskiparametreja ja kaavalla probability of default (PD) x loss given default (LGD) x exposure at default (EAD) kaikille portfolioille sopimuskohtaisesti, ja ne kuvastavat odotuksia tulevista luottotappioista raportointipäivänä. PD ennustaa maksukyvyttömyyden todennäköisyyttä yllä kuvatun maksukyvyttömyyden määritelmän mukaisesti. LGD ennustaa tappio-osuutta maksukyvyttömyyshetkellä, ja siihen vaikuttaa mm. vakuuksien ja erilaisten takauksien määrä ja tyyppi. EAD ennustaa vastuun määrää maksukyvyttömyyshetkellä sisältäen taseessa olevan vastuun (pääoman ja kertyneen koron) sekä odotetun käytön taseen ulkopuolisista eristä maksukyvyttömyyshetkellä. Lisäksi ECL-laskenta huomioi odotukset enneaikaisesta takaisinmaksusta.

ECL-laskenta hyödyntää kolmea eri skenaariota; perus, vahva ja heikko. Riskiparametrit PD, LGD ja EAD lasketaan vuosikohtaisesti kussakin skenaariossa huomioiden mallinnusilmiöitä kuvaavat makrotaloudelliset tekijät ja ennusteet talouden tulevaisuuden näkymistä. Vuosittaiset ECL-luvut diskontataan raportointipäivään, ja eri skenaarioiden luvuista lasketaan todennäköisyyksillä painotettu ECL. Diskonttaustekijänä käytetään sopimuksen efektiivistä korkoa tai sen arviota. Sopimuksen jäljellä oleva maturiteetti on rajoitettu laskennassa maksimissaan 30 vuoteen.

Henkilöasiakkaista asuntoluotoille ja vakuudellisille osuuspankkien kulutusluotoille otettiin käyttöön uusi PD malli vuonna 2024. PD-malleihin vaikuttaa keskeisesti sopimuksen luottoluokka, luoton ikä (henkilöasiakkaat) sekä mallin alasegmentti, joka määräytyy yritysasiakkaille luokittelumallin perusteella ja henkilöasiakkaille tuotetyypin perusteella. Lisäksi PD-estimaatit ovat riippuvaisia makrotaloudellisista tekijöistä ja niiden ennusteista kussakin skenaariossa. Yritysvastuiden lifetime PD-mallissa makrotaloudellisina selittävinä tekijöinä käytetään BKT:n muutosta ja reaalikorkoa. Henkilöasiakkaiden lifetime PD-mallissa makrotaloudelliset tekijät on jaettu tarkemmin segmentteittäin ja esimerkiksi asuntoluotoissa käytetään BKT:n muutosta ja euribor 12 kk -korkoa, ja valmiusluotoissa BKT:n muutosta ja euribor 3 kk -reaalikorkoa.

Sopimuksen koko voimassaoloajan tappio-osuusmalli (lifetime LGD) koostuu kolmesta komponentista:

- 1) maksukyvyttömyystilan toipumistodennäköisyydestä,
- 2) vakuudellisesta palautusosuudesta ja
- 3) vakuudettomasta palautusosuudesta

Henkilöasiakasvastuilla maksukyvyttömyyden toipumistodennäköisyys on estimoitu tuoteluokkatasolla, kun taas yritysasiakasvastuiden osalta estimaatit ovat toimialakohtaisia. Henkilöasiakkaista asuntoluottojen, vakuudellisten osuuspankkien kulutusluottojen sekä luotollisten tilien ja jatkuvien luottojen portfolioille otettiin käyttöön uudet LGD estimaatit vuonna 2024. Terveille ja maksukyvyttömille vastuille on omat mallit. Vakuudellinen palautusosuus kuvaa kuinka paljon vakuuksista saatavat kassavirrat kattavat jäljellä olevasta vastuun määrästä. Vakuudellinen palautusosuus lasketaan vakuuksien markkina-arvon aliarvostuksen (ns. "haircut") avulla. Markkina-arvon aliarvostukset on estimoitu vertaamalla vakuuslajeittain vakuuksien realisointihintoja suhteessa vakuuksien käypiin arvoihin huomioiden lisäksi vakuuden haltuunotosta ja myymisestä aiheutuvat suorat kulut. Lopuksi markkina-arvon aliarvostusestimaatteihin on lisätty varovaisuusmarginaali vakuusdataan ja estimointiin liittyvien epävarmuuksien vuoksi. Vakuudeton palautusosuus kuvaa kassavirtoja, jotka on estimoitu tuoteluokkatasolla jäljellä olevalle vastuumäärälle, jota vakuudellinen palautusosuus ei kata.

Makrotaloudelliset tekijät ja niiden ennusteet vaikuttavat kaikkiin kolmeen komponenttiin. Asuntoluottojen ja vakuudellisten osuuspankkien kulutusluottojen mallin makrotaloudellisiksi tekijöiksi on valittu BKT:n sekä koko maan asuntohintaindeksin muutos

Sopimuksen koko voimassaoloajan vastuu maksukyvyttömyyshetkellä (lifetime EAD) perustuu tuotetyypistä riippuen sopimuksen mukaisiin kassavirtoihin, odotettuun käyttöasteeseen, ennenaikaisen takaisinmaksun todennäköisyyteen ja maturiteettimalliin.

Sopimuksen voimassaoloajan määrittäminen

Sopimuksen voimassaoloaika on velkakirjalainoilla sopimuksen mukainen maturiteetti, joka ottaa huomioon maksusuunnitelman mukaiset lainan lyhennykset. Ennenaikaisen takaisinmaksun mallia sovelletaan vakuudellisiin velkakirjalainoihin (pl. maksukyvyttömät) mutta se ei lyhennä sopimuksen maturiteettia vaan se huomioidaan osana sopimuksen EAD:tä.

Valmiusluotot ovat toistaiseksi voimassa olevia sopimuksia ja niille on mallinnettu odotettu maturiteetti. Mallinnettu maturiteetti riippuu tuotetyypistä ja luottoluokasta ja se on keskimäärin noin 13 vuotta.

Luottolupauksille, pankkitakauksille ja valmiusluotoille huomioidaan vaiheessa 3 maksukyvyttömyyden jälkeiset lisänostot CCF-kertoimella.

Tulevaisuuteen suuntautuva informaatio

Laskentamalliin sisällytetään tulevaisuuteen suuntautuvaa informaatiota ja makroekonomisia skenaarioita. OP Ryhmän ekonomistit päivittävät makroekonomiset skenaariot neljännesvuosittain, ja ne ovat samoja, joita muutoinkin käytetään OP Ryhmän taloudellisessa suunnittelussa. Makrotaloudelliset ennusteet kattavat 2–3 vuotta taloudellisten skenaarioiden perusurasta. Tämän jälkeen skenaario konvergoituu kohti talouden pitkän aikavälin tasapainoa. Pitkän aikavälin tasapainossa BKT ja osa muista muuttujista lasketaan tuotantofunktiomenetelmällä. Vaihtoehtoiset skenaariot perusuran ympärillä määritellään käyttämällä vektoriautoregressiivistä mallia, jossa muuttujien yhteistodennäköisyysjakaumasta ratkaistaan kunkin muuttujan urat halutuilla todennäköisyyksillä. Muuttujien todennäköisyysjakauma perustuu historiassa havaittuihin taloudellisiin sokkeihin ja muuttujien välisiin korrelaatioihin.

Vaihtoehtoisia skenaarioita määriteltäessä huomioidaan myös OP Ryhmän talousennusteen ennustevirheet. Käytettäviä skenaarioita on kolme: perus, vahva ja heikko. Käytetyt makroekonomiset tekijät ovat: BKT:n kasvu, työttömyysaste, investointien kasvu, inflaatio, ansiotason muutos, 12 kk Euribor -korko ja 3 kk Euribor –reaalikorko. Lisäksi asuntojen hintaindeksiä käytetään LGD-malleissa.

Makrotaloudelliset ennusteet ja ESG

Makrotaloudellisissa skenaarioissa huomioidaan ilmastonmuutoksesta, siihen liittyvästä talouden muutoksesta ja sopeutumisesta johtuvia vaikutuksia talouteen. Makroskenaarioiden laskennassa on tehty arvio talousvaikutuksista, jossa fossiilisen energian käyttöä vähennetään siten, että hiilineutraalisuus 2035 mennessä saavutetaan. Tässä skenaariossa Suomen BKT:n kasvuaste on keskimäärin 0,3 prosenttiyksikköä perusskenaariota hitaampaa usean vuoden ajan. Laskelma voi kuitenkin yliarvioida talouskasvun hidastumista, jos talouden sopeutumiskyky osoittautuu tavanomaista paremmaksi. Tämän vuoksi kielteinen vaikutus sisältyy heikompaan skenaarioon.

Ilmastonmuutoksen talousvaikutuksia koskevia arvioita tullaan tarkentamaan sitä mukaa, kun vaikutuksista kertyy uutta tutkimustietoa, jota voidaan soveltaa skenaariolaskelmiin niiden kattamalla ajanjaksolla.

1.4.4.2 Asiakaskohtainen asiantuntija-arvioon perustuva kassavirtaperusteinen ECL menetelmä

Asiantuntija ECL -testausmenetelmällä arvioitavien asiakkaiden kohdejoukkona on tarkkailulistalla R-ratingmallin piirissä olevat yritysastapuolet, joiden vastuut ovat lähtökohtaisesti päätyneet ECL-laskennan vaiheeseen 2 tai 3. Asiantuntija-arvio laaditaan rating- tai luottopäätöksen yhteydessä.

Laskennassa hyödynnettävä eteenpäin katsova informaatio on osa luottoanalyytikon laatimaa yrityksen luottokelpoisuusarviota ja ratingesitystä, jossa otetaan kantaa liiketoiminnan, markkinoiden, kilpailutilanteen sekä ennustetun kassavirran kehitykseen. Laskennassa otetaan huomioon myös makrotaloudellisten muuttujien vaikutusta kuvaavat skenaariot (vahva, perus ja heikko) ja niiden perusteella lasketaan asiakkaan painotettu odotettu luottotappio. Skenaarioiden määrittelyssä hyödynnetään PD/LGD mallissa käytettyjä skenaarioita.

Kun asiakaskohtaisessa asiantuntija-arvioon perustuvassa ECL laskennan piirissä oleva asiakas ei enää täytä maksukyvyttömän kriteereitä ja se on ratingprosessin yhteydessä tunnistettu ja luokiteltu ”terveeksi” vastapuoleksi, se poistuu tämän menetelmän piiristä ja palautuu normaalin PD/LGD mallin mukaiseen odotetun luottotappion laskennan piiriin.

1.4.4.3 Saamistodistusten arvonalentuminen

Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavien saamistodistusten odotettu tappio kirjataan tulosvaikutteisesti ja vähentämään käyvän arvon rahastoa.

Osuuspankki käyttää saamistodistusten odotetun tappion laskennassa luottoluokitustietoihin pohjautuvaa mallia.

Mallissa haetaan ostoerille sekä hankintahetken että raportointihetken luottoluokitukset ja konvertoidaan ne PD-luvuiksi. Ensijaisesti käytetään ulkoisien luottoluokitusten keskiarvoja, toissijaisesti sisäistä luottoluokitusta mikäli ulkoisia luokituksia ei ole.

PD:t vastaavat historiallisia toteutuneita maksukyvyttömyyksiä luottoluokitusluokittain kullekin luottoluokitusluokittain kullekin aikavälille luottoluokituksen antohetkestä. Historiadata, johon määritetty vastaavuus pohjautuu, on kattava ja pitkältä aikaväliltä. LGD:t vastaavat myös tutkittuja historiallisia toteumia sijoitus/vakuuslajeittain (senioriteetti, covered bond-status) eikä niitä erikseen arvioida liikkeeseenlaskija -tai sijoituskohtaisesti, pois lukien maksukyvyttömät asiakkaat, joihin voidaan soveltaa myös asiantuntija-arviota. Koska ulkoiset luottoluokitukset mittaavat PD:n sijaan kokonaisluottoriskiä (ECL), vaikuttaa niiden tapauksessa LGD ainoastaan ECL:n jakautumiseen PD -ja LGD-komponenttien välillä.

1.4.4.3.1 Saamistodistusten luokittelu arvonalentumisvaiheisiin

Vaiheeseen 2 siirretään sellaiset sijoitukset, joiden yhden vuoden PD on kaksinkertaistunut siten että prosenttiyksiköissä muutos on vähintään 0,2 prosenttia, sijoitukseen on myönnetty lainanhoitojousto tai sen maksut ovat yli 30 päivää erääntyneet. Vaiheeseen 3 luokitellaan maksukyvyttömään liikkeeseenlaskijaan liittyvät sijoitukset, jos sen maksut ovat erääntyneet yli 90 päivää tai jos asiakas on ongelma-asiakas.

1.4.4.4 Taseen ulkopuolisten erien arvonalentuminen

Useisiin Osuuspankin tarjoamiin tuotteisiin kuuluu vakiona tai jossain elinkaaren vaiheessa nostovara, limiitti tai muu taseen ulkopuolinen luottositoumus. Esimerkiksi luotollisiin tileihin, sisältyy sekä laina että sitoutuminen nostamattomaan osuuteen. Lisäksi Osuuspankki on myyjäosapuolena erilaisissa takauksissa kuten rahoitustakauksissa sekä muissa kaupallisissa tai viranomaistakauksissa, joihin kaikkiin sovelletaan IFRS 9 -standardin arvonalentumisen sääntöjä. Luottositoumusten ja takaussopimusten osalta alkuperäisen kirjaamisen katsotaan arvonalentumista koskevia vaatimuksia sovellettaessa tapahtuneen päivänä, jona Osuuspankki tulee peruuttamattoman sitoumuksen osapuoli. Näin ollen odotetun tappion laskennassa huomioidaan vain Osuuspankkia sitovat erät.

Näille erille lasketaan odotettu tappio samoilla periaatteilla kuin luotoille. Samoin luottoriskin merkittävää lisääntymistä arvioidaan samoin perustein. Tällaisille tuotteille mallinnetaan EAD, joka ennustaa vastuiden määrää maksukyvyttömyyshetkellä. Se sisältää sekä käyttöasteen että luottovasta-arvokertoimen. Lisäksi toistaiseksi voimassa oleville sopimuksille sovelletaan maturiteettimallia. Mallissa huomioidaan tilanteet, jossa Osuuspankillä on sopimukseen perustuva mahdollisuus vaatia takaisinmaksua ja peruuttaa nostamatonta osuutta koskeva sitoumus, mutta se ei rajoita altistumista luottotappioille sopimuksen mukaisena irtisanomisaikana.

1.4.4.5 Odotettavissa olevien luottotappioiden kirjaaminen

Pääsääntöisesti odotettavissa olevia luottotappioita varten kirjataan tappiota koskeva vähennyserä lainan kirjanpitoarvon vähennykseksi erilliselle tilille. Kun on kyse luottositoumuksista ja takaussopimuksista, tappiota koskeva vähennyserä kirjataan varaukseksi. Niihin tuotteisiin, joihin sisältyy sekä lainasaaminen (ts. rahoitusvaroihin kuuluva erä) että sitoumus nostamattomaan osuuteen (ts. luottositoumus), eikä Osuuspankillä ole mahdollista yksilöidä nostamatonta osuutta koskevaan sitoumukseen liittyviä odotettavissa olevia luottotappioita erillään rahoitusvaroja koskevasta komponentista, luottositoumukseen liittyvät odotettavissa olevat luottotappiot kirjataan yhdessä rahoitusvaroihin kuuluvan erän tappiota koskevan vähennyserän kanssa.

1.4.4.6 Johdon harkintaan perustuvat arvonalentumisen lisävaraukset ("management overlay")

Osuuspankki voi tehdä tilanteissa, joissa jokin ulkopuolinen tekijä muuttuu erittäin nopeasti (esimerkiksi maailmanlaajuisissa kriiseissä, kuten pandemia tai sota tai Euribor korkojen nousu) johdon arvioon perustuvan ECL-varauksen. Varaus on tilapäinen ja voimassa niin kauan, kunnes ECL-laskennassa käytettävät riskiparametrit on päivitetty kuvaamaan muuttunutta tilannetta. Osuuspankissa on käytössä tappiota koskevan vähennyserän määrään kohdistuvia ns. post-model management overlayä että riskiparametreihin esim. PD:hen sisältyviä management overlay kertoimia. Tehtyihin johdon harkintaan perustuviin arvonalentumisen lisävarauksiin sovelletaan tiukkoja seurantakriteerejä ja niistä raportoidaan ylimmälle johdolle neljännesvuosittain.

1.4.4.6.1 Muut odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa käytetyt arviot

Osuuspankki käyttää myös erilaisia arvioita ECL-laskennassa, joilla on vaikutusta ECL:n määrään mm:

- Vakuuden maantieteellisen sijainnin perusteella arvioitu vakuuden käypä arvo
- Sopimusten oikea ryhmittely eri segmentteihin siten, että niiden ECL lasketaan oikealla mallilla
- Malleissa käytetyt erilaiset oletukset ja asiantuntija-arviot
- Mallinnusaineiston ja dataan laatuun liittyvän malliriskin määrittäminen

- Oikeiden ECL- mallien valinta niin, että mallit kuvastavat sopimuskannan odotettavissa olevia luottotappioita mahdollisimman hyvin.
- ECL-mallien parametrien estimointimenetelmän valinta.
- Sopimuksen maturiteetin määrittäminen eräpäivättömille luotoille (valmiusluotot)

1.4.4.7 Lopullisen luottotappion kirjaaminen

Lopullisen luottotappion kirjaaminen on taseesta pois kirjaamiseen johtava tapahtuma. Silloin kun rahoitusvaroihin kuuluvaa erää ei voida kohtuudella odottaa saavan perityksi kokonaan tai osaksi, kirjataan lopullinen luottotappio pienentämään suoraan rahoitusvaroihin kuuluvan erän bruttomääräistä kirjanpitoarvoa.

Laina kirjataan osittain pois taseesta silloin kun:

- laina on siirretty oikeudelliseen perintään, jolloin lainan pääoma kirjataan alas vakuuden arvoon saakka.
- velkajärjestelyn tai yrityssaneerauksen maksuohjelma on vahvistettu, eikä luotossa ole muita osallisia tai realisoitavaa omaisuutta.

Laina kirjataan kokonaan pois taseesta, kun vakuudet on realisoitu tai kun konkurssipesän loppukokous on pidetty tai kun pesähoitajalta on saatu ilmoitus, ettei jako-osuutta tule, velkajärjestely tai yrityssaneeraus on päättynyt tai kun perintä on lopetettu. Taseesta pois kirjaamisen jälkeen saadut suoritukset kirjataan saamisten arvonalentumisten oikaisuksi.

1.4.5 Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisistä varoista ja vaadittaessa maksettavista saamisista luottolaitoksilta.

1.4.6 Rahoitusvelkojen luokittelu ja myöhempi arvostaminen

Rahoitusvelkoja ovat talletukset ja muut velat luottolaitoksille ja asiakkaille sekä liikkeeseen lasketut velkakirjat ja muut rahoitusvelat.

Rahoitusvelat luokitellaan jaksotettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmällä käyttäen lukuun ottamatta johdannaisvelkoja, jotka arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Kaupankäyntivelkoihin luokitellaan myös velvoitteet toimittaa vastapuolelle arvopapereita, jotka on myyty, mutta jotka eivät ole omistuksessa myyntihetkellä (lyhyeksi myynti).

Osuuspankki ei ole alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä nimenomaisesti luokitellut rahoitusvelkoja käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi.

Rahoitusvelat (tai rahoitusvelan osa) poistetaan taseesta silloin, kun velka on lakannut olemasta olemassa – toisin sanoen, kun sopimuksessa yksilöity velvoite on täytetty tai kumottu tai sen voimassaolo on lakannut.

Jos Osuuspankki vaihtaa rahoitusvelkoja alkuperäisten lainanantajien kanssa ja jos niiden ehdot poikkeavat huomattavasti toisistaan, vaihtoa on käsiteltävä alkuperäisen rahoitusvelan kuoletuksena. Tällöin syntyneet menot tai palkkiot kirjataan osana kuolettamisesta johtuvaa voittoa tai tappiota. Jos vaihtoa tai muutosta ei käsitellä kirjanpidossa kuoletuksena, lasketaan muutetun rahoitusvelan jaksotettu hankintameno uudelleen diskonttaamalla muutetut sopimusperusteiset rahavirrat käyttämällä alkuperäistä efektiivistä korkokantaa. Rahoitusvelan jaksotetun hankintamenon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti. Syntyneillä menoilla tai palkkioilla oikaistaan velan kirjanpitoarvoa, ja ne kirjataan kuluiksi ehdoiltaan muuttuneen velan jäljellä olevana juoksuaikana. Osuuspankki ei ole tehnyt rahoitusvelkojen vaihtoja olemassa oleviin rahoitusvelkoihin.

Osuuspankki voi osallistua OP-Asuntoluottopankki Oyj:n väliluottomalliin, jossa osuuspankki saa rahoitusvelkoihin merkittävän väliluoton OP-Asuntoluottopankki Oyj:ltä, kun osuuspankin taseessa olevia asuntovakuudellisia luottoja merkitään OP-Asuntoluottopankki Oyj:n joukkovelkakirjalainojen vakuudeksi.

1.4.7 Pitkäaikaissäätämissopimukset

Osuuspankit, jotka tarjoavat PS-palveluja, vastaanottavat asiakkaan suorittamat maksut tarkoitusta varten avatulle talletussuojan piiriin kuuluvalla säästämistilille. Jos säästövarat jätetään säästämistilille tai sijoitetaan osuuspankin tarjoamalle muulle talletustilille, merkitään säästövarat pankin taseessa talletusvelkoihin. Jos säästövarat sijoitetaan sopimuksen mukaisesti muihin sijoituskohteisiin, kirjataan sijoitetut varat pois säästämistililtä ja pankki kirjaa ne taseen ulkopuoliseen säästämissopimuskohtaiseen reskontraan.

Säästövarojen sijoittamisesta saadut korot, osingot ja muut tuotot sekä sijoituskohteiden ja niihin liittyvien oikeuksien luovutuksesta ja pääoman takaisinmaksusta kertyvät varat kirjataan taseessa olevalle säästämistilille, jollei varoja välittömästi sijoiteta uudelleen. Säästämissopimuksen mukaiset kulut ja palkkiot kirjataan tulosvaikutteisesti säästämistiliä veloittaen.

1.4.8 Johdannaissopimukset ja suojaustoimet

Osuuspankki voi tehdä johdannaissopimuksia suojaustarkoituksessa joko taloudellisina suojina tai kirjanpidollisen suojauslaskennan säännöin. Merkittävin markkinariski on korkotuloriski, joka aiheutuu luotonannon ja talletusvarainhankinnan toisistaan poikkeavista korkosidonnaisuuksista tai korontarkistusajankohdista. Tästä syntyvää korkoriskiä hallitaan OP Ryhmän keskuspankkisijoitus- ja rahoitustuotteilla, OP-Asuntoluottopankin väliluoton korkosidonnaisuusvalinnoilla sekä ryhmän käytössä olevilla korkoriskin johdannaissuojausmalleilla. Osuuspankin rahoitustaseen korkoriskiä hallitaan korkoriskin valvontarajan ja pankin itselleen määrittämän korkoriskilimitin puitteissa. Riskienhallinnan periaatteet ja organisointi sekä pankin riskiasema on kuvattu tarkemmin toimintakertomuksen Riskienhallinta-kappaleessa.

Suojauksessa voidaan käyttää koronvaihtosopimuksia ja korko-optioita. Johdannaisten nimellisarvot ja käyvät arvot on esitetty liitteessä Johdannaissopimukset.

Osuuspankilla ei ole johdannaissopimuksia, joiden vastapuoli olisi osuuspankkien yhteenliittymän (eli OP Ryhmän) ulkopuolinen yhtiö. Sopimusvastapuolena on aina OP Yrityspankki Oyj. Jos OP Yrityspankki olisi maksukyvytön, niin silloin osuuspankkien yhteenliittymän muut yhtiöt takaisivat OP Yrityspankin vastuut.

Johdannaissopimukset kirjataan alun perin käypään arvoon ja sen jälkeen ne arvostetaan käypään arvoon. Tästä syntyvän voiton tai tappion kirjaaminen riippuu siitä, onko johdannainen määritelty suojaustarkoitukseen ja minkä luonteista erää se suojaa.

Johdannaissopimuksista taseeseen merkityt positiiviset arvonmuutokset kirjataan taseen vastaavaa -puolen erään Johdannaissopimukset ja negatiiviset taseen vastattavaa -puolen erään Johdannaissopimukset. Koronvaihtosopimusten vaihdettavat korot jaksotetaan ajan kulumisen perusteella taseen vastaavaa ja vastattavaa -puolen erään johdannaissopimukset sekä vastaerät nettoina tuloslaskelman korkoihin.

1.4.8.1 Taloudelliset suojat

Taloudellisessa suojaamisessa suojataan tiettyä tase-erää, positiota tai kassavirtaa tulevaisuuden arvonmuutoksia vastaan sovellettavan riskienhallintastrategian mukaisesti. Koska suojauksen tehokkuutta ei ole tarkoituksenmukaista todentaa suojauslaskennan säännöillä, suojaustapaa kutsutaan muutoin suojaavaksi. Taloudellisessa suojauksessa johdannaissopimuksen käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan arvopaperikaupan nettotuottoihin.

1.4.8.2 Suojauslaskenta

Soveltamalla suojauslaskentaa korkoriskiä suojaaviin johdannaisiin eliminoidaan johdannaisista muutoin aiheutuvaa tulosvolatiliteettia.

Osuuspankissa on laadittu suojauslaskennassa käytettävät menetelmät ja sisäiset periaatteet, joiden mukaisesti rahoitusinstrumentti voidaan määritellä suojaavaksi. Suojausperiaatteiden mukaisesti Osuuspankissa voidaan suojautua korkoriskiltä soveltamalla käyvän arvon tai rahavirran suojausta. Käyvän arvon suojauksella suojaudutaan suojattavan kohteen käyvän arvon muutoksilta ja rahavirran suojauksella suojaudutaan tulevien rahavirtojen vaihtelulta. Osuuspankin suojausstrategian mukaisia toimenpiteitä toteutetaan ja ylläpidetään keskitetysti OP Ryhmässä. Suojaavien ja suojattavien instrumenttien välinen yhteys dokumentoidaan määrämuotoisesti suojauksen alussa. Dokumentaatio sisältää tiedot riskienhallinnan periaatteista, suojausstrategiasta ja menetelmistä, joilla suojauksen tehokkuus osoitetaan. Sopimuksia käsitellään suojauslaskennan sääntöjen mukaisesti kirjanpidossa, mikäli IAS 39:n edellyttämä suojausinstrumentin ja siihen liittyvän suojauskohteen välinen suojaussuhde täyttävät standardin kriteerit.

Suojauslaskenta tarkoittaa tehokkaaksi todennetun suojaussuhteen kirjanpidollista laskentakäytäntöä, jossa suojaavan instrumentin käyvän arvon muutokset kumoavat suojatun kohteen käyvän arvon tai rahavirtojen muutokset kokonaan tai osittain.

Suojauslaskenta lopetetaan ei-takautuvasti, jos suojausinstrumentti erääntyy, myydään, sopimus puretaan tai toteutetaan tai suojaus ei enää täytä suojauslaskennan soveltamisen kriteereitä tai suojauksen määrittäminen perutaan. Tässä yhteydessä suojausinstrumentin korvaaminen tai jatkaminen toisella suojausinstrumentilla ei ole erääntymistä tai purkamista, jos tällainen korvaaminen tai jatkaminen on osa yhteisön dokumentoitua suojausstrategiaa.

Osuuspankeilla voi olla suojauslaskennan piirissä sekä rahoitusvaroja että rahoitusvelkoja, kuten lainat ja saamiset – ryhmään sisältyvä yksittäinen luotto tai luottokanta, käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattava saamistodistus sekä muiden rahoitusvelkojen yksilöity määräaikaistalletuserä tai liikkeeseen laskettu emissio.

Osuuspankki käyttää IFRS 9:n mukaista poikkeusta jatkaa IAS 39:n standardin soveltamista suojauslaskentaan sekä EU carve-out version soveltamista korkoriskin portfoliosuojakseen. Suojauksen tehokkuus osoitetaan suojauksen tehoketkellä ja suojausperiodin aikana vertailemalla suojaavan instrumentin ja suojattavan erän käypien arvojen tai rahavirtojen muutoksia keskenään. Suojaus katsotaan tehokkaaksi, kun suojaavan instrumentin käyvän arvon tai rahavirtojen muutos eliminoi suojauksen kohteena olevan sopimuksen tai portfolion käyvän arvon tai rahavirtojen muutoksesta 80–125 prosenttia.

1.4.8.2.1 Käyvän arvon suojauslaskenta

Korkoriskin käyvän arvon suojaus kohdistuu pääsääntöisesti luottoportfolioihin. EU carve-out version mukaista käyvän arvon portfoliosuojausmallia sovelletaan osaan luottosopimuksiin liittyvien korkokattojen ja korkoputkien käyvän arvon korkoriskin suojaukseen. Käyvän arvon suojauslaskentaa sovelletaan myös suojattaessa osaa kiinteäkorkoisten avistaehtoisten käyttö- ja säästötilien korkoriskiä. Molempia suojaussuhteita pienennetään tai kasvatetaan silloin kun se on korkotuloriskin hallinnan kannalta tarpeellista. Luottojen korkoriskin suojaussuhteiden osalta osuuspankki kantaa suojattuun erään liittyvän asiakaskäyttötymisen riskin, joka näkyy mahdollisena ennenaikaisena takaisinmaksuna. Tämä aiheuttaa kuitenkin vain harvoin tehottomuutta, sillä tätä riskiä hallitaan sopeuttamalla suojausastetta säännöllisesti osuuspankin korkotuloriskinhallinnan puitteissa.

Johdannaisopimusten, jotka ovat pääsääntöisesti optioita, on dokumentoitu lainan viitekoron käyvän arvon riskiä suojaaviksi ja jotka ovat suojauksena tehokkaita, käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan Suojauslaskennan nettotulokseen. Myös suojauksen kohteena olevat omaisuuserät arvostetaan suojauksen aikana suojatun riskin osalta käypään arvoon, ja suojatun riskin arvon muutokset kirjataan tuloslaskelman Suojauslaskennan nettotulokseen ja nettotulokset molemmista eristä on eritelty omassa liitteessä. Suojattujen lainojen suojatun riskin arvotusoikaisu esitetään taseen erässä Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöltä.

Lopetettaessa suojauslaskenta, suojattavan rahoitusinstrumentin kirjanpitoarvoon tehty suojattavasta riskistä johtuva arvotusoikaisu on jakotettava tulosvaikutteisesti rahoitusinstrumentin eräpäivään mennessä. Tämä koskee sellaista rahoitusinstrumenttia, johon sovelletaan efektiivisen koron menetelmää. Oikaisu jakotetaan uudelleen laskettuun efektiiviseen korkoon perustuen tai portfoliosuojauksissa tasaariin perustuen. Kuitenkin jos suojauksen lopetuksen yhteydessä suojattu erä kirjataan pois taseesta, kirjataan myös kertynyt suojatun riskin arvotusoikaisu välittömästi tulokseen.

1.4.8.2.2 Rahavirran suojauslaskenta

Euribor –sidonnaisen luottokannan tulevien korkovirtojen korkomuutosta suojaavat koronvaihtosopimukset, jotka on dokumentoitu rahavirtaa suojaaviksi ja jotka ovat suojauksessa tehokkaita, kuuluvat rahavirran suojauslaskennan piiriin.

Osuuspankki soveltaa rahavirran suojauslaskentaa suojatessaan euribor–sidonnaisen luottokannan korkovirtaa koronlaskulta tai pitkään jatkuvalta matalalta korkotasolta. Rahavirran suojauksessa osaa euribor–sidonnaisen luottokannan tulevaa korkovirtaa vaihdetaan koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon, siltä osin, kun on tarpeen Osuuspankin riskienhallintastrategian mukaisesti. Euribor–sidonnaista luottokantaa on aina enemmän kuin suojaavia johdannaisia ja näistä suojauksista tuleva tehottomuuden määrä on hyvin vähäinen.

Koronvaihtosopimuksista jaksotettavat siirtyvät korot kirjataan suoriteperusteisesti. Korkokertymät esitetään taseen Johdannaissopimukset varoissa tai veloissa. Molempien vastaerä kirjataan nettona korkokatteen Korkotuotot johdannaissopimuksista –erään. Nettokorko on joko korkotuotto tai korkotuoton oikaisu.

Rahoitusjohdannaisena käytettävät koronvaihtosopimukset arvostetaan käypään arvoon sopimuskohtaisesti. Käyvän arvon muutosten tehokas osuus kirjataan suoraan omaan pääomaan käyvän arvon rahastoon laskennallisella verovelalla vähennettynä. Suojaussuhteesta aiheutuva mahdollinen tehottomuus voi aiheutua suojaavan instrumentin ja suojattavan erän rahavirtojen eriaikaisuudesta, ja se kirjataan tuloslaskelman Suojauslaskennan nettotulokseen. Omaan pääomaan kertyneet käyvän arvon muutokset kirjataan tulokseen sille tilikaudelle, jona suojauksen kohteena olevat rahavirrat toteutuvat.

Jos suojattujen rahavirtojen ei enää odoteta toteutuvan, suojausinstrumentista kertyneet käyvän arvon muutokset siirretään luokittelun muutoksesta johtuvana oikaisuna omasta pääomasta tulosvaikutteiseksi. Peruutettujen suojauksen määritysten osalta, jos suojattujen rahavirtojen odotetaan edelleen toteutuvan, kertyneet käyvän arvon muutokset jäävät omaan pääomaan erilliseksi eräksi, kunnes suojatut rahavirrat vaikuttavat tuloslaskelmaan, jos rahavirtojen odotetaan vaikuttavan useaan raportointikauteen, jaksotetaan kertynyt määrä tasaeriin perustuen.

1.5 TILINPÄÄTÖSERIEN NETOTTAMINEN

Tuloslaskelmassa ilmoitetaan tuotto- ja kuluerät erikseen niitä toisistaan vähentämättä, jollei tuoton ja kulun yhdistäminen yhdeksi eräksi ole perusteltua oikean ja riittävän kuvan antamiseksi.

Milloin osuuspankilla on saaminen siltä, jolle pankki itse on velkaa, esitetään saaminen ja velka taseessa erikseen, jollei pankilla ole lakisääteistä oikeutta kuittaamiseen ja jollei pankki aio käyttää oikeuttaan kuittaukseen.

1.6 ULKOMAAAN RAHAN MÄÄRÄISET ERÄT

Ulkomaan rahan määräinen omaisuus, velat ja muut sitoumukset muutetaan Suomen rahaksi käyttäen tilinpäätöspäivän kurssia. Ulkomaan rahan määräisten erien muuttamisesta Suomen rahaksi syntyvät kurssierot kirjataan tuloslaskelman erään Valuuttatoiminnan nettotuotot.

1.7 OSAKKEET JA OSUUDET OMISTUSYHTEYSYRITYKSISSÄ JA SAMAAN KONSERNIIN KUULUVISSA YRITYKSISSÄ

Osakkeet ja osuudet sekä muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset omistusyhteyksyrityksiin sekä samaan konserniin kuuluihin yrityksiin merkitään hankintameno, tai jos erän arvon todetaan tilinpäätöspäivänä arvonalentumisen johdosta olevan alempi kuin hankintameno, arvonalentumistappiolla vähennettyyn hankintameno. Arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelman erään Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä osakkeista ja osuuksista.

1.8 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Aineettomaan omaisuuteen kuuluvien vastikkeellisesti hankittujen oikeuksien ja varojen hankintameno aktivoidaan ja poistetaan suunnitelman mukaan vaikutusaikanaan. Myös mahdollisesti aktivoidut muut pitkävaikutteiset menot poistetaan suunnitelman mukaan vaikutusaikanaan.

Aineettomat hyödykkeet arvostetaan alun perin hankintameno. Jos aineettoman hyödykkeen tulevaisuudessa kerryttämä tulo on pysyvästi alhaisempi kuin sen poistamaton hankintameno, kirjataan erotus arvonalennuksena kuluksi.

Kehittämismenot aktivoidaan, jos niiden odotetaan tuottavan tuloa useampana tilikautena. Aktivoidut kehittämismenot poistetaan suunnitelman mukaan vaikutusaikanaan. Mikäli vaikutusaikaa ei voida arvioida luotettavalla tavalla, kehittämismenot poistetaan enintään kymmenessä vuodessa. Tutkimusmenot kirjataan tilikaudella kuluksi.

Aineettomien hyödykkeiden suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelman erään Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä osakkeista ja osuuksista.

1.9 AINEELLISET HYÖDYKKEET

1.9.1 Sijoituskiinteistöt

Sijoituskiinteistöjä omistetaan vuokratuottojen, omaisuuden arvonnousujen tai molempien hankkimiseksi. Sijoituskiinteistöiksi luetaan myös sellaiset kiinteistöyhteisöjen osakkeet, jotka oikeuttavat vuokrattavien tilojen hallintaan sekä maksamatta jääneen saamisen sijaan tulevat kiinteistöt. Jos suorassa omistuksessa olevasta kiinteistöstä osa vuokrataan ja oman käytön osuus on vähäinen (alle viisi prosenttia pinta-alasta), luokitellaan se sijoituskiinteistöksi. Jos osa tavallisen kiinteistöyhtiön omistamista tiloista on sijoituskäytössä ja oman käytön osuus on vähäinen (alle viisi prosenttia kiinteistöyhtiön omistamien tilojen pinta-alasta), luokitellaan osakkeet sijoituskiinteistöiksi.

Rakennukset merkitään taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennettyyn hankintameno. Kiinteistöyhteisöjen osakkeet sekä maa-, vesi- ja metsäalueet merkitään hankintameno. Kiinteistöihin voi kohdistua arvonorotuksia, joiden vastaerä on kirjattu arvonorotusrahastoon. Arvonorotuksista ei tehdä poistoja. Kiinteistöjen perusparannusmenot aktivoidaan ja kirjataan suunnitelman mukaisin poistoin kuluksi.

Mikäli sijoituskiinteistön todennäköinen luovutushinta on pysyvästi alempi kuin kirjanpitoarvo, kirjanpitoarvon ja todennäköisen luovutushinnan erotus poistetaan sinä tilikautena, jolloin arvonalennus todetaan.

Sijoituskiinteistöiksi luokiteltujen liike-, toimisto- ja teollisuustilojen käypä arvo määritellään pääasiassa suoraan pääomituksen perustuvalla tuottoarvomenetelmällä. Maa-, vesi- ja metsäalueiden sekä asuntojen käypä arvo arvioidaan pääasiassa kauppahintamenetelmällä. Arvonalennusten kirjaaminen perustuu niiden pysyvyyteen ja olennaisuuteen.

Sijoituskiinteistöjen tuotot, kulut, myyntivoitot ja –tappiot, suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelman erään Sijoituskiinteistöjen nettotuotot.

Sijoituskiinteistöksi rakennettavat uudet kiinteistöt (tai kiinteistöyhteisöosakkeet) kirjataan ennen valmistumista keskeneräiseksi käyttöomaisuushyödykkeeksi sijoituskiinteistöjen ryhmään ja otetaan huomioon sijoituskiinteistöjen käyvän arvon määrittelyssä jo ennen valmistumista.

1.9.2 Muut kiinteistöt

Muilla kiinteistöillä tarkoitetaan omassa käytössä olevia kiinteistöjä, jotka ovat pankin omassa käytössä konttori-, varasto- tai muina sellaisina tiloina taikka henkilökunnan asumis-, virkistys- tai muussa sellaisessa käytössä, sekä kiinteistöyhteisöjen osakkeet, jotka oikeuttavat tällaisten tilojen hallintaan. Omassa käytössä oleviksi kiinteistöiksi luetaan myös sellaiset suorassa omistuksessa olevat kiinteistöt, joista osa on vuokrattu, mutta vuokrattujen tilojen osuutta ei voida myydä erikseen, ja oman käytön osuus tällaisissa tiloissa on yli viisi prosenttia pinta-alasta. Tavallisen

kiinteistöyhtiön osakkeet luetaan omassa käytössä oleviksi, jos yhtiön omistamista tiloista yli viisi prosenttia on omassa käytössä.

Omassa käytössä olevien kiinteistöjen tasearvoa määritettäessä otetaan lähtökohdaksi hyödykkeen arvo varsinaisen liiketoiminnan tulonodotuksiin. Rakennukset merkitään taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennettyyn hankintamenuon. Kiinteistöyhteisöjen osakkeet sekä maa-, vesi- ja metsäalueet merkitään hankintamenuon.

Omassa käytössä olevien kiinteistöjen osalta arvioidaan jokaisen tilinpäätöksen yhteydessä, onko mitään viitteitä siitä, että jonkin kiinteistön arvo on alentunut. Viitteitä arvon alentumisesta ovat merkittävä markkina-arvon alentumien, todisteet epäkuranttiudesta tai fyysisestä vahingoittumisesta. Jos omassa käytössä olevan kiinteistön todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämän tulon arvioidaan olevan pysyvästi vielä poistamatonta hankintamenua pienempi, erotus kirjataan arvonalennuksena kuluksi.

Kiinteistöihin voi kohdistua arvonorotuksia, joiden vastaerä on kirjattu arvonorotusrahastoon. Arvonorotuksista ei tehdä poistoja. Kiinteistöjen perusparannusmenot aktivoidaan ja kirjataan suunnitelman mukaisin poistoin kuluksi.

Omassa käytössä olevien kiinteistöjen tuotot ja myyntivoitot kirjataan tuloslaskelman erään Liiketoiminnan muut tuotot sekä kulut ja myyntitappiot tuloslaskelman erään Liiketoiminnan muut kulut. Suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelman erään Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä.

1.9.2.1 Arvonorotusten periaatteet ja niiden kohteiden arvonomääritysmenetelmät

Arvonorotuksia voidaan tehdä maa-alueisiin ja kiinteistöyhteisöjen osakkeisiin ja osuuksiin, joiden todennäköinen luovutushinta tilinpäätöspäivänä on pysyvästi alkuperäistä hankintamenua olennaisesti suurempi. Arvonorotusten kohteena olevien maa-alueiden ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden arvot perustuvat arviokirjoihin.

1.9.2.2 Taseesta pois kirjaaminen

Sijoituskiinteistö tai omassa käytössä oleva kiinteistö kirjataan pois taseesta, kun se luovutetaan tai kun kiinteistö poistetaan pysyvästi käytöstä eikä sen luovuttamisesta ole odotettavissa vastaista taloudellista hyötyä.

1.9.2.3 Muut aineelliset hyödykkeet

Muut aineelliset hyödykkeet merkitään taseeseen hankintamenuon ja kirjataan vaikutusaikaan suunnitelman mukaan poistoin kuluksi.

Jos hyödykkeen tulevaisuudessa kerryttämä tulo on pysyvästi alhaisempi kuin sen poistamaton hankintamenu, kirjataan erotus arvonalennuksena kuluksi.

Hyödykkeiden suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelman erään Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä.

1.9.3 Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Rakennusten ja muiden kuluvien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintamenu poistetaan vaikutusajanaan hyödykkeen taloudellisen pitoajan perusteella ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaan tasapoistoin. Maa-alueista ja kiinteistöyhteisöjen osakkeista ei tehdä poistoja. Poistojen tekeminen aloitetaan sen jälkeen, kun kohde on hankittu tai kun se on valmistunut ja otettu käyttöön.

Taloudelliset vaikutusajat ovat pääsääntöisesti seuraavat:

Rakennukset	30–40 vuotta

Koneet ja kalusto	3–6 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet ja aineettomat hyödykkeet	3–10 vuotta

1.10 VUOKRASOPIMUKSET

Silloin kun Osuuspankki on vuokralle antaja, sijoituskiinteistöjen vuokratuotot kirjataan tuloslaskelman erään Sijoituskiinteistöjen nettotuotot.

Vuokrakulut vuokrasopimuksista merkitään kuluksi tuloslaskelman erään Liiketoiminnan muut kulut.

1.11 PAKOLLISET VARAUKSET

Tuotoista vähennetään velvoitteista vastaisuudessa aiheutuvat menot ja menetykset, kun ne kohdistuvat päätyneeseen tai aikaisempaan tilikauteen, niiden toteutumista pidetään tilinpäätöstä laadittaessa varmana tai todennäköisenä, niitä vastaava tulo ei ole varma eikä todennäköinen ja perustuvat lakiin ja sitoumukseen sivullista kohtaan. Kun menon tai menetyksen täsmällistä määrää tai toteutumisajankohtaa ei tiedetä, merkitään se taseen pakollisiin varauksiin enintään sen todennäköiseen määrään. Jos määrä ja toteutumisajankohta on tiedossa, merkitään se siirtovelaksi.

1.12 OMA PÄÄOMA

Osuuspankin omaan pääoman sisältyvät osuuspankkien omistaja-asiakkaiden jäsenosuusmaksut sekä omistaja-asiakkaiden tekemät sijoitukset Tuotto-osuuksiin. Osuuspankilla on ehdoton oikeus erillisellä päätöksellä kieltäytyä sekä jäsenosuuden että Tuotto-osuuden palauttamisesta. Normaalitylanteessa osuuspääomia voidaan kuitenkin vuosittain palauttaa viranomaisen antamissa rajoissa.

Jäsenosuusmaksu ja siitä seuraava omistaja-asiakkuus antaa mahdollisuuden osallistua osuuspankin päätöksentekoon. Osuuspankilla on ehdoton oikeus kieltäytyä jäsenosuuden palauttamisesta. Jäsenosuudelle ei makseta korkoa.

Tuotto-osuudella ei ole äänivaltaa. Osuuspankilla on ehdoton oikeus kieltäytyä Tuotto-osuuden pääoman ja koron maksusta. Tuotto-osuuksille mahdollisesti maksettava korko on kaikille Tuotto-osuuksille samansuuruinen. Korko kirjataan velaksi ja vähennetään omasta pääomasta, kun päätös maksusta on tehty.

1.13 TILINPÄÄTÖSSIIRROT

Taseen tilinpäätössiirtojen kertymän poistoero sisältää tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen kertyneen erotuksen. Veroperusteiset varaukset sisältävät tehdyt vapaaehtoiset tilinpäätössiirrot, jotka ovat verolain sallimia tilinpäätössiirtoja. Tällainen on mm. elinkeinoverolain talletuspankeille sallima luottotappiovaraus. Lain mukaan talletuspankki saa vähentää verovuonna tehdyn luottotappiovarauksen, jonka määrä on enintään 0,6 prosenttia verovuoden päättyessä olevien saamisten yhteismäärästä. Verovuonna ja aikaisemmin tehtyjen purkamattomien luottotappiovarausten yhteismäärä saa olla enintään 5 prosenttia verovuoden päättyessä olevien saamisten yhteismäärästä.

Tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen sekä veroperusteisten varausten lisäykset ja vähennykset merkitään tuloslaskelman tilinpäätössiirtoihin. Tuloslaskelmassa ja taseessa tilinpäätössiirrot sisältävät myös laskennallisen verovelan.

1.14 TYÖSUHDE-ETUUDET

1.14.1 Eläke-etuudet

Työntekijöiden lakisääteinen eläketurva on hoidettu Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisessa ja lisäeläketurva OP-Eläkesäätiössä tai OP-Henkivakuutuksessa. Eläkesäätiö on suljettu uusilta työntekijöiltä 1.7.1991 lukien ja OP-Henkivakuutuksen ryhmäeläkevakuutus 2005 lukien. Eläkevastuut on kokonaisuudessaan katettu.

1.14.2 Muuttuva palkitseminen

Muuttuva palkitseminen koostuu tulospalkkiojärjestelmästä ja henkilöstörahastosta. OP Ryhmän strategiset tavoitteet huomioidaan tulospalkkiojärjestelmän ja henkilöstörahaston mittareissa.

OP Ryhmän muuttuva palkitseminen noudattaa finanssi- ja rahoitusalan sääntelyä ja perustuu OP Ryhmän strategiaan sekä vuosisuunnitelman mukaisiin tavoitteisiin. OP Ryhmän palkitsemisen periaatteissa on huomioitu ryhmän riskiasema ja riskienhallintamenetelmät. Ansaintamittarien tavoitteet on mitoitettu niin, etteivät ne kannusta liialliseen riskinottoon. Palkkioiden enimmäismäärät on kaikissa järjestelmissä rajattu.

Palkkion maksamisen tulee olla perusteltavissa yhtiön liiketoiminnan menestyksellä, sisäisten ohjeiden ja ulkoisen sääntelyn noudattamisella sekä riskinoton ja riskienhallinnan periaatteiden mukaisella toiminnalla. Yhtiön hallituksen omien havaintojen lisäksi palkkion maksamisen edellytysten tarkastelussa otetaan huomioon riskienhallinnan, compliance ja sisäisen tarkastuksen havainnot.

1.14.3 Henkilöstörahasto

Osuuspankki voi kuulua OP Ryhmän yhteiseen henkilöstörahastoon. Rahastolle maksetaan voittopalkkiota ennalta sovittujen periaatteiden mukaan riippuen OP Ryhmän tavoitteiden saavuttamisesta. Rahastoon maksettavat voittopalkkioerät kirjataan tuloslaskelman erään Palkat ja palkkiot, vastaerä kirjataan siirtovelaksi, kunnes se maksetaan.

1.14.4 Tulospalkkiojärjestelmä

Osuuspankki voi kuulua OP Ryhmän yhteiseen tulospalkkiojärjestelmään. Tulospalkkiojärjestelmällä ohjataan ja tuetaan OP Ryhmän pitkän aikavälin strategisten tavoitteiden ja niistä johdettujen vuositavoitemittareiden toteutumista sekä palkitaan henkilöstöä tavoitteiden saavuttamisesta ja ylittämistä. Tulospalkkiojärjestelmän ansaintajakso on 6 tai 12 kuukautta. Tulospalkkio on porrastettu vaatavuusluokan mukaan ja palkkiomaksimit vastaavat 1–9 kuukauden palkkaa vuositasona.

Henkilöiden tulostietojen tavoitteet perustuvat vuosisuunnittelusta johdettuihin pankki-, tiimi- tai henkilökohtaisiin tavoitteisiin. Mittaristossa näkyy vahvasti mm. asiakaskokemus, rahoitus- ja sijoitusprosessin laatu, palkkiotuotot, myynti sekä strategiasta johdetut toiminnan kehittymiseen liittyvät tavoitteet. Osuuspankkien johdolle yhteiset ryhmätasoiset mittarit olivat OP Ryhmän kulu-tuottosuhte 20 prosentin painolla, tuotepeittomittarin kriteerit täyttävien asiakkaiden määrän nettokasvu 20 prosentin painolla. Lisäksi johtajien tulostiedoilla oli pankkitasoisena mittarina pankinasiakasliiketoiminnan riskisopeutetun pääoman tuotto (RORAC).

Tulospalkkion ansaintamittareiden toteuman lisäksi lopulliseen palkkion maksuun vaikuttaa laadullinen arviointi, jossa esihenkilö arvioi henkilön ohjeiden ja sääntelyn mukaista toimintaa. Tarkastelussa huomioidaan myös kestävyysriskit niiden henkilöiden ja roolien osalta, joille kestävyysriskien huomioiminen on olennainen osa työtehtäviä. Tulospalkkion määrää korjataan riskiperusteisesti rikkeiden kriittisyyden ja määrän perusteella kertoimella 0–1.

Palkkiot maksetaan kokonaan rahana, ellei henkilöön sovelleta sääntelyn mukaista lykkäysmenettelyä, jolloin puolet palkkioista maksetaan rahana ja puolet viiteinstrumentin arvoon sidottuna. Järjestelmän kulut jaksetaan ansaintajakson alusta maksuhetkeen asti (oikeuden syntymisjaksolle) henkilöstökuluihin ja vastaava velka kirjataan siirtovelkoihin.

1.15 TULOVEROT

Tuloslaskelman tuloverot muodostuvat verotettavaan tuloon perustuvasta verosta, aikaisempien tilikausien veroista ja laskennallisten verovelkojen ja -saamisten muutoksesta.

Laskennallinen verovelka lasketaan ja merkitään taseeseen kaikista kirjanpidon ja verotuksen välisistä veronalaisista jaksotuseroista ja muista väliaikaisista eroista.

Laskennallinen verosaaminen lasketaan ja merkitään taseeseen kaikista kirjanpidon ja verotuksen välisistä vähennyskelpoisista jaksotuseroista ja muista väliaikaisista eroista ja verotuksessa vahvistetuista tappioista, jos on todennäköistä, että vähennyskelpoiset väliaikaiset erot ja verotukselliset tappiot voidaan verotettavan tulon kertymisen ansioista hyödyntää.

Laskennalliset verovelat ja -saamiset lasketaan sen säädetyn verokannan mukaan, jonka ennakoidaan olevan voimassa väliaikaisen eron purkautuessa. Mikäli laskennallinen vero aiheutuu tase-eristä, joiden muutokset eivät vaikuta tuloslaskelmaan, kirjataan erään liittyvän laskennallisen verovelan tai -saamisen muutos omaan pääomaan.

1.16 TULOUTUSPERIAATTEET

Palkkiotuotot ja -kulut palveluista kirjataan palvelun suorittamisen yhteydessä. Sellaisista kertamaksullisista palkkioista, jotka koskevat useita vuosia ja joita mahdollisesti joudutaan palauttamaan myöhemmin, tuloutetaan vain tilikaudelle kuuluva osuus. Osingot tuloutetaan pääsääntöisesti silloin kun osinkoa jakavan yhtiön yhtiökokous on tehnyt päätöksen osingon jaosta.

Korollisten omaisuus- ja velkaerien korkotuotot ja -kulut kirjataan efektiivisen koron menetelmällä. Efektiivisen koron menetelmästä kerrotaan tarkemmin laatimisperiaatteiden kappaleessa Jaksotettu hankintameno. Myös sellaisten saamisten korot tuloutetaan, joiden erääntyneitä maksuja on hoitamatta. Saamisen hankintamenon ja sen nimellisarvon välinen ero jaksotetaan korkotuottoihin ja velasta saadun määrän ja sen nimellisarvon erotus korkokuluihin.

1.17 TASEEN ULKOPUOLISET SITOUKSET

Taseen ulkopuolisina sitoumuksina käsitellään asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annettuja sitoumuksia, joita ovat mm. takaukset ja erilaiset takuusitoumukset, sekä asiakkaan hyväksi annettuja peruuttamattomia sitoumuksia, joita ovat mm. sitovat lisäluottojärjestelyt, luottolupaukset, käyttämättömät luottolimiitit ja arvopapereiden merkintäsitoumukset.

Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset merkitään taseen ulkopuolisiksi sitoumuksiksi sen määräisinä, mitä takaus kulloinkin enintään vastaa. Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset merkitään sen määräisinä, mitä niiden perusteella enintään voidaan joutua maksamaan.

1.18 VIRANOMAISMAKSUT

Osuuspankki maksaa eri viranomaisille maksuja. Talletussuojasta vastaa Rahoitusvakausvirasto. Pankkivalvonnasta vastaa Euroopan keskuspankki. Menettelytapa- ja makrovalvonnasta vastaa Finanssivalvonta. Kriisinratkaisusta vastaa EU:n kriisinratkaisuneuvosto (Single Resolution Board, SRB). Viranomaismaksut kirjataan vuoden alussa kokonaisuudessaan liiketoiminnan muihin kuluihin.

1.18.1 Vakausmaksu

Vakausmaksuja kerättiin euroalueen kriisinratkaisurahastoon (Single Resolution Fund, SRF) siten, että rahaston tavoitetaso, vähintään 1 prosenttia korvattavien talletusten määrästä ylläpidetään. Kerättävään määrään vaikuttaa myös kriisinratkaisurahastoon kerättyjen varojen tuotto. Kriisinratkaisurahastoa hallinnoi EU:n kriisinratkaisuneuvosto, joka päättää myös vakausmaksujen määrästä. SRF varmistaa, että rahoitussektori rahoittaa rahoitusjärjestelmän vakauttamisen. Vakausmaksu määräytyy pankin merkittävyyden ja riskiprofiilin perusteella.

1.18.2 Talletussuojamaksu

Vanhaan talletussuojarahastoon (VTS-rahasto) kerätyt varat ylittävät tällä hetkellä talletussuojan tasoa koskevat EU-vaatimukset. VTS-rahaston jäsenenä OP Ryhmällä on oikeus kattaa talletussuojamaksut Rahoitusvakausvirastolle (RVV) VTS-rahastosta. Sääntöjensä nojalla VTS-rahasto huolehtii jäsenpankilleen määrättävistä talletussuojamaksuista uuteen RVV:n hallinnoimaan talletussuojarahastoon siinä suhteessa, kun kukin jäsenpankki on vuosien kuluessa kartuttanut vanhaa talletussuojarahastoa. RVV:n hallinnoiman talletussuojarahaston tavoitetaso on 0,8 prosenttia korvattavista talletuksista. Talletussuojamaksusta ei tullut tuloslaskelman kuluvaikutusta vuosina 2023 ja 2024.

1.18.3 Rahoitusvakausviraston hallintomaksu

Rahoitusvakausviraston hallintomaksu perustuu samaan laskentamenetelmään kuin Finanssivalvonnan valvontamaksu.

1.18.4 Finanssivalvonnan valvontamaksu

Finanssivalvonnan valvontamaksu koostuu suhteellisesta valvontamaksusta, joka perustuu taseen loppusummaan, sekä kiinteästä perusmaksusta.

1.18.5 Euroopan keskuspankin valvontamaksu

Osana OP Ryhmää osuuspankki on Euroopan keskuspankin (EKP) valvonnassa. EKP:n valvontamaksu määräytyy pankin merkittävyyden ja riskiprofiilin perusteella, EKP määrää valvontamaksun OP Ryhmän keskusyhteisölle, joka jakaa sen OP Ryhmän jäsenpankeille.

1.19 LAATIMISPERIAATTEIDEN MUUTOKSET

Osuuspankki muutti vuoden 2024 aikana lainasaamisten ja saamistodistusten saamatta olevien korkojen sekä rahoitusvelkojen maksamattaolevien korkojen esittämistä taseella. Muutokset tehtiin takautuvasti vertailuvuoden taseelle 31.12.2023. Lainasaamisten ja saamistodistusten saamatta olevat korot on aiemmin esitetty taseen rivillä "Siirtosaamiset ja maksetut ennakot" ja rahoitusvelkojen maksamattomat korot on esitetty aiemmin taseen rivillä "Siirtovelat ja saadut ennakot". Lainasaamisten saamatta olevat korot siirrettiin taseen riveille "Saamiset luottolaitoksilta", "Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä" ja "Muut varat". Saamistodistusten saamatta olevat korot siirrettiin taseen riveille "Saamistodistukset". Rahoitusvelkojen maksamattomat korot siirrettiin taseen riveille "Velat luottolaitoksille" ja "Velat yleisölle ja julkisyhteisöille".

Alla olevasta taulukosta näkee yhteenvetona taseen 31.12.2023 takautuvien oikaisujen määrät:

TASE-ERÄ	SALDO 31.12.2023	TAKAUTUVA OIKAISU	OIKAISTU SALDO 31.12.2023
Saamiset luottolaitoksilta	440 607 584,48	2 099 171,27	442 706 755,75
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	1 422 415 907,60	5 718 511,88	1 428 134 419,48
Muut varat	1 551 619,33	436,25	1 552 055,58
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	13 878 077,48	-7 818 119,40	6 059 958,08
VARAT YHTEENSÄ	1 878 453 188,89	0,00	1 878 453 188,89
Velat luottolaitoksille	303 775 145,27	3 404 553,04	307 179 698,31
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 377 202 571,61	9 861 455,31	1 387 064 026,92
Siirtovelat ja saadut ennakot	27 626 746,87	-13 266 008,35	14 360 738,52
VELAT YHTEENSÄ	1 708 604 463,75	0,00	1 708 604 463,75

LUETTELO TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOISTA

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

- 1 Korkotuotot
- 2 Korkokulut
- 3 Leasingtoiminnan nettotuotot
- 4 Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista
- 5 Palkkiotuotot ja -kulut
- 6 Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot
- 7 Sijoituskiinteistöjen nettotuotot
- 8 Liiketoiminnan muut tuotot
- 9 Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä osakkeista ja osuuksista
- 10 Liiketoiminnan muut kulut
- 11 Lopulliset ja odotettavissa olevat luottotappiot

Tasetta koskevat liitetiedot

- 12 Saamiset luottolaitoksilta
- 13 Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä
- 14 Leasingkohteet
- 15 Saamistodistukset
- 16 Tappiota koskeva vähennyserä
- 17 Osakkeet ja osuudet
- 18 Johdannaissopimukset
- 19 Aineettomat hyödykkeet
- 20 Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset tilikauden aikana
- 21 Muut varat
- 22 Siirtosaamiset ja maksetut ennakot
- 23 Laskennalliset verosaamiset ja -velat
- 24 Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat
- 25 Muut velat
- 26 Pakolliset varaukset
- 27 Siirtovelat ja saadut ennakot
- 28 Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla
- 29 Oma pääoma
- 30 Sidottu ja vapaa oma pääoma sekä jakokelvottomat vapaan oman pääoman erät
- 31 Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma 31.12.2024
- 32a Koti- ja ulkomaanrahan määräiset omaisuus- ja velkaerät 31.12.2024
- 32b Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ja kirjanpitoarvot sekä käypien arvojen hierarkia 31.12.2024
- 32c Rahoitusvarojen ja -velkojen IFRS 9- standardin mukainen luokittelu 31.12.2024

Muut liitetiedot

- 33 Vakuudeksi annettu omaisuus 31.12.2024
- 34 Lisäeläketurva
- 35 Rahoitusleasing- ja muut vuokravastuut
- 36 Taseen ulkopuoliset sitoumukset
- 37 Muut vastuusitoumukset ja vastuut tilikauden päättyessä
- 38 Henkilöstö ja toimielinten jäsenet sekä lähipiiri
- 39 Omistukset muissa yrityksissä 31.12.2024
- 40 Osuuspankin jäsenten lukumäärä sekä maksamatta olevat ja irtisanotut osuusmaksut 31.12.2024
- 41 Asiakasvarat

1. Korkotuotot

Saamisista luottolaitoksilta
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä
Saamistodistuksista
Johdannaissopimuksista
josta rahavirran suojaus
Muut korkotuotot
Yhteensä
josta vaiheeseen 3 kirjattujen rahoitusvarojen korkotuotot

2024	2023
13 682 565,01	9 792 477,88
63 894 264,68	55 146 035,32
0,00	0,00
4 853 131,02	4 015 276,53
-3 827 863,73	-2 771 992,33
2 948,57	1 334,23
82 432 909,28	68 955 123,96
2 636 436,33	2 458 987,82

2. Korkokulut

Veloista luottolaitoksille
Veloista yleisölle ja julkisyhteisöille
Yleiseen liikkeeseen lasketuista velkakirjoista
Johdannaissopimuksista ja muista kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä veloista
Veloista, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla
Muut korkokulut
Yhteensä

2024	2023
-11 809 124,49	-9 974 894,19
-17 808 023,45	-10 616 407,47
0,00	0,00
-3 790 041,80	-2 563 876,79
0,00	0,00
-25 188,75	-23 605,47
-33 432 378,49	-23 178 783,92

3. Leasingtoiminnan nettotuotot

Vuokratuotot
Suunnitelman mukaiset poistot
Arvon alentumiset
Leasingomaisuuden luovutusvoitot ja -tappiot (netto)
Palkkiotuotot
Muut välittömät tuotot
Muut välittömät kulut
Yhteensä

2024	2023
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00

4. Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista

Osingot ja osuuspääoman korot
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat
josta kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä rahoitusvaroista
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta luokitellut rahoitusvarat
Samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä
Omistusyhteisyrityksiltä
Yhteensä

2024	2023
101 426,00	232 666,00
101 426,00	232 666,00
8 358 363,00	8 265 492,30
0,00	160 000,00
0,00	0,00
8 459 789,00	8 658 158,30

5. Palkkiotuotot ja -kulut**Palkkiotuotot**

Luotonannosta
Talletuksista
Maksuliikenteestä
Rahastoista
Omaisuuksien hoidosta
Lainopillisisistä tehtävistä
Arvopaperinvälityksestä
Arvopapereiden liikkeeseen laskusta
Vakuutusten välityksestä
Takauksista
Muut
Yhteensä

2024	2023
1 092 285,95	1 237 569,46
475 335,82	497 767,70
3 613 782,22	4 579 392,84
1 754 372,34	1 621 946,48
1 463 798,57	1 452 191,25
976 372,33	1 072 896,01
140 767,28	153 942,83
0,00	0,00
2 417 714,55	2 583 137,22
316 612,41	272 629,53
-2 223 688,95	-1 739 634,62
10 027 352,52	11 731 838,70

Palkkiokulut

Maksetut toimitusmaksut
Muut
Yhteensä

2024	2023
- 719 241,43	- 793 830,40
-330 712,54	-302 071,67
-1 049 953,97	-1 095 902,07

6. Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot**Arvopaperikaupan myyntivoitot ja -tappiot**

Saamistodistuksista
Osakkeista ja osuuksista
Muut
Yhteensä

2024	2023
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00

Arvopaperikaupan käyvän arvon muutoksesta johtuvat

Saamistodistuksista
Osakkeista ja osuuksista
Muista
Yhteensä

0,00	0,00
-42 115,26	-148 880,60
0,00	0,00
-42 115,26	-148 880,60

Arvopaperikaupan muut tuotot

Korkotuotot

0,00	0,00

Johdannaisten nettotuotot

-86,03	17 008,29

Arvopaperikaupan nettotuotot yhteensä

-42 201,29	-131 872,31

Nettotuotot jaksotettavaan hankintamenoön arvostettavista rahoitusvaroista

0,00	0,00

Valuuttatoiminnan nettotuotot

71,35	-130,86

Suojauslaskennan nettotulos

0,00	0,00

Suojausinstrumenttien nettotulos

-4 113 343,21	11 685 457,15

Suojauskohteiden nettotulos

4 113 343,21	-11 685 457,15

Kaikki yhteensä

-42 129,94	-132 003,17

Osakkeisiin ja osuuksiin sisältyy sijoituksia pääomasijoitusyhtiöihin. Nämä sijoitukset arvostetaan laatimisperiaatteiden mukaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti ja arvonmuutos -42 115,26 euroa (-148 880,60) on esitetty arvopaperikaupan nettotuotoissa. Näiden sijoitusten käypä arvo perustuu portfolioraportin arvionvaraisuutta sisältävään arvonmäärityslaskentaan, eikä julkiseen markkinanoteeraukseen.

7. Sijoituskiinteistöjen nettotuotot

Vuokra- ja osinkotuotot

2024	2023

Muut tuotot

603 250,36	655 165,89

Myyntivoitot

0,00	0,00

Vuokrakulut

0,00	6 671,35

Suunnitelman mukaiset poistot

0,00	0,00

Myyntitappiot

0,00	0,00

Arvonalentumiset ja niiden peruutukset

0,00	-568 883,02

Muut kulut

-711 142,55	-696 031,55

Yhteensä

-107 892,19	-603 077,33

8. Liiketoiminnan muut tuotot

Vuokratuotot omassa käytössä olevista kiinteistöistä

2024	2023

Myyntivoitot omassa käytössä olevista kiinteistöistä

220 470,51	216 802,98

Fuusiovoitot

1 899,09	9 027,63

Muut

0,00	0,00

Yhteensä

302 048,25	255 424,00
524 417,85	481 254,61

9. Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä osakkeista ja osuuksista

Suunnitelman mukaiset poistot

2024	2023

Arvonalentumiset tytä- ja omistusyhteyksistä

-189 635,73	-190 655,91

Arvonalentumiset muista aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä

0,00	0,00

Yhteensä

0,00	-518 381,60
-189 635,73	-709 037,51

10. Liiketoiminnan muut kulut

	2024	2023
Vuokratkulut	-519 892,38	-517 260,11
Kulut omassa käytössä olevista kiinteistöistä	-1 083 301,34	-1 007 510,46
Myyntitappiot omassa käytössä olevista kiinteistöistä	0,00	0,00
Fuusiotappiot	0,00	0,00
Viranomaismaksut	-153 501,54	-903 628,44
Muut	-3 257 331,00	-2 558 856,70
Yhteensä	-5 014 026,26	-4 987 255,71

11. Lopulliset ja odotettavissa olevat luottotappiot**2024**

Lopulliset ja odotettavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintamenoön kirjattavista rahoitusvaroista sekä taseen ulkopuolisista eristä

	Lisäykset	Vähennykset	Tuloslaskelmaan kirjattu
Saamisista luottolaitoksilta	0,00	0,00	0,00
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	0,00	795 689,83	795 689,83
Asiakkaan puolesta ja hyväksi annetuista sitoumuksista	0,00	36 356,79	36 356,79
Muista			0,00
Lopulliset luottotappiot	-1 755 196,11		-1 755 196,11
Palautukset poistetuista saamisista		64 899,28	64 899,28
Yhteensä	-1 755 196,11	896 945,90	-858 250,21

2023

Odotettavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintamenoön kirjattavista rahoitusvaroista sekä taseen ulkopuolisista eristä

	Lisäykset	Vähennykset	Tuloslaskelmaan kirjattu
Saamisista luottolaitoksilta	0,00	0,00	0,00
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-1 020 399,81	0,00	-1 020 399,81
Asiakkaan puolesta ja hyväksi annetuista sitoumuksista	-156 908,66	0,00	-156 908,66
Muista	0	0	0,00
Lopulliset luottotappiot	-754 236,35	0,00	-754 236,35
Palautukset poistetuista saamisista	0,00	164 367,85	164 367,85
Yhteensä	-1 931 544,82	164 367,85	-1 767 176,97

12. Saamiset luottolaitoksilta**Vaadittaessa maksettavat**

Talletukset

Muut

Yhteensä

Muut kuin vaadittaessa maksettavat

Keskuspankeilta

Luottolaitoksilta

Talletukset

Muut

Yhteensä

Saamiset luottolaitoksilta yhteensä

josta huonommalla etuoikeudella olevat saamiset

31.12.2024**31.12.2023**

80 217 075,06	63 754 288,14
0,00	0,00
80 217 075,06	63 754 288,14
0,00	0,00
389 782 956,35	378 952 467,61
0,00	0,00
389 782 956,35	378 952 467,61
470 000 031,41	442 706 755,75
0,00	0,00

Tase-erään sisältyvät korkosaamiset

2 576 477,01	2 099 171,27

13. Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä**Luotonanto ja takausaamiset sektoreittain**

Yritykset ja asuntoyhteisöt

Rahoitus- ja vakuutuslaitokset

Julkisyhteisöt

Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt

Kotitaloudet

Ulkomaat

Yhteensä

josta huonommalla etuoikeudella olevat saamiset

31.12.2024	Tappioita koskeva vähennyserä 31.12.2024	31.12.2023	Tappioita koskeva vähennyserä 31.12.2023
269 185 167,61	4 721 802,25	286 330 040,29	5 155 023,14
15 516 567,92	575,66	15 401 910,40	6 784,80
20 911 773,56	1 206,36	17 616 466,07	1 703,84
17 637 428,33	71 346,45	20 764 257,85	76 318,97
1 087 442 645,63	3 679 759,07	1 087 952 895,71	4 030 551,68
64 568,89	5,74	68 849,16	2,93
1 410 758 151,94	8 474 695,53	1 428 134 419,48	9 270 385,36
0,00		0,00	

Tase-erään sisältyvät korkosaamiset

3 408 805,64

5 718 511,88

14. Leasingkohteet

Ennakkomaksut

Koneet ja kalusto

Kiinteä omaisuus ja rakennukset

Muu omaisuus

Yhteensä**31.12.2024****31.12.2023**

0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00

15. Saamistodistukset

Saamistodistukset vaadetyypeittäin 31.12.2024

	31.12.2024		31.12.2023
	Julkisesti noteeratut	Muut	Saamistodistukset yhteensä
Julkisyhteisöiltä	0,00	0,00	0,00
Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat	0,00	0,00	0,00
Valtion joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00	0,00
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	0,00	0,00	0,00
Valtion joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00	0,00
Muiden julkisyhteisöjen joukkovelkakirjat	0,00	0,00	0,00
Josta kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät	0,00	0,00	0,00
Valtion joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00	0,00
Muiden julkisyhteisöjen joukkovelkakirjat	0,00	0,00	0,00
Muilta	0,00	0,00	0,00
Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat	0,00	0,00	0,00
Pankkien sijoitustodistukset	0,00	0,00	0,00
Pankkien joukkovelkakirjat	0,00	0,00	0,00
Muiden rahoitus- ja vakuutuslaitosten joukkovelat	0,00	0,00	0,00
Muut joukkovelkakirjat	0,00	0,00	0,00
Muut	0,00	0,00	0,00
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	0,00	0,00	0,00
Pankkien joukkovelkakirjat	0,00	0,00	0,00
Muiden rahoitus- ja vakuutuslaitosten joukkovelat	0,00	0,00	0,00
Muut joukkovelkakirjat	0,00	0,00	0,00
Muut	0,00	0,00	0,00
Josta kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät	0,00	0,00	0,00
Pankkien joukkovelkakirjat	0,00	0,00	0,00
Muiden rahoitus- ja vakuutuslaitosten joukkovelat	0,00	0,00	0,00
Muut joukkovelkakirjat	0,00	0,00	0,00
Muut	0,00	0,00	0,00
Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä tai myöhemmin käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokitellut rahoitusvarat	0,00	0,00	0,00
Pankkien joukkovelkakirjat	0,00	0,00	0,00
Muut	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00

Tase-erään sisältyvät korkosaamiset	0,00	0,00

16. Tappioita koskeva vähennyserä

Saamiset asiakkailta ja taseen ulkopuoliset sitomukset				
Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä	
12 kk	koko voimassaoloaika	koko voimassaoloaika		
252 829,58	1 308 822,62	8 105 423,92	9 667 076,12	
-25 331,79	612 288,81	0,00	586 957,02	
-4 785,30	0,00	221 448,67	216 663,37	
28 079,26	-209 634,38	0,00	-181 555,12	
0,00	-74 270,77	396 341,73	322 070,96	
0,00	142 410,50	-773 387,87	-630 977,37	
3 561,87	0,00	-53 754,93	-50 193,06	
36 940,95	62 447,21	22 239,90	121 628,06	
-21 667,28	-179 363,20	-641 369,97	-842 400,45	
-20 115,55	322 246,86	-113 483,87	188 647,44	
36 558,88	450 015,06	-187 470,89	299 103,05	
0,00	-6 683,16	-855 307,36	-861 990,52	
0,00	0,00	0,00	0,00	
Nettotosuovaikutus yhteensä	33 241,04	1 119 456,93	-1 984 744,59	-832 046,62
Tappioita koskeva vähennyserä 31.12.2024	286 070,62	2 428 279,55	6 120 679,33	8 835 029,50

Odottavissa olevien luottotappioiden laskennan piiriin kuuluvat vastuut arvonalentumisvaiheittain 31.12.2024

	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Taseen vastuut *	1 194 830 379,98	176 998 309,47	50 616 957,97	1 422 445 647,42
Taseen ulkopuoliset vastuut **	45 621 433,19	4 719 502,02	698 212,09	51 039 147,30
Yhteensä	1 240 451 813,17	181 717 811,49	51 315 170,06	1 473 484 794,72

*) pl. Opintoluotot
**) Luottovasta-arvokertomella (CCF)
kerrottu taseen ulkopuolisen vastuun määrä

Osuuspankki voi kirjata lopullisen luottotappion kokonaan tai osaksi rahoitusvaroista, mutta kohdistaa niihin vielä tämän jälkeen perintätoimenpiteitä.
Tällaisten rahoitusvarojen määrä 31.12.2024 oli 4 505 711,55 euroa.

Tappioita koskeva vähennyserä 1.1.2023

Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2				
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3				
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1				
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 3				
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 2				
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 1				
Alkuperäisestä hankinnasta ja myöntämisestä johtuvat lisäykset.	49 427,58	81 461,33	935 362,57	1 066 251,48
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-98 777,80	-39 671,81	-998 355,33	-1 136 804,94
Riskiparametreissä tapahtuneet muutokset	-46 078,48	54 768,73	709 348,09	718 038,34
Arviointimetodiikan päivityksestä johtuvat muutokset	0,00	0,00	0,00	0,00
Lopulliseksi luottotappioksi kirjaamisesta johtuvat vähennykset	0,00	-290 000,00	-350 895,19	-640 895,19
Muut oikaisut	0,00	0,00	0,00	0,00
Nettotosuovaikutus yhteensä	-326 966,11	228 125,53	1 276 149,05	1 177 308,47

Tappioita koskeva vähennyserä 31.12.2023

Saamiset asiakkailta ja taseen ulkopuoliset sitomukset			
Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
12 kk	koko voimassaoloaika	koko voimassaoloaika	
579 795,69	1 080 697,09	6 829 274,87	8 489 767,65
-230 707,96	966 301,77	0,00	735 593,81
-6 341,61	0,00	409 390,59	403 048,98
5 335,12	-68 486,13	0,00	-63 151,01
0,00	-491 149,94	856 122,84	364 972,90
0,00	14 901,58	-255 588,43	-240 686,85
177,04	0,00	-29 236,09	-29 059,05
49 427,58	81 461,33	935 362,57	1 066 251,48
-98 777,80	-39 671,81	-998 355,33	-1 136 804,94
-46 078,48	54 768,73	709 348,09	718 038,34
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	-290 000,00	-350 895,19	-640 895,19
0,00	0,00	0,00	0,00
-326 966,11	228 125,53	1 276 149,05	1 177 308,47
252 829,58	1 308 822,62	8 105 423,92	9 667 076,12

Odottavissa olevien luottotappioiden laskennan piiriin kuuluvat vastuut arvonalentumisvaiheittain 31.12.2023

	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Taseen vastuut *	1 183 509 057,66	190 935 054,50	52 014 209,71	1 426 458 321,87
Taseen ulkopuoliset vastuut **	62 708 455,74	5 279 790,44	912 403,68	68 900 649,86
Yhteensä	1 246 217 513,40	196 214 844,94	52 926 613,39	1 495 358 971,73

*) pl. Opintoluotot
**) Luottovasta-arvokertomella (CCF)
kerrottu taseen ulkopuolisen vastuun määrä

Osuuspankki voi kirjata lopullisen luottotappion kokonaan tai osaksi rahoitusvaroista, mutta kohdistaa niihin vielä tämän jälkeen perintätoimenpiteitä.
Tällaisten rahoitusvarojen määrä 31.12.2023 oli 4 578 634,10 euroa.

17. Osakkeet ja osuudet

31.12.2024

Osakkeet ja osuudet

Käypään arvoon tulosaikavaiheesta kirjattavat	0,00	22 031,01	22 031,01	0,00
josta kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät	0,00	22 031,01	22 031,01	0,00
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirj.	0,00	217 079 400,00	217 079 400,00	0,00
Omistusyhteisyritysosakkeet	0,00	0,00	0,00	0,00
Tytäryritysosakkeet	0,00	236 013,87	236 013,87	0,00
Yhteensä	0,00	217 337 444,88	217 337 444,88	0,00

Julkisesti noteeratut	Muut	Yhteensä	joista luottolaitoksissa
0,00	22 031,01	22 031,01	0,00
0,00	22 031,01	22 031,01	0,00
0,00	217 079 400,00	217 079 400,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	236 013,87	236 013,87	0,00
0,00	217 337 444,88	217 337 444,88	0,00

31.12.2023

Osakkeet ja osuudet

Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat
josta kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirj.
Omistusyhteisyrittösoakkeet
Tytäryrittösoakkeet
Yhteensä

Julkisesti noteeratut	Muut	Yhteensä	joista luottolaitoksissa
0,00	64 146,27	64 146,27	0,00
0,00	64 146,27	64 146,27	0,00
0,00	185 741 400,00	185 741 400,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	236 013,87	236 013,87	0,00
0,00	186 041 560,14	186 041 560,14	0,00

18. Johdannaisopimukset

Suojaamistarkoituksessa tehtyt johdannaisopimukset 31.12.2024

Korkojohdannaiset

Termiinisopimukset
Optiosopimukset
Ostetut
Asetetut
Koronvaihtosopimukset
josta rahavirran suojaus
Muut swap -sopimukset

Johdannaiset yhteensä

Nimellisarvot	Käyvät arvot	
	Positiiviset	Negatiiviset
639 151 943,26	14 935 138,78	8 872 120,10
294 622 346,23	10 641 929,02	2 008 354,74
294 622 346,23	10 641 929,02	2 008 354,74
344 529 597,03	4 293 209,76	6 863 765,36
101 590 000,00	0,00	6 117 891,59
	14 935 138,78	8 872 120,10

Korkojohdannaiset

Termiinisopimukset
Optiosopimukset
Ostetut
Asetetut
Koronvaihtosopimukset
Muut swap -sopimukset

Nimellisarvot, jäljellä oleva juoksuaika				
alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	5 - 15 vuotta	yli 15 vuotta	Yhteensä
3 750 833,79	275 834 196,03	356 095 268,16	3 471 645,28	639 151 943,26
				0,00
3 750 833,79	32 349 420,62	257 999 739,74	522 352,08	294 622 346,23
3 750 833,79	32 349 420,62	257 999 739,74	522 352,08	294 622 346,23
				0,00
	243 484 775,41	98 095 528,42	2 949 293,20	344 529 597,03
				0,00

Ei suojaamistarkoituksessa pidettävät johdannaisopimukset 31.12.2024

Korkojohdannaiset

Termiinisopimukset
Optiosopimukset
Ostetut
Asetetut
Koronvaihtosopimukset

Johdannaiset yhteensä

Nimellisarvot	Käyvät arvot	
	Positiiviset	Negatiiviset
0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00
	0,00	0,00

Korkojohdannaiset

Termiinisopimukset
Optiosopimukset
Ostetut
Asetetut
Koronvaihtosopimukset

Nimellisarvot, jäljellä oleva juoksuaika				
alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	5 - 15 vuotta	yli 15 vuotta	Yhteensä
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				0,00
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				0,00
				0,00
				0,00

Suojaamistarkoituksessa tehty johdannaissopimukset 31.12.2023

Korkojohdannaiset

Termiinisopimukset
 Optiosopimukset
 Ostetut
 Asetetut
 Koronvaihtosopimukset
 josta rahavirran suojaus
 Muut swap -sopimukset

Johdannaiset yhteensä

Nimellisarvot	Käyvät arvot	
	Positiiviset	Negatiiviset
576 757 736,08	17 144 558,32	11 620 143,55
326 493 784,66	14 374 086,60	2 674 014,90
326 493 784,66	14 374 086,60	2 674 014,90
250 263 951,42	2 770 471,72	8 946 128,65
128 390 000,00	0,00	8 199 130,58
	17 144 558,32	11 620 143,55

Korkojohdannaiset

Termiinisopimukset
 Optiosopimukset
 Ostetut
 Asetetut
 Koronvaihtosopimukset
 Muut swap -sopimukset

Nimellisarvot, jäljellä oleva juoksuaika				
alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	5 - 15 vuotta	yli 15 vuotta	Yhteensä
27 919 361,48	145 119 098,95	399 362 087,78	4 357 187,87	576 757 736,08
				0,00
1 119 361,48	26 340 183,88	298 491 338,89	542 900,41	326 493 784,66
1 119 361,48	26 340 183,88	298 491 338,89	542 900,41	326 493 784,66
				0,00
26 800 000,00	118 778 915,07	100 870 748,89	3 814 287,46	250 263 951,42
				0,00

Ei suojaamistarkoituksessa pidettävät johdannaissopimukset 31.12.2023

Korkojohdannaiset

Termiinisopimukset
 Optiosopimukset
 Ostetut
 Asetetut
 Koronvaihtosopimukset

Johdannaiset yhteensä

Nimellisarvot	Käyvät arvot	
	Positiiviset	Negatiiviset
0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00
	0,00	0,00

Korkojohdannaiset

Termiinisopimukset
 Optiosopimukset
 Ostetut
 Asetetut
 Koronvaihtosopimukset

Nimellisarvot, jäljellä oleva juoksuaika				
alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	5 - 15 vuotta	yli 15 vuotta	Yhteensä
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				0,00
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				0,00
				0,00
				0,00

Kohde-etuuden arvo on korkojohdannaisten sopimusten osalta nimellisarvo, valuuttajohdannaisten sopimusten osalta ostetun valuutan tilinpäätöshetken eurovasta-arvo ja osakejohdannaisten sopimusten osalta osakkeiden todennäköinen arvo tilinpäätöshetkellä. Arvot on ilmaistu bruttomääräisinä.

Kaikissa johdannaissopimuksissa vastapuolena on OP Yrityspankki Oyj.

Suojauslaskennan vaikutukset taloudelliseen asemaan ja tulokseen

Käyvän arvon suojaukset

Suojattujen saamisten kirjanpitoarvo
Suojattujen velkojen kirjanpitoarvo
Jäljellä olevien suojauskohteiden määrä ei jatkuvista suojauksista

Käyvän arvon suojaukset

Suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset
Suojauskohteen arvon muutos, jota käytetään perustana kirjattaessa suojausten tehottomuutta kaudella
Tuloslaskelmalla esitetty suojausten tehottomuutta

Rahavirran suojaukset

Suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset
Suojauskohteen arvon muutos, jota käytetään perustana kirjattaessa suojausten tehottomuutta kaudella
Tuloslaskelmalla esitetty suojausten tehottomuutta
Rahavirran suojausrahaoston muutos jatkuvista suojauksista
rahavirran suojausrahaoston muutos terminoiduista suojauksista

31.12.2024	31.12.2023
Korkoriskin suojaus	Korkoriskin suojaus
406 171 943,26	466 477 736,08
232 980 000,00	110 280 000,00
668 527,81	822 903,98
-4 113 343,21	11 685 457,15
4 113 343,21	-11 685 457,15
0,00	0,00
2 477 911,85	3 122 886,60
-2 477 911,85	-3 122 886,60
0,00	0,00
2 477 911,85	3 122 886,60

19. Aineettomat hyödykkeet

ICT-menot
Muut kehittämismenot
Liikearvo
Muut aineettomat hyödykkeet
Yhteensä

31.12.2024	31.12.2023
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00

20. Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset tilikauden aikana

Hankintameno tilikauden alussa

+ lisäykset tilikautena
- vähennykset tilikautena
+/- siirrot erien välillä
- tilikauden suunnitelman mukaiset poistot
-/+ tilikauden arvonalennukset ja niiden peruutukset
+ vähennyksiin ja siirtoihin kohdistuvat kertyneet poistot ja arvonalennukset
- kertyneet poistot tilikauden alussa
- kertyneet arvonalennukset tilikauden alussa
+ kertyneet arvonnkorotukset tilikauden alussa
+/- tilikauden arvonnkorotukset ja niiden peruutukset
= Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa

Aineettomat hyödykkeet	Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistö-yhtiöosakkeet	Omassa käytössä olevat kiinteistöt ja kiinteistöyhtiö-osakkeet	Muut aineelliset hyödykkeet
0,00	4 183 037,00	9 077 703,44	2 146 437,03
0,00	0,00	0,00	126 697,73
0,00	-27 340,63	-100,91	-50 459,40
0,00	-58 024,83	58 024,83	0,00
0,00	0,00	-75 874,00	-113 761,73
0,00	17 213,67	0,00	0,00
0,00	26 857,28	-26 857,28	41 288,40
0,00	0,00	-2 376 681,14	-258 553,23
0,00	-2 820 067,82	-3 843 433,74	0,00
0,00	0,00	366 107,80	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	1 321 674,67	3 178 889,00	1 891 648,80

Sijoituskiinteistöomaisuuden käypä arvo

2 186 904,94

21. Muut varat

Arvopapereiden myyntisaamiset
Maksujenvälityssaamiset
Muut
Yhteensä

31.12.2024	31.12.2023
0,00	0,00
0,00	28 158,83
1 806 272,55	1 523 896,75
1 806 272,55	1 552 055,58

22. Siirtosaamiset ja maksetut ennakot

	31.12.2024	31.12.2023
Korot		
Korkosaamiset	0,00	5 885 429,46
Maksetut korkoennakot	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	5 885 429,46
Muut		
Muut maksetut ennakkomaksut	3 819,93	6 121,50
Muut siirtosaamiset	392 063,35	168 407,12
Yhteensä	395 883,28	174 528,62
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot yhteensä	395 883,28	6 059 958,08

23. Laskennalliset verosaamiset ja -velat

31.12.2024	Laskennalliset verosaamiset	Laskennalliset verovelat	Netto
Jaksotuseroista	781 628,42	0,00	781 628,42
Muista väliaikaisista eroista	1 069 316,06	40 831,99	1 028 484,07
Yhteensä	1 850 944,48	40 831,99	1 810 112,49

Laskennallisiin verosaamisiin sisältyy verotuksessa vahvistetuista tappioista kirjattua laskennallista verosaamista yhteensä euroa.

Muista väliaikaisista eroista johtuvat laskennalliset verosaamiset ja -velat perustuvat oman pääoman käyvän arvon rahastoon kirjatuista eristä eli käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattujen rahoitusvarojen ja rahavirtaa suojaavien johdannaisten arvostustuloksiin. Lisäksi muissa väliaikaisissa eroissa esitetään IFRS 9-siirtymästä 1.1.2018 aiheutuneet väliaikaiset erot.

Arvonkorotukset 31.12.2024

Taseeseen sisältyy kiinteistöistä tehtyjä arvonkorotuksia	366 107,80
Arvonkorotukset eivät ole veronalaisia. Jos arvonkorotuksen kohteet myytäisiin, arvonkorotukset realisoituisivat myyntivoitoksi, josta tuloveron määrä olisi	73 221,56

Tilinpäätössiirtojen kertymä

	Tasearvo	Lask. verovelka	Netto
Poistoero	0,00	0,00	0,00
Verotusperusteiset varaukset	52 782 502,27	10 556 500,45	42 226 001,82
Yhteensä	52 782 502,27	10 556 500,45	42 226 001,82

Poistoero ja verotusperusteiset varaukset on merkitty taseeseen laskennallisella verolla vähentämättömään määrään. Omien varojen laskelmassa poistoero ja verotusperusteiset varaukset laskennallisella verolla vähennettynä on rinnastettu ensisijaisiin omiin varoihin.

24. Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

Sijoitustodistukset
Joukkovelkakirjalainat
Muut
Yhteensä

Kirjanpitoarvo 31.12.2024	Nimellisarvo 31.12.2024	Kirjanpitoarvo 31.12.2023	Nimellisarvo 31.12.2023
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00

25. Muut velat

Arvopapereiden ostovelat
Maksujenvälitysvelat
Muut
Yhteensä

31.12.2024	31.12.2023
0,00	0,00
3 981 843,49	4 237 129,02
1 854 865,69	1 594 164,19
5 836 709,18	5 831 293,21

26. Pakolliset varaukset**31.12.2024**

Varaukset 1.1.
+ varausten lisäys
- käytetyt varaukset
- peruutukset
Varaukset 31.12.

Eläkevaraukset	Verovaraukset	Takausvastuut	Vuokravastuut	Muut	Yhteensä
0,00	0,00	0,00	0,00	464 198,47	464 198,47
					0,00
					0,00
				52 694,42	52 694,42
0,00	0,00	0,00	0,00	411 504,05	411 504,05

Muut pakolliset varaukset sisältävät taseen ulkopuolisista sitoumuksista kirjattuja odotettuja luottotappioita

360 333,97

31.12.2023

Varaukset 1.1.
+ varausten lisäys
- käytetyt varaukset
- peruutukset
Varaukset 31.12.

Eläkevaraukset	Verovaraukset	Takausvastuut	Vuokravastuut	Muut	Yhteensä
0,00	0,00	0,00	0,00	324 810,10	324 810,10
				156 908,66	156 908,66
					0,00
				17 520,29	17 520,29
0,00	0,00	0,00	0,00	464 198,47	464 198,47

Muut pakolliset varaukset sisältävät taseen ulkopuolisista sitoumuksista kirjattuja odotettuja luottotappioita

396 690,76

27. Siirtovelat ja saadut ennakot**Korot**

Korkovelat
Saadut korkoennakot
Yhteensä

Muut

Muut saadut ennakkomaksut
Muut siirtovelat
Yhteensä

Siirtovelat ja saadut ennakot yhteensä

31.12.2024	31.12.2023
0,00	3 411 341,01
13 217,67	21 890,00
13 217,67	3 433 231,01
334 572,82	3 561,45
8 292 349,52	10 923 946,06
8 626 922,34	10 927 507,51
8 640 140,01	14 360 738,52

28. Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla**Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla**

Pääomalainat
Muut
Yhteensä

31.12.2024	31.12.2023
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00

Velkojen käsittelystä vakavaraisuuslaskennassa kerrotaan OP Yhteenliittymän vakavaraisuusraportin 2024 liitetiedossa 1. Päämainstrumenttien keskeiset ominaisuudet

Yksittäiset velat, jotka ylittävät 10 prosenttia huonommalla etuoikeudella olevien velkojen yhteismäärästä

31.12.2024

Velka	Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo	Valuutta	Korko %	Lainan eräpäivä
0	0,00	0,00	0	0,00	00.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	00.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	00.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	00.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	00.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	00.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	00.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	00.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	00.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	00.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	00.1.1900

Liikkeeseenlaskijalla on oikeus lainan takaisinostoon vain Finanssivalvonnan luvalla. Velkojilla ei ole oikeutta vaatia ennen aikaista takaisinmaksua.

Yksittäiset velat, jotka ylittävät 10 prosenttia huonommalla etuoikeudella olevien velkojen yhteismäärästä

31.12.2023

Velka	Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo	Valuutta	Korko %	Lainan eräpäivä

Liikkeeseenlaskijalla on oikeus lainan takaisinostoon vain Finanssivalvonnan luvalla. Velkojilla ei ole oikeutta vaatia ennen aikaista takaisinmaksua.

29. Oma pääoma

31.12.2024

	Oma pääoma tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Siirrot erien välillä	Oma pääoma tilikauden lopussa
Oma pääoma yhteensä	312 257 685,69	34 952 132,47	-9 059 933,01	0,00	338 149 885,15
Osuuspääoma	96 823 900,00	96 700,00	-4 328 400,00	0,00	92 592 200,00
Jäsenosuudet	5 451 800,00	96 700,00	-112 100,00	0,00	5 436 400,00
Tuotto-osuudet	91 372 100,00	0,00	-4 216 300,00	0,00	87 155 800,00
Ylikurssirahasto	0,00				0,00
Arvonkorotusrahasto	0,00				0,00
Muut sidotut rahastot	13 558 881,69	3 097 389,83	-619 477,98	0,00	16 036 793,54
Vararahasto	19 998 762,71				19 998 762,71
Käyvän arvon rahasto	-6 439 881,02	3 097 389,83	-619 477,98		-3 961 969,17
Sääntöjen mukaiset rahastot	0,00				0,00
Muut rahastot	0,00				0,00
Vapaat rahastot	13 681 672,70				13 681 672,70
Edellisten tilikausien voitto tai tappio	188 193 231,30		-4 112 055,03		184 081 176,27
Tilikauden voitto tai tappio		31 758 042,64	0,00		31 758 042,64

Käyvän arvon rahaston muutokset

	Tilikauden alku	Lisäykset	Vähennykset	Tuloslaskelmaan siirretty	Tilikauden päättyessä
Saamistodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Osakkeet ja osuudet	119 423,42	0,00	0,00	0,00	119 423,42
Muut	-6 559 304,44	3 097 389,83	619 477,98	0,00	-4 081 392,59
Rahavirran suojaus	-8 199 130,57	3 097 389,83	0,00	0,00	-5 101 740,74
laskennalliset verot	1 639 826,13	0,00	619 477,98		1 020 348,15
Yhteensä	-6 439 881,02	3 097 389,83	619 477,98	0,00	-3 961 969,17

Oma pääoma**31.12.2023**

	Oma pääoma tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Siirrot erien välillä	Oma pääoma tilikauden lopussa
Oma pääoma yhteensä	282 735 469,13	38 692 417,18	-9 170 200,62	0,00	312 257 685,69
Osuuspääoma	100 738 200,00	110 000,00	-4 024 300,00	0,00	96 823 900,00
Jäsenosuudet	5 472 200,00	92 100,00	-112 500,00	0,00	5 451 800,00
Tuotto-osuudet	95 266 000,00	17 900,00	-3 911 800,00		91 372 100,00
Ylikurssirahasto	0,00				0,00
Arvonkorotusrahasto	0,00				0,00
Muut sidotut rahastot	9 405 553,00	5 161 804,98	-1 008 476,29	0,00	13 558 881,69
Vararahasto	19 998 762,71				19 998 762,71
Käyvän arvon rahasto	-10 593 209,71	5 161 804,98	-1 008 476,29		-6 439 881,02
Sääntöjen mukaiset rahastot	0,00				0,00
Muut rahastot	0,00				0,00
Vapaat rahastot	13 681 672,70				13 681 672,70
Edellisten tilikausien voitto tai tappio	158 910 043,43		-4 137 424,33		154 772 619,10
Tilikauden voitto tai tappio		33 420 612,20	0,00		33 420 612,20

Käyvän arvon rahaston muutokset

	Tilikauden alku	Lisäykset	Vähennykset	Tuloslaskelmaan siirretty	Tilikauden päättyessä
Saamistodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Osakkeet ja osuudet	0,00	119 423,42	0,00	0,00	119 423,42
Muut	-10 593 209,71	5 042 381,56	1 008 476,29	0,00	-6 559 304,44
Rahavirran suojaus	-13 241 512,13	5 042 381,56	0,00	0,00	-8 199 130,57
laskennalliset verot	2 648 302,42	0,00	1 008 476,29		1 639 826,13
Yhteensä	-10 593 209,71	5 161 804,98	1 008 476,29	0,00	-6 439 881,02

30. Sidottu ja vapaa oma pääoma sekä jakokelvottomat vapaan oman pääoman erät**Oma pääoma 31.12.2024**

Sidottu oma pääoma

108 628 993,54

Vapaa oma pääoma

229 520 891,61

Oma pääoma yhteensä**338 149 885,15****Voitonjakokelpoiset varat 31.12.2024**

Vapaa oma pääoma

229 520 891,61

- aktivoidut kehittämismenot

- muut jakokelvottomat erät

3 975 069,17

Voitonjakokelpoiset varat**225 545 822,44**

31. Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma 31.12.2024

Jäljellä oleva juoksuaika

Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamis-
todistukset

Saamiset luottolaitoksilta

Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä

Saamistodistukset

Velat luottolaitoksille

Velat yleisölle ja julkisyhteisöille

Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

Velat, joilla huonompi etuoikeus

Johdannaissopimukset, nimellisarvot

alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
237 000 031,41	40 000 000,00	183 000 000,00	10 000 000,00	0,00
67 100 972,76	102 206 833,13	356 510 651,24	374 418 102,95	510 521 591,86
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3 501 481,29	15 000 000,00	218 000 000,00	64 600 000,00	0,00
1 398 024 745,06	10 995 999,64	76 764,56	135 038,70	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
453 984,56	3 296 849,23	275 834 196,03	195 777 909,43	163 789 004,01

Muut kuin määräaikaistalletukset sisältyvät maturiteettiluokkaan "alle 3 kk".

32a. Koti- ja ulkomaanrahan määräiset omaisuus- ja velkaerät 31.12.2024

Saamiset luottolaitoksilta

Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä

Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset ja muut saamistodistukset

Johdannaissopimukset

Muu omaisuus

Velat luottolaitoksille

Velat yleisölle ja julkisyhteisöille

Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

Johdannaissopimukset ja kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat

Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla

Muut velat

Kotimaan raha	Ulkomaan raha
466 591 817,99	3 408 213,42
1 410 758 151,94	0,00
0,00	0,00
14 935 138,78	0,00
229 364 952,53	9 447,34
301 101 481,29	0,00
1 405 819 621,42	3 412 926,54
0,00	0,00
8 872 120,10	0,00
0,00	0,00
14 912 621,98	16 563,25

32b. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ja kirjanpitoarvot sekä käypien arvojen hierarkia 31.12.2024**Rahoitusvarat**

Käteiset varat

Saamiset luottolaitoksilta

Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä

Saamistodistukset

Osakkeet ja osuudet

Johdannaissopimukset

Yhteensä**Rahoitusvelat**

Velat luottolaitoksille

Velat yleisölle ja julkisyhteisöille

Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

Johdannaissopimukset

Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla

Yhteensä

Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
1 591 642,21	1 591 642,21
470 000 031,41	470 000 031,41
1 410 758 151,94	1 410 758 151,94
0,00	0,00
217 101 431,01	217 101 431,01
14 935 138,78	14 935 138,78
2 114 386 395,35	2 114 386 395,35
301 101 481,29	301 101 481,29
1 409 232 547,96	1 409 232 547,96
0,00	0,00
8 872 120,10	8 872 120,10
0,00	0,00
1 719 206 149,35	1 719 206 149,35

Taseessa käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit

Saamistodistukset

Osakkeet ja osuudet

Johdannaiset (positiiviset käyvät arvot)

Johdannaiset (negatiiviset käyvät arvot)

Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	217 101 431,01	217 101 431,01
0,00	14 935 138,78	0,00	14 935 138,78
0,00	8 872 120,10	0,00	8 872 120,10

Arvostusmenetelmät, joiden laskentaparametreihin sisältyy epävarmuutta (Taso 3)

Avaava tase 1.1.2024	185 805 546,27
siirrot tasoon 3	0,00
siirrot tasosta 3	0,00
muu muutos	31 295 884,74
Päättävä tase 31.12.2024	217 101 431,01

Taso 1: Noteeratut markkinahinnat

Hierarkiatasoon 1 ryhmitellyt erät koostuvat pörsseissä listatuista osakkeista, noteeratuista yritysten, valtioiden ja rahoituslaitosten velkapapereista sekä pörssijohdannaisista. Kyseisten instrumenttien käypä arvo määräytyy toimivilta markkinoilta saatavien noteerausten perusteella

Taso 2: Arvostusmenetelmät havainnoitavissa olevia syöttötietoja käyttäen

Arvostusmenetelmät, jotka perustuvat luotettaviin laskentaparametreihin. Hierarkiatasoon 2 luokiteltujen instrumenttien käyvällä arvolla tarkoitetaan arvoa, joka on johdettavissa rahoitusvälineen osien tai vastaavien rahoitusvälineiden markkina-arvosta, tai arvoa, joka on laskettavissa rahoitusmarkkinoilla yleisesti hyväksytyillä arvostusmalleilla ja -menetelmillä, jos markkina-arvo on niiden avulla luotettavasti arvioitavissa. Tähän hierarkiatasoon on luokiteltu suurin osa OP Yrityspankki -konsernin OTC-johdannaisista sekä yritysten, valtioiden ja rahoituslaitosten noteeratut velkapaperit, joita ei ole luokiteltu tasolle 1.

Taso 3: Arvostusmenetelmät ei havainnoitavissa olevia syöttötietoja käyttäen

Arvostusmenetelmät, joiden laskentaparametreihin sisältyy epävarmuutta. Hierarkiatasoon 3 luokitellut instrumentit arvostetaan hinnoittelumalleilla, joiden laskentaparametreihin sisältyy epävarmuutta. Lisäksi tasoon 3 luokitellaan velkapapereita, joille noteerauksia on markkinoilla arvostupäivänä vain vähän tai ei ollenkaan. Kyseiseen taseryhmään sisällytetään sijoitukset OP Osuuskunnan jäsen- ja lisäosuuksiin. Tason 3 käypä arvo perustuu kolmannelta osapuolelta saatavaan hintatietoon.

32c.Rahoitusvarojen ja -velkojen IFRS 9- standardin mukainen luokittelu 31.12.2024

Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat	Kaupankäynti-tarkoituksessa pidettävät	On luokiteltava käypään arvoon tulosvaikuttaisesti	Suojaavat johdannaiset
Rahoitusvarat				
Käteiset varat	1 591 642,21	0,00	0,00	0,00
Saamiset luottolaitoksilta	470 000 031,41	0,00	0,00	0,00
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	1 410 758 151,94	0,00	0,00	0,00
Keskusp.rah.oik. saamistod ja muut saamistod	0,00	0,00	0,00	0,00
Osakkeet ja osuudet	0,00	217 079 400,00	22 031,01	0,00
Johdannaissovimukset	0,00	0,00	0,00	14 935 138,78
Yhteensä	1 882 349 825,56	217 079 400,00	22 031,01	14 935 138,78
Rahoitusvelat				
Velat luottolaitoksille	301 101 481,29	0,00	0,00	0,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 409 232 547,96	0,00	0,00	0,00
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00
Johdannaissovimukset	0,00	0,00	0,00	8 872 120,10
Velat, joilla on huonompi etuoik. kuin muilla veloilla	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	1 710 334 029,25	0,00	0,00	8 872 120,10

Velat luottolaitoksille sisältää OP Asuntoluottopankki Oyj:n väliluottoja 277 600 000,00 euroa

33. Vakuudeksi annettu omaisuus 31.12.2024**Omasta velasta annetut vakuudet**

Velat luottolaitoksille
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat
Johdannaissop. ja kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat
Muut velat
Huonommalla etuoikeudella olevat velat
Yhteensä

Muusta syystä omasta puolesta annetut vakuudet**Muiden puolesta annetut****Annetut vakuudet yhteensä**

Pantit	Kiinnitykset	Muut Vakuudet	Yhteensä
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	305 594 624,76	305 594 624,76
0,00	0,00	305 594 624,76	305 594 624,76

34. Lisäeläketurva

Lisäeläketurvan järjestämisestä tilikauden aikana aiheutunut eläkemenon määrä

306,38

Pankin henkilökunnan lakisääteinen eläketurva on järjestetty Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen kautta ja lisäeläketurva OP-Eläkesäätiön ja OP-Henkivakuutuksen kautta.

35. Rahoitusleasing- ja muut vuokravastuut

Yhden vuoden kuluessa maksettavat

Yli vuoden kuluessa ja enintään 5 vuoden kuluessa maksettavat

Yli 5 vuoden kuluessa maksettavat

Yhteensä**31.12.2024**

15 886,80

33 097,50

0,00

48 984,30**Sopimusten olennaiset irtisanomis- ja lunastusehdot**

Autot

Kiinteistöt

36. Taseen ulkopuoliset sitoumukset**Taseen ulkopuoliset sitoumukset 31.12.2024**

Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi

annetut sitoumukset

Takaukset

Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat

sitoumukset

Arvopapereiden takaisinostositoumukset

Muut

josta luottolupaukset

Tytäryritysten puolesta	Osakkuusyritysten puolesta	Muiden puolesta	Yhteensä
0,00	0,00	86 487 547,28	86 487 547,28
0,00	0,00	21 453 477,86	21 453 477,86
0,00	0,00	21 453 477,86	21 453 477,86
0,00	0,00	65 034 069,42	65 034 069,42
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	65 034 069,42	65 034 069,42
0,00	0,00	65 034 069,42	65 034 069,42

37. Muut vastuusitoumukset ja vastuut tilikauden päättyessä

Pankki on velvollinen tarkistamaan vuonna 2016 ja sen jälkeen valmistuneista kiinteistöinvestoinneista tekemiään alv-vähennyksiä, jos kiinteistön verollinen käyttö vähenee kymmenen vuoden tarkistusjakson aikana. Viimeiset tarkistusvuodet ovat 2025-2033 kiinteistöinvestoinnin valmistumisajankohdasta riippuen

31.12.2024

0,00

0,00

0,00

0,00

38. Henkilöstö ja toimielinten jäsenet sekä lähipiiri

Henkilöstön lukumäärä keskimäärin v. 2024

Vakinainen kokoaikainen henkilöstö
Vakinainen osa-aikainen henkilöstö
Määräaikainen henkilöstö

Yhteensä

Keskimääräinen lkm	Muutos tilikauden aikana
114	12
8	0
19	-1
141	11

Toimielinten jäsenten palkat ja palkkiot v. 2024

Hallintoneuvoston jäsenet
Hallituksen jäsenet sekä toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa
josta toimitusjohtaja Jouni Hautalalle maksetut palkat ja palkkiot
sekä luontoisedut

Palkat ja palkkiot
56 922,40
568 772,90
246 339,19
14 460,00

Edustajiston kokouksessa tehdyn päätöksen mukaan hallintoneuvoston puheenjohtajalle maksetaan palkkiota 886,20 euroa kuukaudessa, varapuheenjohtajalle ja muille jäsenille sekä puheenjohtajalle maksetaan kokouspalkkiota 386,40 euroa kokoukselta.

Hallintoneuvoston kokouksessa tehdyn päätöksen mukaan hallituksen puheenjohtajalle maksetaan palkkiota 1874,25 euroa kuukaudessa. Varapuheenjohtajalle ja muille jäsenille maksetaan palkkiota 483 euroa kuukaudessa. Kaikille hallituksen jäsenille maksetaan kokouspalkkiota 480 euroa kokoukselta. Pankin toimitusjohtajalle ei makseta hallitustyöskentelystä erillisiä palkkioita tai muita etuisuuksia.

Toimitusjohtajan vanhuuseläkeikä on 65 vuotta. Eläke-etuudet määräytyvät eläkelakien ja OP:n omien eläkejärjestelmien mukaisesti. Toimitusjohtajan noudattama irtisanomisaika on 3 tai 6 kuukautta ja työnantajan noudattama irtisanomisaika on 6 kuukautta, jolloin hänelle irtisanomisajan palkan lisäksi suoritetaan korvauksena 12 kuukauden rahapalkkaa vastaava korvaus.

Muuttuva palkitseminen

Muuttuva palkitseminen koostuu vuonna 2024 tulospalkkiojärjestelmästä ja henkilöstörahastosta. Tulospalkkiojärjestelmästä kirjattu velka oli siirtovelloissa 31.12.2024 yhteensä 484 188,00 euroa (301 025,00). Henkilöstörahastoon tehtävän palkkiosirron määrä vuodelta 2024 on noin 1,50 % (3,0 %) rahaston jäsenten palkkasummasta. Vuonna 2024 kirjattiin henkilöstörahastopalkkioita yhteensä 100 767,18 euroa (183 066,11). Tarkemmin muuttuvasta palkitsemisesta kerrotaan laatimisperiaatteissa.

Tilintarkastajille maksetut palkkiot toimeksiantoryhmittäin v. 2024

Tilintarkastuksesta
Tilintarkastajan muut lausunnot
Veroneuvonta
Muut palvelut
Yhteensä

Tilintarkastus- palkkiot
47 127,34
0,00
0,00
0,00
47 127,34

Toimielinten jäsenten saamat luotot, takaukset ja vakuudet 31.12.2024

	Rahalainat 1.1.	Lisäykset	Vähennykset	Rahalainat 31.12.	Takaukset ja muut taseen ulkopuoliset sitoumukset
Hallintoneuvoston jäsenet	3 193 077,95	1 401 416,34	2 072 349,76	2 522 144,53	0,00
Hallituksen jäsenet sekä toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa	1 840 071,27	77 855,96	300 902,95	1 617 024,28	13 409,40
Yhteensä	5 033 149,22	1 479 272,30	2 373 252,71	4 139 168,81	13 409,40

Ilmoitetut luvut sisältävät luotot ja takaukset, jotka luottolaitos tai sen konserniin tai konsolidointiryhmään kuuluva yritys on antanut luottolaitoksen hallinto- ja valvontaelinten jäsenille. Toimielinten jäsenten antamat henkilötakaukset sisältyvät myös rahalainat erään.

Rahalainojen pääasialliset korkoehdot ja muut ehdot

Hallinto- ja valvontaelinten jäsenten luottoehdoissa noudatetaan normaaleja pankin luottoehtoja. Lainat on sidottu yleisesti käytössä oleviin viitekorkoihin. Lainoja lyhennetään sovitun lyhennyssuunnitelman mukaisesti ja niillä on normaalit vakuudet.

Lähipiiri

Lähipiiriin kuulumisperuste

Johdon avainhenkilöt
Tytär- ja osakkuusyritykset
Yhteensä

Tase-erä				Taseen ulkopuolliset sitoumukset
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	Saamistodistukset	Tuotto-osuudet	Yhteensä	
5 956 429,21	0,00	29 500,00	5 985 929,21	195 272,07
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5 956 429,21	0,00	29 500,00	5 985 929,21	195 272,07

Lähipiiriin tappioita koskeva vähennyserä ei ole olennainen. OP Ryhmän henkilöstörahastoon tehtävää palkkiosirtoa on käsitelty kohdassa "Muuttuva palkitseminen."

Osuuspankin lähipiiri muodostuu Osuuspankin tytäryhtiöistä, osakkuusyrityksistä, johdon avainhenkilöistä ja heidän läheisistä perheenjäsenistä sekä muista lähipiiriin kuuluvista yhteisöistä. Osuuspankin johdon avainhenkilöihin luetaan toimitusjohtaja, toimitusjohtajan sijainen ja muut toimivaan johtoon kuuluvat henkilöt sekä Osuuspankin hallituksen jäsenet ja hallintoneuvoston jäsenet. Lähipiiriin luetaan myös yhtiöt, joissa johdon avainhenkilöllä tai heidän läheisellä perheenjäsenellään on yksin tai yhdessä toisen kanssa määräysvalta. Muihin lähipiiriin kuuluihin yhteisöihin luetaan OP-Eläkesäätiö ja OP Ryhmän henkilöstörahasto. Osuuspankin lähipiiri on määritelty IAS 24 -standardin mukaisesti.

39. Omistukset muissa yrityksissä 31.12.2024

		Omistususuus, %	Oma pääoma	Tilikauden voitto tai tappio
Tytäryritykset				
Yrityksen nimi:	Kiinteistö Oy Salon Turuntie 8	100,00 %	889 869,94	10 166,22
Kotipaikka:	Salo			
Yrityksen nimi:	Kiinteistö Oy Salon Keskuskulma	100,00 %	1 605 100,79	852,29
Kotipaikka:	Salo			
Yrityksen nimi:	OP Koti Lounaismaa Oy	100,00 %	1 057 167,64	86 835,26
Kotipaikka:	Salo			
Yrityksen nimi:	Kiinteistö Oy Lantinpaikka	100,00 %	168 649,55	-11 610,38
Kotipaikka:	Salo			
Yrityksen nimi:	Kiinteistö Oy Perniön POP	100,00 %	558 407,10	0,00
Kotipaikka:	Salo			
Yrityksen nimi:	Perniön OP-Tilikeskus Oy	100,00 %	36 520,39	-444,18
Kotipaikka:	Salo			
Yrityksen nimi:	Asunto Oy Someron Rantahelmi 2	100,00 %		
Kotipaikka:	Somero			
Yrityksen nimi:	Kiinteistö Oy Forssan OP-Kulma	100,00 %	1 768 892,80	-112 693,52
Kotipaikka:	Forssa			
Yrityksen nimi:	Asunto Oy Forssan Saksanpuisto	100,00 %	42 412,00	0,00
Kotipaikka:	Forssa			
Yrityksen nimi:	Kiinteistö Oy Someron Rahala	100,00 %	299 869,62	13 395,29
Kotipaikka:	Somero			
Yrityksen nimi:	Kiinteistö Oy Inkereenkurvi	54,93 %	1 544 033,93	7 083,11
Kotipaikka:	Salo			
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				

		Omistusosuus, %	Oma pääoma	Tilikauden voitto tai tappio
Omistusyhteisyritykset				
Yrityksen nimi:	Asunto Oy Halikon Kassatalo	26,70 %	327 011,54	8 784,17
Kotipaikka:	Salo			
Yrityksen nimi:	Kiinteistö Oy Toijantori	48,50 %	275 863,31	7 347,30
Kotipaikka:	Salo			
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
		Omistusosuus, %	Oma pääoma	Tilikauden voitto tai tappio
Yritykset, joissa luottolaitoksella on rajoittamaton vastuu				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yritysmuoto:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yritysmuoto:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yritysmuoto:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yritysmuoto:				

40. Osuuspankin jäsenten lukumäärä sekä maksamatta olevat ja irtisanotut osuusmaksut 31.12.2024

Jäsenten lukumäärä	52 620
Maksamatta olevat osuusmaksut	0,00
Irtisanotut jäsenosuusmaksut	174 400,00
Irtisanotut tuotto-osuusmaksut	6 863 500,00

Irtisanotun osuuspääoman takaisinmaksun edellytykset ja ajankohta

Osuuspankkien omaan pääomaan sisältyy osuuspankkien jäsenten jäsenosuusmaksut sekä jäsenten tekemät sijoitukset tuotto-osuuksiin, joiden koron maksusta ja pääoman palauttamisesta pankilla on ehdoton oikeus kieltäytyä. Jäsenen on jäseneksi liittymisen yhteydessä hankittava yksi jäsenosuus ja maksettava yksi siihen liittyvä jäsenosuusmaksu. Osuuspankin jäsenyys (omistaja-asiakkuus) antaa äänioikeuden osuuskunnan kokouksessa/edustajiston vaaleissa. Jokaisella osuuspankin jäsenellä on yksi ääni. Tuotto-osuus ei tuota äänivaltaa.

Vuodelle 2024 tavoitellaan 5,5 %:n ja vuodelle 2025 4,5 %:n korkoa tuotto-osuuksille, maksettava korko vahvistetaan vuosittain jälkikäteen. Tuottotavoite voi muuttua vuosittain.

Mikäli osuuspankki ei ole kieltäytynyt palauttamisesta, jäsenosuusmaksu ja tuotto-osuusmaksu voidaan palauttaa 12 kuukauden kuluttua sen tilikauden päättymisestä, jonka aikana jäsenyys on päättynyt tai tuotto-osuuden omistaja on irtisanonut osuuden. Ellei palautusta voida jonakin vuonna maksaa täysimääräisesti, maksamatta jäänyt osa maksetaan seuraavien tilinpäätösten perusteella käytettävissä olevista omista pääomista. Edellä määrätty oikeus maksamatta jääneen osan jälkipalautukseen päättyy kuitenkin viidennen seuraavan tilinpäätöksen jälkeen. Maksamatta jääneelle osalle ei makseta korkoa.

41. Asiakasvarat

Osuuspankin sellaisten omissa nimissään asiakkaan lukuun hallitsemien varojen kokonaismäärä, joita sijoituspalvelulain 9. luvun mukaan ei merkitä varoiksi osuuspankin taseeseen

31.12.2024
765 933 004,00

Pitkäaikaissäästämispalvelu

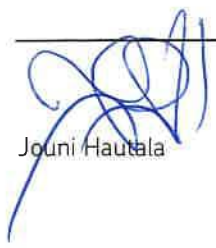
OP -eläkesäästön eläketili
Määräaikaiss- tai muulle talletustilille tehdyt sijoitukset
Osuuspankin taseessa olevat sijoitukset yhteensä
Taseen ulkopuoliset sijoitukset, sijoitusrahastot, osakkeet, jvk-lainat (sis. myyntisaamiset/ostovelat)

31.12.2024
80 021,12
0,00
80 021,12
654 246,72

1. Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus

Tammikuun

30.päivänä 2025

Jouni Hautala
Hannu Isotalo
Juha Jansson
Sari Murto
Päivi Räike
Mari Siviranta

2. Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Hallintoneuvosto on tänään pidetyssä kokouksessa perehtynyt pankin tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen. Vuoden 2025 edustajiston kokoukselle hallintoneuvosto toteaa lausuntonaan, että pankkia on hoidettu lain ja säännösten mukaisesti ja että hallintoneuvostolla ei ole Lounaismaan Osuuspankin tilinpäätöksen eikä toimintakertomuksen johdosta huomautettavaa. Hallintoneuvosto yhtyy hallituksen esitykseen ylijäämää koskeviksi toimenpiteiksi.

Helmikuun

8

.päivänä 2025

Mikko Halkilahti

Hallintoneuvoston puheenjohtaja

Eveliina Vaanela-Loiske

Hallintoneuvoston sihteeri

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Turussa helmikuun 19. päivänä 2025

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Kalle Laaksonen
KHT

Tilintarkastuskertomus

Lounaismaan Osuuspankin edustajistolle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan pankin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton hallitukselle annetun lisäraportin kanssa.

Tilintarkastuksen kohde

Olemme tilintarkastaneet Lounaismaan Osuuspankin (y-tunnus 2205851-0) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.-31.12.2024. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Riippumattomuus

Olemme riippumattomia pankista niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Pankille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty tilinpäätöksen liitetiedossa 38.

Merkittävimmät arvioidut olennaisen virheellisuuden riskit

Olemme alla kuvanneet arviomme merkittävimmistä olennaisen virheellisuuden riskeistä, mukaan lukien väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riskeistä, sekä esittäneet yhteenvedon siitä, miten olemme toimineet näiden riskien johdosta.

Tilinpäätökseen liittyvä EU-asetuksen 537/2014 10 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettu merkittävä olennaisen virheellisuuden riski

Miten riskiä on käsitelty tilintarkastuksessa

Odottavissa olevat luottotappiot

Katso tilinpäätöksen liitetieto 11

Odottavissa olevat luottotappiot ("ECL") lasketaan pääosin järjestelmäperusteisesti maksukyvyttömyyden todennäköisyys/tappio-osuus -menetelmällä (PD/LGD-menetelmä) sopimuskohtaisesti kaikille henkilö- ja yritysasiakkaiden vastuille.

ECL-laskennassa sopimukset luokitellaan kolmeen eri vaiheeseen, jotka kuvastavat luoton laadun heikkenemistä alkuperäisen kirjaamisen jälkeen. Vaiheen 1 sopimusten osalta luottoriskin ei ole todettu kasvaneen merkittävästi alkuperäisestä, ja niille lasketaan 12 kuukauden ECL. Vaiheen 2 sopimusten osalta luottoriskin on todettu kasvaneen merkittävästi alkuperäisestä, ja niille lasketaan koko voimassaoloajan ECL. Vaiheen 3 sopimukset muodostuvat järjestämittömistä sopimuksista, joille lasketaan myös koko voimassaoloajan ECL. Järjestelmäperusteisen ECL-laskennan lisäksi suurimmille vastuille, jotka ovat päätyneet vaiheeseen 2 tai 3, käytetään asiantuntija-arvioon perustuvaa ECL-laskentamenetelmää.

Johto tekee lisäksi harkintaansa perustuen arvonalentumisen lisävarauksia huomioidakseen nykyiseen ja tulevaan toimintaympäristöön liittyviä epävarmuuksia ja riskejä, joita ECL-laskentamalli ei huomioi tai korjataksaan ECL-laskentamallin rajoituksia. Lisävarauksia tehdään sekä suoraan tappiota koskevan vähennyserän määrään, että ECL-malleissa käytettyihin riskiparametreihin.

Odottavissa oleviin luottotappioihin liittyy merkittävä olennaisen virheellisuuden riski perustuen monimutkaisuuteen ECL-laskentamenetelmiin sekä käytettyjen arvioiden ja oletusten sisältämään johdon harkintaan.

Tilintarkastustoimenpiteemme sisälsivät sekä kontrolloita aineistotarkastusta. Arvioimme myös ECL-laskentaa ja kirjaamiseen liittyviä laskentaperiaatteita suhteessa IFRS 9-standardin vaatimuksiin.

Muodostimme ymmärryksen luotonmyönnön, luottorisienhallinnan, vakuushallinnan sekä odottavissa olevien luottotappioiden laskennan prosesseista sekä arvioimme prosessien avainkontroleja. Tarkastimme valittujen kontrollien toimivuutta tilintarkastusevidenssin saamiseksi.

Riskimallinnusasiantuntijamme arvioivat luottotappiomallinnuksessa käytettyä metodologiaa, syöttötietoja sekä oletamia. Tarkastimme, että uusien mallien käyttöönotto on tehty asianmukaisesti.

Arvioimme tulevaisuuteen suuntautuvan informaation asianmukaisuutta, sekä tarkastimme makroekonomisten ennusteiden laadintaan liittyviä sisäisiä kontroleja.

Arvioimme johdon harkintaan perustuvia arvonalentumisen lisävarauksia. Tarkastimme johdon harkintaan perustuvia oletamia ja lisävarausten laskennassa käytettyjä syöttötietoja.

Tarkastimme riskiperusteisesti ja olennaisuuteen perustuen asiantuntija-arvioihin perustuvia luottotappiovarauksia ja arvioimme luottoanalyysien ja laskennan asianmukaisuutta.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan pankin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviin tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos pankki aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon pankin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä pankin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei pankki pysty jatkamaan toimintaansa.

- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet osuuspankin edustajiston kokouksen valitsemana tilintarkastajana 10.4.2024 alkaen yhtiäjakoisesta 1 vuoden.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu noudattaen siihen sovellettavia säännöksiä.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu noudattaen siihen sovellettavia säännöksiä.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Turussa 19.2.2025

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Kalle Laaksonen
KHT

The following documents were signed Wednesday, February 19, 2025

Tilintarkastuskertomus 2024_Lounaismaan
Osuuspankki.pdf

(154505 byte)
SHA-512: e38208e18173a11fb8ef415e3c51bc009a297
8dcb2ae97d127529d06e8e8af415f0f5ede94c33194a06
8718cae04e38328205f1750b631e3d934693defac6d4a

Signatures

2/19/2025 11:43:52 AM (CET)

Kalle Juhani Laaksonen, PricewaterhouseCoopers Oy

kalle.laaksonen@pwc.com
Signed with electronic ID (Mobiiliivarmenne)

Signature is certified by Assently

Tilintarkastuskertomus 2024_Lounaismaan Osuuspankki

Verify the integrity of this receipt by scanning the QR-code to the left.
You can also do this by visiting <https://app.assently.com/case/verify>

SHA-512:
a1e997c876beaae481578d320c3d60a12c86e21c5c5e2f2c902c76b6ad12dfec1acd5d5b67a5ea3523542a8498e37ff959a5bd85a7322153455651886bc7
037

About this receipt

This document has been electronically signed using Assently E-Sign in accordance with eIDAS, Regulation (EU) No 910/2014 of the European Parliament and of the Council. An electronic signature shall not be denied legal effect and admissibility as evidence in legal proceedings solely on the grounds that it is in an electronic form or that it does not meet the requirements for qualified electronic signatures. A qualified electronic signature shall have the equivalent legal effect of a handwritten signature. Assently E-Sign is provided by Assently AB, company registration number 556828-8442. Assently AB's Information Security Management System is certified according to ISO/IEC 27001:2013.